

Dziennik Urzędowy

Unii Europejskiej

C 6

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Tom 56

10 stycznia 2013

Powiadomienie nr

Spis treści

Strona

IV *Informacje*

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Trybunał Obrachunkowy

2013/C 6/01	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa	1
2013/C 6/02	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa	9
2013/C 6/03	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa	18
2013/C 6/04	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa	27
2013/C 6/05	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej	36
2013/C 6/06	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia	46
2013/C 6/07	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa	56

PL

Cena:
4 EUR

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS za rok budżetowy
2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/01)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo ARTEMIS z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r. ⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Nadrzędnym celem Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS jest opracowanie oraz realizacja programu badań na rzecz rozwoju kluczowych technologii w zakresie systemów wbudowanych w różnych obszarach zastosowań, tak aby wzmocnić konkurencyjność i zrównoważony rozwój w Europie oraz umożliwić powstawanie nowych rynków i zastosowań społecznych ⁽²⁾.

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS są Unia Europejska reprezentowana przez Komisję, państwa członkowskie: Austria, Belgia, Dania, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Włochy, Węgry, Niderlandy, Austria, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo oraz ARTEMISIA – stowarzyszenie reprezentujące przedsiębiorstwa i inne organizacje badawcze działające w obszarze systemów wbudowanych w Europie. W roku 2009 do Wspólnego Przedsiębiorstwa przystąpiły Cypr, Republika Czeska, Łotwa i Norwegia.

4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS na pokrycie bieżących kosztów i działalności badawczej w wysokości 420 mln euro jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego ⁽³⁾. Stowarzyszenie ARTEMISIA

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 74/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie ustanowienia wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS w celu realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie systemów wbudowanych (Dz.U. L 30 z 4.2.2008 s. 52).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia w sobie wszystkie inicjatywy badawcze UE i odgrywa kluczową rolę w osiąganiu celów obejmujących wzrost gospodarczy, konkurencyjność i zatrudnienie. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

wnosi wkład w wysokości 30 mln euro na pokrycie bieżących kosztów. Państwa członkowskie ARTEMIS wnoszą wkłady rzeczowe na pokrycie bieżących kosztów (umożliwiając realizację projektów) oraz wnoszą wkłady finansowe w kwocie co najmniej 1,8 razy większej od wkładu Unii Europejskiej. Organizacje badawcze uczestniczące w projektach również wnoszą wkłady rzeczowe.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 26 października 2009 r.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁵⁾ oraz

⁽⁴⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego wpłynęła do Trybunału w dniu 1 marca 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi informacje na temat stopnia wykorzystania środków.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

„sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności skierowane jest do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁷⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽¹⁰⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹¹⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do

okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji wykorzystywany do sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W dniu 25 listopada 2010 r. decyzją Rady Zarządzającej została przyjęta strategia kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa⁽¹²⁾, która jest kluczowym mechanizmem kontroli⁽¹³⁾ służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania finansowego. Płatności, których dokonano w 2011 r. na podstawie poświadczeń kosztów wydanych przez krajowe organy finansujące (KOF) państw członkowskich, wyniosły 4,8 mln euro, co stanowi 32 % całkowitych płatności operacyjnych. Wdrażanie strategii kontroli *ex post* rozpoczęto w 2011 r.

16. Kontrolę zestawień poniesionych wydatków projektowych powierzono KOF państw członkowskich. Zawarte z KOF umowy administracyjne nie zawierają praktycznych ustaleń dotyczących kontroli *ex post*. Do czasu zakończenia

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikami.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

⁽¹²⁾ Ogólna umowa finansowa między Komisją Europejską a Wspólnym Przedsiębiorstwem stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo poprzez właściwą komisję przyjmuje strategię kontroli *ex post*, mając na celu zapewnienie odpowiedniej pewności co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania oraz że strategia kontroli *ex post* oparta jest na badaniu procedur i próby transakcji dla wszystkich lub wybranych beneficjentów i powinna, w szczególności, odpowiednio uwzględniać zagrożenia związane z tymi transakcjami.

⁽¹³⁾ Art. 12 rozporządzenia (WE) nr 74/2008 stanowi, że „wspólne przedsiębiorstwo zapewnia należyłą ochronę interesów finansowych swoich członków przez przeprowadzanie lub zlecenie odpowiednich kontroli wewnętrznych i zewnętrznych” oraz „przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u podmiotów otrzymujących publiczne środki finansowe od wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS. Kontrole i audyty mogą być przeprowadzane bezpośrednio przez wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS lub przez państwa członkowskie ARTEMIS w jego imieniu. Państwa członkowskie ARTEMIS mogą przeprowadzać wszelkie inne uznane za niezbędne kontrole i audyty u odbiorców dostarczanego przez nie finansowania krajowego, a ich wyniki przedstawiają wspólnemu przedsiębiorstwu ARTEMIS”.

kontroli (we wrześniu 2012 r.) ARTEMIS nie otrzymał wystarczających informacji związanych ze strategiami kontroli ośmiu spośród KOF⁽¹⁴⁾ i nie był w stanie ocenić, czy strategia kontroli *ex post* oferuje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania⁽¹⁵⁾.

17. Dostępne informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontrolny funkcjonuje skutecznie.

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

18. W opinii Trybunału – z zastrzeżeniem możliwych implikacji kwestii poruszonych w pkt 15–17, zawierających podstawę do wydania opinii z zastrzeżeniem – transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

19. Uwagi przedstawione w pkt 20–35 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINAN-SAMI

Wykonanie budżetu

20. Wbrew regulaminowi finansowemu Wspólnego Przedsiębiorstwa⁽¹⁶⁾ jego budżet na rok 2011 nie uwzględnia zróżnicowanych środków na płatności przeznaczonych na wydatki operacyjne.

21. W dniu 25 listopada 2010 r. przyjęto budżet na rok 2011, który zawierał środki operacyjne w wysokości 46,6 mln euro. W dniu 17 grudnia 2011 r. przyjęto budżet korygujący, zmniejszając środki operacyjne do 18,6 mln euro. Choć wskaźnik wykorzystania operacyjnych środków na zobowiązania wyniósł 100 % (w wyniku zmniejszenia środków operacyjnych do 18,6 mln euro), poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł zaledwie 51 %.

22. Według kierownika programu wykorzystanie środków budżetowych przeznaczonych na zaproszenia do składania

⁽¹⁴⁾ Otrzymana do tej pory dokumentacja w większości przypadków jest niewystarczająca, aby umożliwić Wspólnemu Przedsiębiorstwu ocenę tych strategii oraz ich wdrożenie, jako że nie przedstawiono szczegółów dotyczących ustaleń kontrolnych (tj. podejścia kontrolnego i metodyki, wielkości próby, rodzaju kontroli finansowej, którą ma przeprowadzić KOF itp.).

⁽¹⁵⁾ Zgodnie ze strategią kontroli *ex post* przyjętą przez Radę Zarządzającą ARTEMIS, Wspólne Przedsiębiorstwo przynajmniej raz w roku ocenia, czy informacje otrzymane od państw członkowskich ARTEMIS oferują wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości dokonanych transakcji. Do czasu zakończenia kontroli jedynie cztery państwa członkowskie ARTEMIS przesłały informacje dotyczące przeprowadzonych kontroli *ex post*.

⁽¹⁶⁾ Art. 8 ust. 1 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa stanowi, że budżet składa się ze środków nie zróżnicowanych i środków zróżnicowanych. Środki zróżnicowane obejmują środki na zobowiązania i środki na płatności.

wniosków z lat 2008, 2009 i 2010 zostało na koniec roku oszacowane na odpowiednio 86 %, 53 % i 18 %. Płatności, których dokonano w następstwie zaproszenia z 2008 r., wyniosły jednak jedynie 50 %, w wyniku zaproszenia z 2009 r. – 31 %, a w wyniku zaproszenia z 2010 r. nie dokonano żadnych płatności. Według Wspólnego Przedsiębiorstwa stosunkowo niski wskaźnik wykorzystania operacyjnych środków na płatności wynika z opóźnień na poziomie państw członkowskich w podpisywaniu umów o dotację.

23. Wbrew statutowi Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS⁽¹⁷⁾ Grecja wykorzystuje fundusze strukturalne UE w celu pokrycia wkładu krajowego greckim beneficjentom projektów ARTEMIS⁽¹⁸⁾, zamiast zapewnić finansowanie krajowe. Wspólne Przedsiębiorstwo zaakceptowało dalszy udział Grecji w projektach ARTEMIS. Wspólne Przedsiębiorstwo nie zapewnia jednak żadnego finansowania greckim beneficjentom, ponieważ nie jest dozwolone przyznawanie finansowania UE z więcej niż jednego źródła⁽¹⁹⁾.

24. Wspólne Przedsiębiorstwo korzysta z nieautomatycznego przenoszenia środków na płatności na kolejny rok budżetowy, ale bez decyzji Rady Zarządzającej, wymaganej na podstawie art. 10 ust. 1 regulaminu finansowego⁽²⁰⁾. Ponadto nie ma rozróżnienia między środkami na płatności przeniesionymi z poprzednich lat a środkami na płatności z roku bieżącego.

Zaproszenia do składania wniosków

25. W rozporządzeniu Rady ustanawiającym Wspólne Przedsiębiorstwo ARTEMIS przewidziano maksymalny łączny budżet o wartości 420 mln euro w celu pokrycia wydatków operacyjnych. Faktyczne wykonanie i przewidziana wartość zaproszeń do składania wniosków wynoszą 244 mln euro, czyli 58 % łącznego budżetu.

⁽¹⁷⁾ Art. 13 ust. 1 statutu wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS stanowi, że „środki publiczne przeznaczone na finansowanie projektów wybranych na podstawie publikowanych przez wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS zaproszeń do składania wniosków pochodzą z wkładów finansowych państw członkowskich ARTEMIS lub z wkładu finansowego wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS. Przyznawana w ramach niniejszej inicjatywy pomoc publiczna w stosownych przypadkach nie narusza przepisów proceduralnych i materialnych dotyczących pomocy państwa”.

⁽¹⁸⁾ Łączny wkład grecki w projektach ARTEMIS realizowanych w następstwie zaproszeń z lat 2008, 2009 i 2010 wynosi 12,2 mln euro (oszacowany na 5,7 mln euro z funduszy krajowych, 2,03 mln euro wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa i pozostałą kwotę pochodzącą od uczestników projektu).

⁽¹⁹⁾ Art. 54 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25) stanowi, że wydatki współfinansowane z funduszy nie otrzymują pomocy z innego unijnego instrumentu finansowego.

⁽²⁰⁾ Art. 10 ust. 1 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa stanowi, że środki, które nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego, na który zostały przewidziane, podlegają anulowaniu. Z uwagi na potrzeby Wspólnego Przedsiębiorstwa, środki, które zostaną anulowane, mogą zostać wprowadzone do preliminarza dochodów i wydatków w ciągu trzech lat budżetowych zgodnie z art. 27. Jednak decyzją Rady Zarządzającej podjętą nie później niż 15 lutego mogą zostać one przeniesione jedynie na kolejny rok budżetowy.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

26. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo nasiliło starania w celu określenia i wdrożenia skutecznych procedur kontroli finansów, rachunkowości i zarządzania. Konieczne są jednak dalsze prace, w szczególności w zakresie standardów kontroli wewnętrznej⁽²¹⁾ oraz weryfikacji finansowej zestawień poniesionych wydatków⁽²²⁾.

27. Księgowy Wspólnego Przedsiębiorstwa zatwierdził wykorzystywane systemy finansowe i księgowe, jednak dotąd nie zatwierdził procesów operacyjnych, które dostarczają informacji finansowych, a zwłaszcza procesu, który zapewnia informacje finansowe na temat zatwierdzenia i płatności odnoszących się do zestawień poniesionych wydatków otrzymanych od władz krajowych.

INNE KWESTIE

Jednostka audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

28. Art. 6 ust. 2 rozporządzenia ustanawiającego ARTEMIS stanowi, że wspólne przedsiębiorstwo musi posiadać służby audytu wewnętrznego. Jednak do końca 2011 r. ten ważny element systemów kontroli wewnętrznej nie został utworzony.

29. W 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła analizę ryzyka, a w dniu 25 stycznia 2012 r. przedstawiono do zatwierdzenia Radzie Zarządzającej strategiczny plan audytu na lata 2012–2014.

30. W dniu 25 listopada 2010 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego Komisji. Nie wprowadzono jednak jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽²³⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji.

Roczne sprawozdanie z działalności

31. Zgodnie z art. 19 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa i art. 40 jego regulaminu finansowego Dyrektor Wykonawczy sporządza roczne sprawozdanie z działalności, w którym przedstawia wyniki operacji poprzez odniesienie do ustalonych celów, ryzyko związane z tymi operacjami, wykorzystanie przewidzianych zasobów oraz wydajność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej. Sprawozdanie zawiera także

⁽²¹⁾ W dniu 22 września 2010 r. Rada Zarządzająca zatwierdziła ramy kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa, na które składa się 16 standardów kontroli wewnętrznej. Mimo że poczyniono znaczne postępy nadal nie wdrożono całkowicie niektórych z tych standardów.

⁽²²⁾ Ze względu na koszty weryfikacji finansowej polega się całkowicie na poświadczeniach wydawanych przez władze krajowe. Oprócz kontroli przeprowadzanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo dotyczących pracowników przydzielonych do projektów (jedynie jako wskaźnik kosztów osobowych wykorzystywanych do realizacji działań) Wspólne Przedsiębiorstwo nie przeprowadza żadnych innych kontroli finansowych.

⁽²³⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

potwierdzenie, że zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, chyba że w zastrzeżeniach związanych z określonymi dziedzinami dotyczącymi dochodów i wydatków podano inaczej.

32. Roczne sprawozdanie z działalności zawiera wprawdzie informacje dotyczące wyników operacji Wspólnego Przedsiębiorstwa, lecz nie obejmuje oceny wydajności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. Roczne sprawozdanie z działalności zawiera następujące uchybienia:

- brak informacji dotyczących wdrożenia strategii kontroli ex post, które nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie, co powinno skutkować zastrzeżeniem,
- brak informacji dotyczących częściowego zatwierdzenia systemów finansowych i księgowych przez księgowego. Księgowy zatwierdził jedynie część będącą pod bezpośrednią kontrolą Wspólnego Przedsiębiorstwa, ale nie systemy dostarczające informacji od krajowych organów finansujących,
- istnieją niewyjaśnione różnice między danymi dotyczącymi wykonania budżetu zawartymi w rachunku wyników dotyczącym środków na płatności przedstawionym w ramach rocznego sprawozdania z działalności a danymi dotyczącymi wykonania budżetu zawartymi w ostatecznym sprawozdaniu finansowym.

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

33. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo opracowało plan ciągłości działania i poczyniło postępy w zakresie sformalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. Wymagane są dalsze prace w celu sfinalizowania planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

34. Wbrew regulaminowi Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS⁽²⁴⁾ krajowe organy finansujące (KOF) nie zadeklarowały jeszcze żadnych odsetek bankowych narosłych od płatności zaliczkowych.

35. Umowa z państwem przyjmującym⁽²⁵⁾ między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia, które ma zostać udzielone, została podpisana w dniu 2 lutego 2012 r.

⁽²⁴⁾ Art. 103 ust. 2 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS stanowi, że odsetki narosłe od płatności zaliczkowych powinny zostać przypisane programowi wdrażanemu przez Wspólne Przedsiębiorstwo oraz potrącone z płatności należnych według salda na rzecz beneficjentów. Odsetki nie powinny być należne Wspólnemu Przedsiębiorstwu, jeżeli kwoty zaliczkowe nie przekraczają sumy 50 000 euro.

⁽²⁵⁾ Pkt 26 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa (Dz.Ú. C 368 z 16.12.2011, s. 1).

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo ARTEMIS (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(fragmenty art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Unia może zakładać wspólne przedsiębiorstwa lub tworzyć dowolne struktury niezbędne do skutecznej realizacji unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 74/2008)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo ARTEMIS przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego oraz tematu „Technologie informacyjno-komunikacyjne” programu szczegółowego „Współpraca”.</p> <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — definiowanie i realizacja programu badań na rzecz rozwoju kluczowych technologii w zakresie systemów wbudowanych, — wspieranie realizacji działań badawczo-rozwojowych, w szczególności poprzez przyznawanie środków finansowych uczestnikom projektów wybranych na podstawie zgodnych z zasadami konkurencji zaproszeń do składania wniosków, — promowanie partnerstwa publiczno-prywatnego mającego na celu mobilizację i połączenie wysiłków unijnych, krajowych i prywatnych, aby zwiększyć łączne nakłady na badania i rozwój w dziedzinie systemów wbudowanych, — zapewnianie synergii i koordynacji europejskich wysiłków badawczo-rozwojowych w dziedzinie systemów wbudowanych, — propagowanie zaangażowania MŚP.
<p>Zarządzanie</p>	<p>Rada Zarządzająca: ponosi ogólną odpowiedzialność za działalność Wspólnego Przedsiębiorstwa i sprawuje nadzór nad realizacją jego działań.</p> <p>Dyrektor: jest najważniejszym organem wykonawczym odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsiębiorstwem zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez Radę Zarządzającą.</p> <p>Rada Władz Publicznych: odpowiada za decyzje dotyczące zakresu oraz budżetu każdego zaproszenia do składania wniosków, wybór wniosków oraz przydzielanie środków publicznych wybranym wnioskom.</p> <p>Komitet Przemysłowo-Badawczy: opracowuje wieloletni plan strategiczny, program badań oraz roczny program prac.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.</p>

Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011	Budżet: obejmuje środki na zobowiązania w wysokości 28,5 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 32 mln euro. Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r. <i>8 stanowisk w planie zatrudnienia, w tym wszystkie obsadzone</i> Inni pracownicy: — oddelegowani eksperci krajowi: 0 — pracownicy kontraktowi: 5 — personel lokalny: 0 — pracownicy ogółem: 13 wykonujący: — zadania operacyjne: 6 — zadania administracyjne: 4 — zadania mieszane: 3
Produkty i usługi w roku 2011	W 2011 r. ogłoszono zaproszenie do składania wniosków, którego całkowity budżet sięgał 72 mln euro.

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA ARTEMIS

Punkty 15–17

W pełni uznajemy znaczenie strategii kontroli *ex post* oraz istotność uwag Trybunału. Niemniej jednak chcielibyśmy zwrócić uwagę na dodatkowe informacje:

1. Fakt, iż w poszczególnych państwach członkowskich obowiązują różne systemy finansowania i różne krajowe zasady, oznacza, że kontrola *ex post* jest możliwa wyłącznie w odniesieniu do zakończonych projektów. Mając to na uwadze, propozycja wprowadzenia doraźnej zmiany do strategii kontroli *ex post* ARTEMIS zostanie przekazana Radzie Zarządzającej do przyjęcia w grudniu 2012 r.
2. W związku z tym, pamiętając, że pierwsza grupa projektów lub jej część (zaproszenie z 2008 r.) zakończy się w trakcie 2011 r., założyliśmy, że kontrola *ex post* rozpocznie się od zebrania od państw członkowskich – na początku 2011 r. (tuż po zatwierdzeniu strategii kontroli *ex post* przez Radę Zarządzającą ARTEMIS) – dokumentacji związanej z ich strategią kontroli *ex post*.
3. W trakcie 2011 r. otrzymaliśmy tylko jedno „zaświadczenie o zakończeniu projektu i informację na temat kontroli *ex post*”, a kolejnych 15 otrzymaliśmy w ciągu pierwszych trzech miesięcy 2012 r. Prawdą jest, że w momencie przeprowadzania kontroli – w kwietniu 2012 r. – dokumenty otrzymane od państw członkowskich nie były całkowicie kompletne, jednak należy również pamiętać, że już w 2012 r. odnotowano w tym zakresie znaczną poprawę.
4. Z powodów wspomnianych powyżej w poświadczeniu wiarygodności dyrektora wykonawczego nie znalazło się odniesienie do wdrożenia strategii kontroli *ex post*, biorąc pod uwagę brak istotności w stosunku do roku 2011. Oczywiście temat ten zostanie uwzględniony w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2012 r.

Punkt 24

Art. 10 ust. 1 regulaminu finansowego został przeniesiony z ramowego rozporządzenia finansowego dla agencji i jest w pełni przestrzegany przez Wspólne Przedsiębiorstwo w odniesieniu do środków na zobowiązania. Ten wymóg dotyczący Rady Zarządzającej (odnoszący się do środków na płatności) ma sens w przypadku agencji, które odsyłają nadwyżkę swych dochodów do Komisji Europejskiej. Art. 15 statutu ARTEMIS zabrania takiej możliwości, z wyjątkiem sytuacji, w której ogłoszono jego rozwiązanie.

Punkt 28

Od 25 listopada 2010 r. audytorem wewnętrznym ARTEMIS jest Służba Audytu Wewnętrznego Komisji, która – biorąc pod uwagę liczbę pracowników Wspólnego Przedsiębiorstwa ARTEMIS – uprzejmie zgodziła się działać również jako Służba Audytu Wewnętrznego ARTEMIS. Od dłuższego czasu trwa na ten temat dyskusja pomiędzy Służbą Audytu Wewnętrznego a Komisją, co opóźniło wdrożenie tego planu. Służba Audytu Wewnętrznego potwierdziła to na posiedzeniu Rady Zarządzającej, które odbyło się 25 stycznia 2012 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ARTEMIS ma nadzieję, że Służba Audytu Wewnętrznego jak najszybciej zrealizuje to zadanie. W międzyczasie dyrektor wykonawczy to zadanie Służby Audytu Wewnętrznego zastąpił grupowymi (z udziałem całego zespołu) zebraniem poza siedzibą, podczas których omawiane są najważniejsze kwestie dotyczące poprawy procesów.

Punkt 30

Zgadzamy się z tą uwagą, jednakże – w celu uproszczenia i zapewnienia skuteczności – tę zmianę naszego regulaminu finansowego postanowiliśmy połączyć z jego aktualizacją, którą będziemy musieli przeprowadzić w związku z trwającym przeglądem ogólnego rozporządzenia finansowego.

Punkt 32

Rozbieżności pomiędzy obydwojema sprawozdaniami (sprawozdanie finansowe i roczne sprawozdanie z działalności) wynikają z zastosowania różnych kryteriów. W rocznym sprawozdaniu z działalności zgłoszono wszystkie źródła środków/funduszy (przypis w tabeli 1), natomiast w sprawozdaniu finansowym ujęto jedynie wykonanie budżetu za rok bieżący.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/02)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r.⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Zadaniem Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” jest przyspieszenie opracowania, walidacji i demonstracji w UE czystych technologii transportu lotniczego w celu ich jak najszybszego zastosowania⁽²⁾. Koordynowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo działania badawcze podzielono na sześć obszarów techniki, zwanych inaczej „zintegrowanymi demonstratorami technologii” (ZDT).

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” są: Unia Europejska reprezentowana przez Komisję oraz partnerzy przemysłowi jako liderzy ZDT i członkowie stowarzyszeni z poszczególnymi ZDT.

4. Wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” na pokrycie kosztów bieżących i działalności badawczej wynosi maksymalnie 800 mln euro i jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego⁽³⁾. Pozostali członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” wnoszą środki równe co najmniej wkładowi Unii, wliczając w to wkłady rzeczowe.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 16 listopada 2009 r.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne

sprawozdanie finansowe⁽⁴⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽⁵⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁷⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽¹⁰⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia w sobie wszystkie inicjatywy badawcze UE i odgrywa kluczową rolę w osiąganiu celów wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

⁽⁴⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego wpłynęła do Trybunału w dniu 1 marca 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi informacje na temat stopnia wykorzystania środków.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹¹⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji wykorzystywany do sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W dniu 17 grudnia 2010 r. decyzją Rady Zarządzającej została przyjęta strategia kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa, która jest kluczowym mechanizmem kontroli służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń⁽¹²⁾. Do września 2012 r. zakończono kontrole *ex post* obejmujące transakcje na łączną kwotę 44,3 mln euro (18,8 % wszystkich zestawień poniesionych wydatków otrzymanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo w latach 2008, 2009 i 2010⁽¹³⁾). Ustalona w wyniku tych kontroli *ex post* stopa błędu wyniosła 6,16 %⁽¹⁴⁾.

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

16. W opinii Trybunału, z zastrzeżeniem możliwych implikacji kwestii poruszonych w pkt 15, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

17. Uwagi przedstawione w pkt 18–32 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

18. Ostateczny budżet korygujący na 2011 r.⁽¹⁵⁾ obejmował środki na zobowiązania w wysokości 175 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 159,8 mln euro. Wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania sięgnął 94 %, natomiast poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł 64 %. Wartość tego ostatniego wskaźnika jest następstwem opóźnień w realizacji działań Wspólnego Przedsiębiorstwa. W okresie od ogłoszenia zaproszenia do składania wniosków do podpisania umowy o dotację występują znaczne opóźnienia⁽¹⁶⁾. Niski wskaźnik wykonania budżetu znajduje także odzwierciedlenie w wysokości salda gotówkowego, które na koniec roku wyniosło 51 mln euro (32 % dostępnych środków na płatności w 2011 r.)⁽¹⁷⁾.

19. Wspólne Przedsiębiorstwo przeniosło na 2012 r. środki na płatności w wysokości ponad 68 mln euro bez decyzji Rady Zarządzającej, co jest sprzeczne z jego regulaminem finansowym⁽¹⁸⁾.

Przedstawienie sprawozdania finansowego

20. Zestawienia poniesionych wydatków na podstawie umów o dotację za 2011 r. zostały przedstawione przez członków Wspólnego Przedsiębiorstwa ze znacznym opóźnieniem. Wskutek tego opóźnienia duża liczba zestawień nie mogła zostać zatwierdzona w terminie pozwalającym na ich uwzględnienie w ostatecznym sprawozdaniu finansowym za 2011 r. Odpowiednie wkłady rzeczowe (52 mln euro) nie zostały zatwierdzone przez Radę Zarządzającą we właściwym czasie i w rezultacie nie mogły zostać zarejestrowane jako aktywa netto lecz musiały zostać ujęte w pasywach („wkłady do zatwierdzenia”). Wskutek tego Wspólne Przedsiębiorstwo

⁽¹⁵⁾ Przyjęty przez Radę Zarządzającą w dniu 14 grudnia 2011 r.

⁽¹⁶⁾ Średni czas od ogłoszenia zaproszenia do składania wniosków do podpisania umowy o dotację przez Wspólne Przedsiębiorstwo wynosił 418 dni w przypadku zaproszeń ogłoszonych w 2010 r. i 291 dni w przypadku pierwszego zaproszenia ogłoszonego w roku 2011.

⁽¹⁷⁾ Saldo gotówkowe na koniec 2010 r. wyniosło 53 mln euro (41 % dostępnych środków na płatności w 2010 r.).

⁽¹⁸⁾ Art. 10 ust. 1 regulaminu finansowego stanowi, że środki, które nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego, na który zostały przewidziane, podlegają anulowaniu. Z uwagi na potrzeby Wspólnego Przedsiębiorstwa, środki, które zostaną anulowane, mogą zostać wprowadzone do preliminarza dochodów i wydatków w ciągu trzech lat budżetowych zgodnie z art. 27. Jednak decyzją Rady Zarządzającej podjętą nie później niż 15 lutego mogą zostać one przeniesione jedynie na kolejny rok budżetowy.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

⁽¹²⁾ Art. 12 ust. 4 rozporządzenia ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo stanowi: „Wspólne przedsiębiorstwo »Czyste niebo« przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u podmiotów otrzymujących od niego publiczne środki finansowe”. Kontrole *ex post* mogą doprowadzić do wykrycia zadeklarowanych przez beneficjentów wydatków niekwalifikowalnych, które w takim przypadku podlegają procedurom odzyskania środków.

⁽¹³⁾ Zestawienia za 2010 r. zostały zapłacone w roku 2011.

⁽¹⁴⁾ Stopę błędu oblicza się na podstawie średniej wielkości zawyżeń stwierdzonych w badanych zestawieniach poniesionych wydatków, ważonej ich wartością.

wykazało ujemny stan aktywów netto w wysokości 18,5 mln euro. Ostateczne sprawozdanie finansowe rzetelnie odzwierciedla ten przejściowy stan, który nie oznacza, jakoby Wspólne Przedsiębiorstwo było zagrożone niewypłacalnością.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

21. Pomimo postępu, jaki miał miejsce w 2011 r., Wspólne Przedsiębiorstwo nie wdrożyło jeszcze w pełni niezawodnych systemów kontroli wewnętrznej i informacji finansowej. W szczególności konieczne są dalsze prace w zakresie procedur kontroli *ex ante* stosowanych przy zatwierdzaniu zestawień poniesionych wydatków.

22. W 2011 r. Wspólne Przedsiębiorstwo nie wdrożyło jeszcze nowego narzędzia⁽¹⁹⁾ do zarządzania danymi dotyczącymi zestawień poniesionych wydatków przedstawianych przez członków i beneficjentów.

23. Trybunał zbadał procedury kontroli *ex ante* mające zastosowanie do zestawień poniesionych wydatków przedstawianych w ramach trzech umów o dotację zawartych z członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo”⁽²⁰⁾. Stwierdzono następujące uchybienia:

- listy kontrolne używane podczas kontroli *ex ante* zestawień poniesionych wydatków nie zawsze były prawidłowo wypełnione⁽²¹⁾,
- w jednym przypadku poświadczenie z kontroli dołączone do zestawienia poniesionych przez wspólnika wydatków obejmowało wyjątki mające wpływ na wysokość kosztów osobowych i kosztów podwykonawstwa. W zestawieniu nie dokonano korekt w związku z tymi wyjątkami,
- wbrew podręcznikowi procedur finansowych⁽²²⁾ nie ma dowodów, by pracownicy operacyjni weryfikowali również finansowe aspekty realizacji umów,
- w przypadku co najmniej trzech transakcji funkcje weryfikatora finansowego i urzędnika zatwierdzającego pełnił kierownik administracji, co jest niezgodne z przepisami podręcznika procedur finansowych i z zasadą rozdziału obowiązków.

⁽¹⁹⁾ Wspólne Przedsiębiorstwo opracowuje nowe narzędzie do zarządzania danymi dotyczącymi członków.

⁽²⁰⁾ Każde przedstawione przez członka Wspólnego Przedsiębiorstwa zestawienie obejmowało średnio 30 zestawień wydatków poniesionych przez wspólników.

⁽²¹⁾ W niektórych przypadkach brakowało tak istotnych elementów jak np. podpis weryfikatora operacyjnego i kontrola kompletności operacyjnej listy kontrolnej przez weryfikatora finansowego.

⁽²²⁾ Podręcznik procedur finansowych Wspólnego Przedsiębiorstwa stanowi, że w ramach zarządzania wydatkami operacyjnymi role weryfikatora operacyjnego i finansowego mają być rozdzielone oraz że:

- weryfikator operacyjny sprawdza, czy aspekty operacyjne (techniczne i finansowe) dokumentacji są zgodne z ustalonymi parametrami,
- weryfikator (kierownik administracji) sprawdza zgodność aspektów operacyjnych z obowiązującymi przepisami oraz ogólną prawidłowość operacji,
- dyrektor wykonawczy dokonuje ogólnego sprawdzenia całości dokumentacji pod względem operacyjnym i finansowym.

24. W marcu 2012 r. księgowy zakończył procedurę zatwierdzania podstawowych procesów biznesowych, jak wymaga tego regulamin finansowy Wspólnego Przedsiębiorstwa⁽²³⁾. Sporządzone przez księgowego sprawozdanie z zatwierdzenia zawiera szereg zaleceń, w szczególności dotyczących konieczności udoskonalenia systemu zatwierdzania zestawień poniesionych kosztów oraz wdrożenia narzędzia sprawozdawczego umożliwiającego należyte informowanie zarządu w kwestiach budżetowych i finansowych.

INNE KWESTIE

Funkcja audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

25. W 2011 r., w następstwie szczupłości zasobów będących do dyspozycji organizacji, audytor wewnętrzny musiał zajmować się podstawowymi procesami Wspólnego Przedsiębiorstwa, w tym sporządzeniem sprawozdań finansowych za lata 2010 i 2011 oraz zatwierdzaniem zestawień poniesionych wydatków otrzymywanych od członków.

26. W 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła ocenę ryzyka. Na podstawie wyników tej oceny w dniu 14 grudnia 2011 r. przedstawiono Radzie Zarządzającej do zatwierdzenia strategiczny plan audytu na lata 2012–2014.

27. W dniu 31 marca 2011 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego Komisji. Nie wprowadzono jednak jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽²⁴⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji.

Płatność składek członkowskich

28. Procedura wystawiania nakazów odzyskania środków dotyczących kosztów bieżących Wspólnego Przedsiębiorstwa nie była stosowana prawidłowo. Skierowanemu do członków wezwaniu do zapłaty składek za 2011 r. nie towarzyszyła wymagana umową w sprawie finansowania prognoza przepływów pieniężnych.

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

29. Na koniec 2011 r. Wspólne Przedsiębiorstwo nie ukończyło jeszcze opracowywania wewnętrznych procedur służących do nadzoru stosowania postanowień w zakresie ochrony, wykorzystania i rozpowszechniania wyników badań naukowych⁽²⁵⁾.

30. W wydanej w 2011 r. opinii w sprawie regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” Trybunał wskazał szereg obszarów, w których konieczne jest wprowadzenie zmian⁽²⁶⁾. Regulamin finansowy nie został zmieniony celem uwzględnienia kwestii podniesionych w opinii Trybunału.

⁽²³⁾ Art. 43 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa stanowi, że księgowy jest odpowiedzialny za „określanie i sprawdzanie systemów rachunkowości i w miarę potrzeb sprawdzanie systemów ustanowionych przez intendenta w celu dostarczenia lub potwierdzenia informacji księgowych”.

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽²⁵⁾ Pkt 23 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za 2010 r. (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 8).

⁽²⁶⁾ Opinia Trybunału Obrachunkowego nr 2/2011 w sprawie przepisów finansowych Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” (<http://eca.europa.eu>).

31. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo opracowało plan ciągłości działania i poczyniło postępy w zakresie formalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. W 2011 r. określono zasadnicze elementy⁽²⁷⁾ planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, jednak niezbędne są dalsze prace w celu jego sfinalizowania i zatwierdzenia.

32. Umowa z państwem przyjmującym⁽²⁸⁾ między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia została podpisana w dniu 2 lutego 2012 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Louis GALEA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 13 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽²⁷⁾ a) obieg środków finansowych w razie sytuacji nadzwyczajnej; b) procedura wykonywania kopii zapasowych w celu zabezpieczenia bazy danych poprzez regularne i częste wykonywanie kopii zapasowych i zapisu na innych nośnikach; c) wstępna umowa dotycząca wykorzystania instalacji KE w celu uzyskania dostępu do systemów finansowych (ABAC, SAP) i internetu.

⁽²⁸⁾ Pkt 25 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za 2010 r.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste Niebo” (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(fragmenty art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie siódmego programu ramowego przewiduje wkład w Unii w tworzenie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które można realizować poprzez wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 187 Traktatu.</p> <p>Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. 30 z 4.2.2008, s. 1).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008)</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego, w szczególności tematu siódmego „Transport (w tym aeronautyka)” szczegółowego programu „Współpraca”, — przyspieszenie opracowania, walidacji i demonstracji w UE ekologicznych rozwiązań technicznych dla transportu lotniczego w celu ich jak najszybszego zastosowania, — zapewnienie spójnego wdrażania europejskich wysiłków badawczych w dziedzinie transportu lotniczego mających na celu poprawę ochrony środowiska, — stworzenie wybitnie innowacyjnego systemu transportu lotniczego w oparciu o integrację zaawansowanych technologii i modele demonstracyjne w rzeczywistej skali w celu zmniejszenia oddziaływania transportu lotniczego na środowisko poprzez znaczne zmniejszenie hałasu i emisji gazów oraz obniżenie zużycia paliwa przez statki powietrzne, — przyspieszanie wytwarzania nowej wiedzy, innowacji i wykorzystywania wyników badań w objętych przedsiębiorstwem technologiach i w pełni zintegrowanym systemie, we właściwym środowisku roboczym, a w rezultacie wzmocnienie konkurencyjności przemysłu.
<p>Zarządzanie</p>	<p>— Organem zarządzającym Wspólnego Przedsiębiorstwa jest Rada Zarządzająca. Dyrektor Wykonawczy zarządza zespołem wykonawczym. Branża reprezentowana jest przez różne gremia, takie jak komitety sterujące ds. ZDT i grupy przedstawicieli państw narodowych.</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011</p>	<p>Budżet</p> <p>192 350 991 euro</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>24 stanowiska w planie zatrudnienia (18 pracowników zatrudnionych na czas określony oraz 6 pracowników kontraktowych), z czego obsadzone 23 stanowiska: 9 do zadań operacyjnych, 14 do zadań administracyjnych, 5 do zadań mieszanych.</p>
<p>Produkty i usługi w roku 2011</p>	<p>Zob. sprawozdanie roczne Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za 2011 r. na stronie internetowej www.cleansky.eu</p>

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo”.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA „CZyste NIEBO”**Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń****Punkt 15**

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wnioski Trybunału na temat legalności i prawidłowości wszystkich transakcji leżących u podstaw rocznego sprawozdania finansowego za 2011 r. z wyjątkiem jedynie transakcji dotyczących zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków.

Zatwierdzenie wydatków poniesionych przez beneficjentów wspólnego przedsiębiorstwa skutkuje dokonaniem płatności okresowych/końcowych i rozliczeniem płatności zaliczkowych. Kontrole *ex post* przeprowadzone przez wspólne przedsiębiorstwo w 2011 r. objęły koszty zatwierdzone przez jego kierownictwo w odniesieniu do projektów realizowanych w latach 2008, 2009 i 2010. Spośród całkowitych płatności operacyjnych dokonanych przez wspólne przedsiębiorstwo od początku programu „Czyste niebo” do grudnia 2011 r. tylko 49,5 % ⁽¹⁾ dotyczyło projektów realizowanych w latach 2008, 2009 i 2010.

Błąd wykryty w kontrolach *ex post* przeprowadzonych przez wspólne przedsiębiorstwo w 2011 r. wynosi 6,16 %. Jednakże biorąc pod uwagę opisane poniżej działania naprawcze wdrożone przez wspólne przedsiębiorstwo, w celu oceny legalności i prawidłowości zatwierdzonych zestawień poniesionych wydatków oprócz wykrytego poziomu błędu należy uwzględnić jeszcze jeden wskaźnik, a mianowicie błąd rezydualny. Zgodnie z metodyką opisaną w zatwierdzonej strategii kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa poziom błędu rezydualnego wskazuje pozostały poziom błędu w zatwierdzonych zestawieniach poniesionych wydatków po wdrożeniu mechanizmu odzyskiwania środków. W przypadku kontroli *ex post* przeprowadzonych w 2011 r. w odniesieniu do zestawień poniesionych wydatków z lat poprzednich błąd rezydualny wynosi 4,09 %, co skutkuje stosunkowo niewielką kwotą obciążoną ryzykiem w porównaniu do całkowitej kwoty płatności operacyjnych dokonanych w ramach programu „Czyste niebo” do końca 2011 r. (2,02 % ⁽²⁾).

Wspólne przedsiębiorstwo przyjmuje do wiadomości znaczący poziom wykrytego i rezydualnego błędu w odniesieniu do skontrolowanych zestawień poniesionych wydatków i stawia sobie za cel dalszą poprawę jakości procesu zatwierdzania *ex ante*.

Wspólne przedsiębiorstwo wdrożyło proces kontroli *ex post* w 2011 r., mniej więcej rok po osiągnięciu samodzielności w listopadzie 2009 r. Pierwsze kontrole dotyczyły procesu zatwierdzania w 2010 r., czyli w pierwszym roku jego realizacji przez wspólne przedsiębiorstwo. W 2010 r. wspólne przedsiębiorstwo znajdowało się nadal w fazie rozruchu, a mechanizmy kontroli *ex ante* związane z zarządzaniem dotacjami nie były jeszcze wystarczająco dojrzałe, aby zapewnić zarządzanie znacznym wolumenem dotacji.

W związku z wynikami pierwszej przeprowadzonej kontroli *ex post* wspólne przedsiębiorstwo pragnie podkreślić skuteczność tego elementu systemu kontroli wewnętrznej, dzięki któremu kierownictwo wykryło i skorygowało błędy popełnione podczas zatwierdzania *ex ante* przez wspólne przedsiębiorstwo zestawień poniesionych wydatków. Końcowe działania naprawcze nadal trwają.

Od 2010 r. wspólne przedsiębiorstwo znacząco rozwinęło procesy zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków dzięki ustanowieniu specjalnych procedur, w tym bazy danych do zarządzania dotacjami, co umożliwiło wdrożenie standardowego mechanizmu zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków przez specjalistów ds. finansowych i ds. projektów.

Po pierwszej kontroli *ex post* wspólne przedsiębiorstwo ustanowiło odpowiednie mechanizmy odzyskiwania środków, aby skorygować nadpłaty dokonane w przeszłości; mechanizmy te obejmują ekstrapolację błędów systematycznych wykrytych podczas kontroli niekontrolowanych wcześniej zestawień wydatków. Należy zauważyć, że 75 % środków wspólnego przedsiębiorstwa jest przyznawanych znanym z nazwy beneficjentom (członkom wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo”), którzy uczestniczą w projektach „Czyste niebo” do końca programu. Sytuacja ta ułatwia podejmowanie środków naprawczych przez wspólne przedsiębiorstwo poprzez odzyskiwanie środków przy kolejnych płatnościach na rzecz beneficjentów.

⁽¹⁾ Łączna kwota płatności operacyjnych w latach 2008–2011 wynosi 261 358 871 euro, a płatności końcowe wraz z rozliczeniem płatności zaliczkowych za lata 2008–2010 wynoszą 129 295 956 euro.

⁽²⁾ = 4,09 % z kwoty (129 295 956 euro/261 358 871 euro)*100.

W ramach środków zapobiegawczych procedury stosowane obecnie przy zatwierdzaniu *ex ante* zestawień poniesionych wydatków uwzględniają wyniki kontroli *ex post* z poprzednich lat, zwłaszcza w przypadku wystąpienia błędów systematycznych. W latach 2008–2010 ponad 80 % wykrytych błędów miało charakter systematyczny. Pozwala to także wspólnemu przedsiębiorstwu przedstawiać wytyczne znanym z nazwy beneficjentom, a tym samym zapobiegać błędom w przyszłych zestawieniach poniesionych wydatków.

Znacząca część błędu wykrytego podczas kontroli *ex post* w 2011 r. (w przybliżeniu 50 %) wynikała z wykorzystania danych księgowych z lat poprzednich, gdyż rzeczywiste dane nie były dostępne w terminie przedkładania sprawozdań finansowych. Wspólne przedsiębiorstwo monitoruje proces późniejszej korekty w ramach mechanizmów kontrolnych *ex ante* i w nadchodzących okresach sprawozdawczych zapewni niezwłoczne przedkładanie korekt zestawień poniesionych wydatków za poprzednie lata.

Kierownictwo wspólnego przedsiębiorstwa uważa za istotną kwestię zapewnienie wieloletnich mechanizmów kontrolnych służących zarządzaniu dotacjami wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo” i uwzględniających możliwości wdrożenia standardowych procedur odzyskiwania środków, jak również środków zapobiegawczych. Dlatego też kierownictwo wspólnego przedsiębiorstwa ustanowiło na cały czas trwania projektu wieloletnie mechanizmy kontrolne oraz cele, których osiągnięcie jest mierzone wskaźnikami obejmującymi cały okres programu.

Uwagi dotyczące zarządzania budżetem i finansami

Punkt 18

Jako że działanie wspólnego przedsiębiorstwa jest uzależnione od efektywnego przebiegu i pomyślnego wyniku negocjacji dotyczących zaproszeń do składania wniosków, podjęto działania służące usprawnieniu oraz przyspieszeniu procesu dotyczącego tego ważnego aspektu płatności dla nowych partnerów. Wspólne przedsiębiorstwo obserwuje ogólne skrócenie czasu przyznawania dotacji i uważnie monitoruje ten aspekt na szczeblu kierownictwa ⁽³⁾.

Punkt 19

Wspólne przedsiębiorstwo przyznaje, że wystąpiło opóźnienie w wydaniu przez Radę Zarządzającą decyzji zatwierdzającej przeniesienie środków na płatności do planu budżetowego na 2012 r. ⁽⁴⁾ Harmonogram planowania budżetowego i sprawozdawczości wspólnego przedsiębiorstwa zmieniono, aby zapewnić zatwierdzenie przez Radę Zarządzającą przeniesień środków na 2013 r. w odpowiednim terminie.

Punkt 20

W pierwszej połowie 2012 r. wspólne przedsiębiorstwo stanęło przed wyjątkową sytuacją w odniesieniu do zestawień poniesionych wydatków przedkładanych przez członków w związku z projektami realizowanymi w 2011 r. Opóźnienia w przedkładaniu przez beneficjentów sprawozdań finansowych dotyczących umów o dotacje z członkami za 2011 r., których termin złożenia upływał 1 marca 2012 r., sięgały nawet 3–4 miesięcy. Wspólne przedsiębiorstwo przeanalizowało powód tych opóźnień wraz z koordynatorami ZDT (liderami konsorcjów) i podejmuje działania mające zapobiec podobnym wydarzeniom w 2013 r. Podjęto decyzje dotyczące następujących działań:

- za zgodą Rady Zarządzającej (wyrażoną w czerwcu 2012 r.) zostanie określony przejrzysty harmonogram procesu na 2013 r. (styczeń–czerwiec 2013 r.), w którym wskazane będą terminy i czasy odpowiedzi oczekiwane ze strony branży i wspólnego przedsiębiorstwa,
- dostarczając wytycznych i prowadząc szkolenia, wspólne przedsiębiorstwo przyczyni się do poprawy kompletności i jakości zestawień poniesionych wydatków oraz odpowiednich świadectw kontroli sprawozdań finansowych,
- wspólne przedsiębiorstwo dodatkowo usprawni monitorowanie, aktywnie pomagając członkom w rozwiązywaniu konkretnych zagadnień związanych z kwalifikowalnością kosztów. W pierwszej połowie 2012 r. nie było to możliwe ze względu na brak zasobów,
- nowe narzędzie informatyczne służące do zarządzania dotacjami ułatwi proces przedkładania i zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków.

⁽³⁾ Czas przyznawania dotacji został skrócony z 418 dni w chwili uruchomienia wspólnego przedsiębiorstwa do 268 dni w przypadku ostatniego zaproszenia (nr 10). Wskazuje to na dalszą poprawę w porównaniu do stanu będącego przedmiotem oceny Trybunału.

⁽⁴⁾ Rada Zarządzająca przyjęła roczny plan budżetowy na 2011 r. w grudniu 2010 r., zawierając w nim oszacowanie przenoszonych kwot.

Po zatwierdzeniu przez kierownictwo otrzymanych ostatecznie zestawień poniesionych wydatków oraz ich zaaprobowaniu przez Radę Zarządzającą w późniejszym okresie 2012 r. odpowiednie wkłady rzeczowe zostaną przeniesione do aktywów netto wspólnego przedsiębiorstwa w ostatecznym sprawozdaniu finansowym za 2012 r. Dlatego też status aktywów netto przedstawionych w ostatecznym sprawozdaniu finansowym za 2011 r. należy uznać za przejściowy.

Uwagi dotyczące kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez wspólne przedsiębiorstwo systemach nadzoru i kontroli

Punkt 21

W pierwszym kwartale 2012 r., w związku z zaleceniami ETO z roku poprzedniego, wspólne przedsiębiorstwo stworzyło specjalną procedurę dotyczącą procesów związanych z zatwierdzaniem zestawień poniesionych wydatków, włączając specjalistów ds. projektów do procesu zatwierdzania sprawozdań finansowych⁽⁵⁾. Oprócz zatwierdzania raportów technicznych specjaliści ds. projektów sprawdzają dostępne informacje o wykorzystaniu zasobów oraz informują specjalistów ds. finansowych o wyniku zatwierdzenia. Opracowano jasne zasady, które zapewniają udokumentowanie weryfikacji finansowej i operacyjnej, jak też upoważnień do zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków. Udoskonalono format wykorzystywanej poprzednio listy kontrolnej, aby dokumentować zrealizowane w rzeczywistości etapy zatwierdzenia oraz pokazać interakcje między jednostkami finansowymi i operacyjnymi.

Punkt 22

W związku z uzyskanymi doświadczeniami oraz wcześniejszymi uwagami Trybunału dotyczącymi przetwarzania danych na temat beneficjentów wspólne przedsiębiorstwo stworzyło w ostatnim kwartale 2011 r. specjalne narzędzie służące zarządzaniu danymi beneficjentów w odniesieniu do umów o dotacje z członkami (GMT). Narzędzie to wykorzystano przy przetwarzaniu zestawień poniesionych wydatków za 2011 r. w drugim kwartale 2012 r. oraz – po sprawdzeniu przez księgowego oraz zewnętrzną firmę audytorską wiarygodności zakodowanych danych i opracowanych na ich podstawie sprawozdań – wyniki wykorzystano w ostatecznym sprawozdaniu finansowym za 2011 r.

Punkt 23

Wspólne przedsiębiorstwo odnotowało uwagi Trybunału i podjęło kroki na rzecz usprawnienia wewnętrznych procesów zatwierdzania zarówno w odniesieniu do pracowników ds. finansowych, jak i operacyjnych; dzięki wspomnianemu narzędziu służącemu zarządzaniu dotacjami wypracowano, co jest bardziej zauważalne w procedurach, bardziej zintegrowane podejście do zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków oraz rocznych sprawozdań technicznych przez odpowiednich pracowników ds. finansowych i operacyjnych.

Jeżeli chodzi o podział zadań, wspólne przedsiębiorstwo pracuje obecnie nad modyfikacją obiegu środków finansowych, aby zapewnić rozdzielenie weryfikacji finansowej i zatwierdzania w przypadku nieobecności wykonujących zazwyczaj te funkcje pracowników ds. finansowych.

Punkt 24

Wspólne przedsiębiorstwo odnotowało zalecenia księgowego i, jak wspomniano, podjęło daleko idące działania w celu wdrożenia narzędzia GMT, które umożliwi usprawnienie zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków, jak też w celu uzyskania możliwości regularnego składania kompleksowych sprawozdań kierownictwu wspólnego przedsiębiorstwa.

Inne kwestie

Punkt 25

W sierpniu 2011 r. Rada Zarządzająca i kierownictwo wspólnego przedsiębiorstwa uzyskały od audytora wewnętrznego informacje o jego zaangażowaniu w podstawowe procesy związane z zarządzaniem finansowym wspólnym przedsiębiorstwem oraz o potencjalnych konsekwencjach dla niezależności audytora wewnętrznego. Ryzyko potencjalnego braku poświadczenia co do tych procesów zostanie w razie potrzeby zminimalizowane dzięki udziałowi Służby Audytu Wewnętrznego.

Punkt 27

Wspólne przedsiębiorstwo zmieni swoje przepisy finansowe po następnej aktualizacji ramowego rozporządzenia finansowego, która ma obecnie miejsce (zob. też pkt 30).

⁽⁵⁾ Procedura wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo” nr 2.9.1, tymczasowa procedura zatwierdzania sprawozdań finansowych otrzymanych od członków w związku z realizacją umów o dotacje z członkami w 2011 r. i w związku z korektami otrzymanymi w odniesieniu do umów o dotacje z lat poprzednich.

Punkt 28

Wezwaniu do zapłaty składek za 2011 r. skierowanemu do Komisji (jako jednego z członków wspólnego przedsiębiorstwa) towarzyszyła odpowiednia prognoza przepływów pieniężnych. Chociaż do wezwań skierowanych do członków innych niż KE nie załączono prognozy przepływów pieniężnych, towarzyszyło im wyjaśnienie dotyczące żądanej kwoty i klucz podziału środków wskazujący udział każdego członka lub członka stowarzyszonego. Ponadto dzięki zamieszczonym w protokole z posiedzenia Rady Zarządzającej danym o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni i zatwierdzonym budżecie rocznym na 2011 r. wszyscy członkowie uzyskali stosowne informacje finansowe. W przyszłości wspólne przedsiębiorstwo zapewni dołączenie prognoz przepływów pieniężnych również w wezwaniach do zapłaty skierowanych do członków innych niż Komisja.

Punkt 29

Proces odpowiedniego wdrożenia szczegółowych postanowień załącznika II (Warunki ogólne) umów o dotacje z członkami wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” w zakresie ochrony, wykorzystania i rozpowszechniania wyników badań naukowych nadal trwa.

W stosownym czasie zostanie ustanowiona specjalna procedura uwzględniająca rolę nadzorczą wspólnego przedsiębiorstwa oraz ustanowione mechanizmy kontrolne.

Punkt 30

Wspólne przedsiębiorstwo zmieni swoje przepisy finansowe po następnej aktualizacji ramowego rozporządzenia finansowego, która jest obecnie opracowywana. Pozwoli to wspólnemu przedsiębiorstwu dostosować się do powszechnie przyjętych zasad oraz wyjaśnić, na ile będzie to możliwe, zagadnienia poruszone przez Trybunał.

Punkt 31

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” wraz z innymi wspólnymi przedsiębiorstwami działającymi w tym samym budynku prowadziło dalsze prace nad planem przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej. Finalizację planu przewidziano na koniec 2012 r.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2011,
wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/03)

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Nanoelektroniki (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem ENIAC” z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r. ⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Nadrzędnym celem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC jest opracowanie oraz realizacja programu badań na rzecz rozwoju kluczowych technologii w zakresie nanoelektroniki w różnych obszarach zastosowań w celu wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju w Europie oraz umożliwienia powstawania nowych rynków i zastosowań społecznych ⁽²⁾.

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC są: Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję, państwa członkowskie: Belgia, Estonia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Niemcy, niderlandy, Polska, Portugalia, Szwecja, Włochy, Zjednoczone Królestwo oraz stowarzyszenie AENEAS występujące jako przedstawiciel przedsiębiorstw i innych podmiotów badawczo-rozwojowych działających w Europie w dziedzinie nanoelektroniki (zwane dalej AENEAS). Inne państwa członkowskie i kraje stowarzyszone, a także każdy inny kraj lub podmiot prawny mogący wnieść znaczący wkład finansowy na rzecz realizacji celów Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC mogą zostać członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.

4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC na pokrycie bieżących kosztów i działalności badawczej w wysokości 450 mln euro jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego ⁽³⁾. AENEAS wnosi wkład finansowy do kwoty 30 mln euro na pokrycie bieżących kosztów Wspólnego Przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie ENIAC wnoszą wkłady rzeczowe na pokrycie bieżących kosztów (umożliwiają realizację projektów) oraz wnoszą wkłady finansowe w kwocie co najmniej 1,8 razy większej od wkładu Unii Europejskiej. Organizacje badawcze uczestniczące w projektach również wnoszą wkłady rzeczowe. Organizacje uczestniczące w projektach badawczych muszą wnieść wkłady rzeczowe o wartości co najmniej równej kwocie wkładu Komisji i państw członkowskich.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo uzyskało niezależność finansową w dniu 26 lipca 2010 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo ENIAC (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia wszystkie inicjatywy UE związane z badaniami naukowymi i odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów wzrostu, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁴⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁵⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁸⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽⁹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych ⁽¹⁰⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

⁽⁴⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego wpłynęła do Trybunału w dniu 30 marca 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi informacje na temat stopnia wykorzystania środków.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika do sprawozdania finansowego, zawierającego opis najważniejszych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁸⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁰⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹¹⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W dniu 18 listopada 2010 r. decyzją Rady Zarządzającej została przyjęta strategia kontroli *ex post*⁽¹²⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa, która jest kluczowym mechanizmem kontroli⁽¹³⁾ służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń. Płatności, których dokonano w 2011 r. w związku z poświadczeniami pokrycia kosztów wydanymi przez krajowe organy finansujące (KOF) państw członkowskich, wyniosły 6,8 mln euro, co stanowi 45 % całkowitych płatności operacyjnych. Wdrażanie strategii kontroli *ex post* rozpoczęto w 2011 r.

16. Kontrolę zestawień poniesionych wydatków projektowych przekazano KOF państw członkowskich. Umowy administracyjne zawarte z KOF nie zawierają praktycznych ustaleń dotyczących kontroli *ex post*. Do czasu zakończenia kontroli (we wrześniu 2012 r.) Wspólne Przedsiębiorstwo nie otrzymało wystarczających informacji związanych ze strategiami kontroli KOF⁽¹⁴⁾ i nie było w stanie ocenić, czy strategia kontroli *ex post* daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania⁽¹⁵⁾. Ponadto KOF nie przeprowadziły żadnych kontroli *ex post* w zakresie dotacji wypłacanych do końca 2011 r.

17. Dostępne informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie.

⁽¹²⁾ Strategia kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo szuka wystarczających informacji dotyczących strategii kontroli *ex post* stosowanych w państwach członkowskich ENIAC w celu przeprowadzenia oceny krajowych procedur w zakresie ich stosowności, aby zagwarantować prawidłowość i legalność transakcji związanych z projektami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.

⁽¹³⁾ Art. 12 rozporządzenia (WE) nr 72/2008 stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo „zapewnia należyłą ochronę interesów finansowych swoich członków przez przeprowadzanie lub zlecenie odpowiednich kontroli wewnętrznych i zewnętrznych” oraz że „przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u podmiotów otrzymujących publiczne środki finansowe od wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC. Kontrole i audyty mogą być przeprowadzane bezpośrednio przez wspólne przedsiębiorstwo ENIAC lub przez państwa członkowskie ENIAC w jego imieniu”.

⁽¹⁴⁾ Wspólne Przedsiębiorstwo otrzymało informacje dotyczące strategii kontroli od siedmiu z dwudziestu dwóch KOF. W większości przypadków otrzymana dokumentacja dotycząca siedmiu KOF jest niewystarczająca, aby umożliwić Wspólnemu Przedsiębiorstwu ocenę krajowych procedur, jako że nie przedstawiono praktycznych szczegółów dotyczących ustaleń kontrolnych (tj. podejścia kontrolnego i metodyki kontroli, wielkości próby, rodzaju kontroli finansowych, które ma przeprowadzić KOF itp.).

⁽¹⁵⁾ Służba Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej przeprowadziła ocenę strategii kontroli państw członkowskich ENIAC. W czerwcu 2012 r. stwierdziła, że obecna strategia *ex post* nie zapewnia informacji koniecznych do uzyskania wystarczającej pewności. Skutkiem tego dokonano przeglądu strategii kontroli *ex post*, a transakcje zostaną zbadane na podstawie prób, w których KOF zostaną poproszone o dostarczenie szczegółów dotyczących przeprowadzonych kontroli i weryfikacji.

⁽¹¹⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

18. W opinii Trybunału, z wyjątkiem możliwych implikacji kwestii poruszonych w pkt 15–17 zawierających podstawę do wydania opinii z zastrzeżeniem, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

19. Uwagi przedstawione w pkt 20-33 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

20. Ostateczny budżet na rok 2011 obejmował środki na zobowiązania i środki na płatności w wysokości odpowiednio 66 mln euro i 35 mln euro. Wskaźniki wykorzystania dostępnych środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 97 % i 48 %⁽¹⁶⁾. Z kwoty w wysokości 63,6 mln euro środków na zobowiązania dostępnych na działania operacyjne 20,1 mln euro zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków z 2011 r., a 42,2 mln euro zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków z 2011 r.

21. W procesie umorzenia niewykorzystanych środków wykryto brak odpowiednich procedur i uchybienia kontroli. Środki, które powinny zostać wykorzystane do końca 2010 r., i środki, które powinny zostać wykorzystane do końca 2011 r., zostały umorzone w styczniu 2012 r. Nie zostało umorzone niewykorzystane globalne zobowiązanie w wysokości 2,8 mln euro dotyczące pozycji budżetowej na 2010 r. w sprawie działań operacyjnych z ostatecznym terminem realizacji 31 grudnia 2011 r.

Zaproszenia do składania wniosków

22. Wynikiem zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w latach 2008, 2009 i 2010 było podpisanie umów o dotację na łączną kwotę 107,9 mln euro, co stanowi 25 % maksymalnego wkładu UE na działania badawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa⁽¹⁷⁾. W 2011 r. ogłoszono dwa zaproszenia do składania wniosków na kwotę 62,3 mln euro, ale podpisywanie umów o dotację nadal trwało. W 2012 r. ogłoszono kolejne dwa zaproszenia do składania wniosków na kwotę 84,5 mln

⁽¹⁶⁾ Za stosunkowo niskim wskaźnikiem wykorzystania środków na płatności operacyjne stoją opóźnienia w dokonywaniu płatności przez ENIAC spowodowane opóźnieniami w przekazywaniu poświadczeń przez organy krajowe i opóźnieniami na poziomie państw członkowskich w zakresie podpisania krajowych umów o dotację.

⁽¹⁷⁾ Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 72/2008 i art. 11 ust. 5 załącznika do niego maksymalna wysokość wkładu UE przeznaczona na koszty bieżące i działania badawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa wynosi 450 mln euro, z czego wkład na koszty bieżące nie może przekroczyć 10 mln euro. Jeżeli część wkładu na koszty bieżące nie zostanie wykorzystana, może zostać przeznaczona na działania badawcze.

euro. Aby w całości wykorzystać dostępny wkład UE w wysokości 440 mln euro, w 2013 r. należałoby ogłosić zaproszenia do składania wniosków z budżetem w wysokości 185,3 mln euro (42 %).

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

23. Wspólne Przedsiębiorstwo nie wprowadziło jeszcze w pełni efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej i systemu informacji finansowej. Skutkiem tego były poważne błędy i opóźnienia w sprawozdaniach finansowych, które poprawiono przed przyjęciem ostatecznego sprawozdania finansowego.

24. W dniu 20 grudnia 2010 r. księgowy Wspólnego Przedsiębiorstwa zatwierdził systemy finansowe i księgowo (ABAC i SAP). Natomiast leżące u ich podstaw procedury operacyjne, które dostarczają informacji finansowych, a w szczególności procedura, która zapewnia informacje finansowe na temat zatwierdzenia i płatności zestawień poniesionych wydatków otrzymanych od KOF, nie zostały zatwierdzone w 2011 r.

INNE KWESTIE

Jednostka kontroli wewnętrznej i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

25. Art. 6 ust. 2 rozporządzenia Rady ustanawiającego ENIAC stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo ma posiadać jednostkę kontroli wewnętrznej. Do końca 2011 r. ten ważny element systemu kontroli wewnętrznej nie został jednak ustanowiony.

26. W 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła analizę ryzyka. Na podstawie wyników oceny ryzyka w dniu 22 listopada 2011 r. Radzie Zarządzającej przedstawiono do zatwierdzenia strategiczny plan audytu na lata 2012–2014.

27. W dniu 18 listopada 2010 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego Komisji. Nie wprowadzono jednak jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽¹⁸⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji.

Wkład państw członkowskich ENIAC

28. Statut Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC stanowi, że łączna wysokość wkładów finansowych państw członkowskich ENIAC ma być przynajmniej 1,8 razy większa od wkładu finansowego UE⁽¹⁹⁾, natomiast dotacje Wspólnego Przedsiębiorstwa mogą wynieść maksymalnie 16,7 % całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektów. W przypadku pięciu pierwszych zaproszeń do składania wniosków wkład finansowy państw członkowskich ENIAC był 1,55-krotnie większy niż wkład finansowy UE.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹⁹⁾ Art. 11 ust. 6 lit. b) statutu stanowiącego załącznik do rozporządzenia (WE) nr 72/2008.

29. Wbrew statutowi Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC⁽²⁰⁾ Grecja wykorzystuje fundusze strukturalne UE w celu pokrycia wkładu krajowego greckim beneficjentom projektów ENIAC⁽²¹⁾, zamiast zapewnić finansowanie krajowe. Wspólne Przedsiębiorstwo zaakceptowało dalszy udział Grecji w projektach ENIAC. Wspólne Przedsiębiorstwo nie zapewnia jednak żadnego finansowania greckim beneficjentom, ponieważ nie jest dozwolone przyznawanie finansowania UE z więcej niż jednego źródła⁽²²⁾.

Roczne sprawozdanie z działalności

30. Zgodnie z art. 19 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa i art. 40 jego regulaminu finansowego Dyrektor Wykonawczy sporządza roczne sprawozdanie z działalności, w którym przedstawia wyniki operacji poprzez odniesienie do ustalonych celów, ryzyko związane z tymi operacjami, wykorzystanie przewidzianych zasobów oraz wydajność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej. Sprawozdanie zawiera także potwierdzenie, że zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, chyba że w zastrzeżeniach związanych z określonymi dziedzinami dotyczącymi dochodów i wydatków podano inaczej.

31. Roczne sprawozdanie z działalności nie obejmuje oceny wydajności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. Roczne sprawozdanie z działalności zawiera następujące uchybienia:

- brak informacji dotyczących wdrożenia strategii kontroli *ex post*, które nie są wystarczające, aby stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie, co powinno skutkować zastrzeżeniem,
- brak informacji dotyczących częściowego zatwierdzenia systemów finansowych i księgowych przez księgowego. Księgowy zatwierdził jedynie część będącą pod bezpośrednią kontrolą Wspólnego Przedsiębiorstwa, ale nie systemy dostarczające informacji od krajowych organów finansujących (zob. pkt 24),
- wykryte uchybienia mechanizmów kontroli w odniesieniu do sprawozdań rachunkowych i finansowych nie doprowadziły do zastrzeżenia (zob. pkt 23).

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

32. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo opracowało plan ciągłości działania i poczyniło postępy w zakresie sformalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. Konieczne są dalsze prace w celu sfinalizowania planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

33. Umowa z państwem przyjmującym⁽²³⁾ między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia, które ma zostać udzielone, została podpisana w dniu 2 lutego 2012 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽²⁰⁾ Art. 13 ust. 1 statutu stanowiącego załącznik do rozporządzenia (WE) nr 72/2008 stanowi: „środki publiczne przeznaczone na finansowanie projektów wybranych na podstawie publikowanych przez wspólne przedsiębiorstwo ENIAC zaproszeń do składania wniosków pochodzą z wkładów finansowych państw członkowskich ENIAC lub z wkładu finansowego wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC. Przyznawana w ramach niniejszej inicjatywy pomoc publiczna w stosownych przypadkach nie narusza przepisów proceduralnych i materialnych dotyczących pomocy państwa”.

⁽²¹⁾ Łączny wkład grecki w projektach ENIAC realizowanych w następstwie zaproszeń z lat 2008, 2009 i 2010 wynosi 9,7 mln euro (oszacowany na 4,4 mln euro z funduszy krajowych, 1,6 mln euro wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa i pozostałą kwotę pochodzącą od uczestników projektu).

⁽²²⁾ Art. 54 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25) stanowi, że „wydatki współfinansowane z funduszy nie otrzymują pomocy z innego unijnego instrumentu finansowego”.

⁽²³⁾ Pkt 25 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 48).

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC (Bruksela)**Kompetencje i zadania**

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Wspólne Przedsiębiorstwo jest organem unijnym, zatem wykonanie jego budżetu musi uzyskać absolutorium od Parlamentu Europejskiego, który uwzględni jego specyficzny charakter wynikający z faktu, że wspólne inicjatywy technologiczne są partnerstwami prywatno-publicznymi, oraz w szczególności z wkładu sektora prywatnego.</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej na rzecz badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013) oraz tematu „Technologie informacyjne i komunikacyjne” programu szczegółowego „Współpraca”. W szczególności Wspólne Przedsiębiorstwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — definiuje i realizuje program badań na rzecz rozwoju kluczowych kompetencji w zakresie nanoelektroniki w różnych obszarach zastosowań w celu wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju w Europie oraz umożliwienia powstawania nowych rynków i zastosowań społecznych, — wspiera realizację działań wymaganych dla realizacji programu badań (zwanych dalej działaniami badawczo-rozwojowymi), zwłaszcza poprzez przyznawanie środków finansowych uczestnikom projektów wybranych na podstawie organizowanych na zasadzie konkursu zaproszeń do składania wniosków, — promuje partnerstwo publiczno-prywatne, mające na celu mobilizację i połączenie wysiłków wspólnotowych, krajowych i prywatnych, aby zwiększyć łączne nakłady na badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki oraz ułatwić współpracę sektorów publicznego i prywatnego, — zapewnia skuteczność i trwałość wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie nanoelektroniki, — zapewnia synergię i koordynację europejskich wysiłków badawczo-rozwojowych w dziedzinie nanoelektroniki, w tym stopniowe włączanie do Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC powiązanych działań w tej dziedzinie, realizowanych obecnie w ramach międzyrządowych struktur badawczo-rozwojowych (EUREKA).
<p>Zarządzanie</p>	<p>Członkowie</p> <p>Na koniec 2011 r. członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC byli: stowarzyszenie AENEAS reprezentujące branżę, Unia Europejska reprezentowana przez Komisję Europejską oraz państwa należące do ENIAC (Austria, Belgia, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Łotwa, Niemcy, Niderlandy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Szwecja, Węgry, Włochy i Zjednoczone Królestwo).</p> <p>Rada Zarządzająca</p> <p>W skład Rady Zarządzającej wchodzi przedstawiciele członków Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC oraz przewodniczący Komitetu Przemysłowo-Badawczego.</p> <p>Rada Zarządzająca ponosi ogólną odpowiedzialność za działalność Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC i sprawuje nadzór nad realizacją jego działań.</p> <p>Rada Władz Publicznych</p> <p>W skład Rady Władz Publicznych wchodzi władze publiczne państw członkowskich Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC.</p>

	<p>Komitet Przemysłowo-Badawczy</p> <p>Członków Komitetu Przemysłowo-Badawczego mianuje AENEAS.</p> <p>Dyrektor Wykonawczy</p> <p>Dyrektor Wykonawczy jest najważniejszym organem wykonawczym odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsiębiorstwem ENIAC zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez Radę Zarządzającą i jest jego prawnym przedstawicielem.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.</p>																																										
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011</p>	<p>Budżet</p> <p>Przegłosowany budżet na 2011 r. w euro:</p> <table border="1" data-bbox="563 862 1337 1120"> <thead> <tr> <th></th> <th>Zobowiązania</th> <th>Płatności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TYTUŁ I – personel</td> <td>1 488 801,72</td> <td>1 488 801,72</td> </tr> <tr> <td>TYTUŁ II – wydatki administracyjne</td> <td>1 142 898,28</td> <td>1 142 898,28</td> </tr> <tr> <td>OGÓŁEM TYTUŁY I i II</td> <td>2 631 700,00</td> <td>2 631 700,00</td> </tr> <tr> <td>TYTUŁ III – wydatki operacyjne</td> <td>63 646 170,00</td> <td>32 426 000,00</td> </tr> <tr> <td>OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III</td> <td>66 277 870,00</td> <td>35 057 700,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <table border="1" data-bbox="563 1220 1337 1624"> <thead> <tr> <th></th> <th>W planie zatrudnienia na 2011 r.</th> <th>Obsadzone na dzień 31.12.2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pracownicy zatrudnieni na czas określony</td> <td>6</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>pracownicy kontraktowi</td> <td>7</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>pracownicy ogółem:</td> <td>13</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>wykonujący:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania operacyjne</td> <td>6</td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania administracyjne</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>— zadania mieszane</td> <td>3</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Zobowiązania	Płatności	TYTUŁ I – personel	1 488 801,72	1 488 801,72	TYTUŁ II – wydatki administracyjne	1 142 898,28	1 142 898,28	OGÓŁEM TYTUŁY I i II	2 631 700,00	2 631 700,00	TYTUŁ III – wydatki operacyjne	63 646 170,00	32 426 000,00	OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III	66 277 870,00	35 057 700,00		W planie zatrudnienia na 2011 r.	Obsadzone na dzień 31.12.2011	pracownicy zatrudnieni na czas określony	6	6	pracownicy kontraktowi	7	7	pracownicy ogółem:	13	13	wykonujący:			— zadania operacyjne	6		— zadania administracyjne	4		— zadania mieszane	3	
	Zobowiązania	Płatności																																									
TYTUŁ I – personel	1 488 801,72	1 488 801,72																																									
TYTUŁ II – wydatki administracyjne	1 142 898,28	1 142 898,28																																									
OGÓŁEM TYTUŁY I i II	2 631 700,00	2 631 700,00																																									
TYTUŁ III – wydatki operacyjne	63 646 170,00	32 426 000,00																																									
OGÓŁEM TYTUŁY I, II i III	66 277 870,00	35 057 700,00																																									
	W planie zatrudnienia na 2011 r.	Obsadzone na dzień 31.12.2011																																									
pracownicy zatrudnieni na czas określony	6	6																																									
pracownicy kontraktowi	7	7																																									
pracownicy ogółem:	13	13																																									
wykonujący:																																											
— zadania operacyjne	6																																										
— zadania administracyjne	4																																										
— zadania mieszane	3																																										
<p>Produkty i usługi w roku 2011</p>	<p>A. POSTĘP OPERACYJNY DOTYCZĄCY CELÓW</p> <p><i>Opracowywanie programu badań</i></p> <p>Na koniec 2011 r. całkowite koszty kwalifikowalne projektów wybranych do sfinansowania przekroczyły 1 mld euro. Obejmują one dziedziny badawczo-rozwojowe zdefiniowane w wieloletnim planie strategicznym.</p> <p><i>Przyznawanie finansowania uczestnikom</i></p> <p>Od początku swego funkcjonowania Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyznało uczestnikom 171,6 mln euro, wobec 109,3 mln euro na koniec 2010 r. W 2011 r. wzrost w ujęciu rok do roku wyniósł 85 %, co jest dowodem znacznych postępów poczynionych przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC.</p>																																										

Wzrost nakładów na badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki

Średnio 47 % całkowitej liczby wynoszącej około 3 700 naukowców zaangażowanych w badania i rozwój w dziedzinie nanoelektroniki w 2012 r. weźmie udział w projektach wybranych do finansowania przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC, co zapewni synergię i koordynację europejskich działań badawczo-rozwojowych.

Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC koordynowało swoją działalność głównie z klastrem EUREKA CATRENE, współorganizując Europejskie Forum Nanoelektroniczne.

Promowanie udziału małych i średnich przedsiębiorstw

W projektach Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC przeważają MŚP, stanowiące 40 % uczestniczących organizacji (30,5 % stanowią uczelnie wyższe i instytuty badawcze, a 28,8 % – duże przedsiębiorstwa przemysłowe).

B. WYNIKI FUNKCJONALNE

Skład Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC nie uległ zmianie w 2011 r.

Organizacja dokonała znacznych postępów:

- przeniosła się do budynku White Atrium, wyposażyła swoje nowe biura i zainstalowała infrastrukturę informatyczną,
- zatrudniła nowych członków zespołu i przeprowadziła ich integrację,
- przeszła bezproblemowo do repozytorium CIRCABC,
- zorganizowała system zarządzania dokumentacją,
- ustanowiła procedury do nowych zadań,
- poczyniła postępy w zakresie zawierania umów o dotację,
- wykonała i rozliczyła 1 400 płatności od czasu uzyskania niezależności,
- wykonała pierwsze techniczne przeglądy na potrzeby realizowanych projektów,
- opublikowała i doprowadziła do finalizacji dwa zaproszenia do składania wniosków w jednym roku,
- udoskonalila i przedstawiła kluczowe wskaźniki wykonania zadań,
- zorganizowała publiczne imprezy na dużą skalę, opracowała publikacje mniejszego kalibru i pozytywnie przyjęte komunikaty prasowe.

WYKONANIE BUDŻETU NA ROK 2011

Do końca roku Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przydzieliło wszystkie środki na projekty wybrane w wyniku pierwszego zaproszenia do składania wniosków na rok 2011 (zaproszenie nr 4) i drugiego zaproszenia do składania wniosków na ten sam rok (zaproszenie nr 5) i wykonało 48,09 % płatności operacyjnych.

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA ENIAC

Pkt 15-17. Już od 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC jest zaangażowane, wraz ze Wspólnym Przedsiębiorstwem ARTEMIS, w proces gromadzenia istotnych informacji o procedurach kontroli w państwach członkowskich ENIAC. W 2011 r., zgodnie ze strategicznym planem audytu, Służba Audytu Wewnętrznej Komisji (IAS), występująca w charakterze audytora wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa, podjęła się wykonania zadania doradczego mającego na celu ocenę, czy realizacja strategii kontroli już stosowanych w państwach członkowskich ENIAC może zapewnić wystarczającą pewność.

IAS zakończyła ocenę dopiero w 2012 r., stwierdzając, że takie podejście nie zapewnia informacji niezbędnych dla uzyskania wystarczającej pewności. W związku z tym Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC ustaliło własny plan kontroli *ex post* i rozpoczęło jego realizację, która powinna zostać zakończona przed końcem roku.

Pkt 21. Pod koniec 2012 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC borykało się z brakiem środków i dokonało umorzenia zbyt późno. Podjęto działania mające zapobiegać powtórzeniu się takiej sytuacji w przyszłości, w szczególności poprzez wdrożenie planu zatrudnienia, opracowanie szczegółowej procedury zarządzania procesem zamknięcia okresu rozliczeniowego i ustanowienie nienaruszalnych terminów.

Pkt 23. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC ma mocne podstawy, aby uważać, że wszystkie jego operacje finansowe są prawidłowe i wiarygodne. Wprowadzono w życie szczegółowe plany monitorowania księgowości, napotkano jednak poważne trudności w zakresie właściwego działania systemów finansowych i rachunkowych. Sytuację pogarsza brak odpowiednich programów szkoleniowych oraz procedur mających zastosowanie w tym przypadku, a także niewystarczające wsparcie użytkownika. Niemniej jednak skorygowano wszystkie błędy wspomniane w związku z niniejszym ustaleniem. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC będzie nadal podejmować intensywne wysiłki w celu przezwyciężenia trudności i przyspieszenia postępów.

Pkt 24. Dnia 20 grudnia 2010 r.⁽¹⁾, po zaledwie trzech miesiącach wykonywania własnego budżetu, księgowy zatwierdził systemy finansowe i księgowe wprowadzone w życie we Wspólnym Przedsiębiorstwie ENIAC, a w decyzji w sprawie zatwierdzenia przedstawił szereg zaleceń.

Rok 2011 był dla Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC okresem częstych zmian, spowodowanych przeprowadzką do nowej siedziby, wdrożeniem zupełnie nowej infrastruktury informatycznej do obsługi transakcji finansowych, naborem, który znacznie zwiększył liczbę personelu, oraz silną intensyfikacją ogólnej działalności. W związku z powyższym obieg środków finansowych podlegał daleko idącej i ciągłej ewolucji. Chociaż systemy kontroli wewnętrznej są nadal wzmacniane i optymalizowane, w 2012 r., po stabilizacji obiegu i systemów w związku z pierwszym samodzielnym wykonaniem pełnego budżetu, możliwe stało się dodatkowe zatwierdzenie. Miało ono miejsce dnia 25 czerwca 2012 r. i obejmowało również analizę głównych rodzajów działalności i procesów administracyjnych prowadzonych przez Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC w celu wsparcia systemów zarządzania finansowego.

Pkt 25. Funkcję IAC ustanowiono dnia 7 lutego 2011 r. podczas 13. spotkania Rady Zarządzającej i powierzono ją Służbie Audytu Wewnętrznej Komisji (IAS). Dnia 6 października 2011 r. IAS poinformowała Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC, że świadczenie usług IAC „niestety musi zostać tymczasowo zawieszona” ze względu na dyskusje trwające w służbach Komisji. Ponieważ nie poczyniono żadnych postępów pod względem odblokowania tej funkcji, w 2012 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC postanowiło, decyzją ENIAC-ED-88-12 z dnia 25 kwietnia 2012 r., powierzyć funkcję IAC jednemu z członków własnego personelu.

Pkt 27. Zmiana ramowego rozporządzenia finansowego należy do kompetencji Komisji, która obecnie pracuje nad dostosowaniem obowiązującego ramowego rozporządzenia finansowego do nowego ogólnego rozporządzenia finansowego UE. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC przyjmie zmienioną wersję, kiedy tylko będzie ona dostępna.

Pkt 28. Wkłady Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC na rzecz wszelkich uczestników projektów, które wynikają z danego zaproszenia do składania wniosków, muszą dokładnie odpowiadać odsetkowi całkowitych kosztów kwalifikowalnych poniesionemu przez takiego uczestnika. Wartość procentowa wkładów państw członkowskich ENIAC jest ograniczona do różnicy między maksymalną intensywnością pomocy państwa określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 800/2008 a wkładem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC. Np. jeśli wartość procentowa wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC wynosi 16,7 %, wówczas wartość wkładu państwa członkowskiego ENIAC będzie wynosić od 8,3 % (w przypadku pomocy państwa wynoszącej maksymalnie 25 %, dla dużego przedsiębiorstwa prowadzącego eksperymentalne prace

⁽¹⁾ Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC uzyskało zdolność do wykonania własnego budżetu we wrześniu 2010 r.

rozwojowe) do 83,3 % (dla uczelni). Średnia intensywność pomocy, jaką może wnieść państwo członkowskie ENIAC, jest nieprzewidywalna, gdyż zależy od rodzaju prowadzonych działań badawczo-rozwojowych, statusu uczestników oraz kwoty wniesionej przez każdego z nich. Dostrzegając, iż średnia odbiega od ustalonego współczynnika 1,8, w 2012 r. KE zaproponowała obniżenie wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC do 15 %, choć skutkowałyby to również ograniczeniem całkowitej kwoty przeznaczonej na badania i rozwój, co stałoby w sprzeczności z nadrzędnym celem zwiększania inwestycji w tej dziedzinie.

Pkt 29. Warunek uczestnictwa Grecji w programie nie jest sprzeczny ze statutem Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC. Cel i założenia ogólne programu przewidują osiągnięcie synergii oraz koordynację zapewniającą szeroki udział w projektach.

W tym kontekście, a także w całkowitej zgodzie ze statutem, w programie uczestniczy wiele podmiotów prawnych, które są prawnymi członkami konsorcjum po podpisaniu formularza o przystąpieniu zawartego we wzorze umowy o dotację Wspólnego Przedsiębiorstwa, chociaż nie otrzymują one ze Wspólnego Przedsiębiorstwa żadnego finansowania ani nie podpisały żadnej krajowej umowy o dotację. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku podmiotów prawnych otrzymujących regionalne wsparcie finansowe lub zlokalizowanych w krajach niebędących państwami członkowskimi ENIAC.

Zakazanie udziału podmiotom prawnym z państw członkowskich ENIAC z takich powodów stanowiłoby dyskryminację, gdyż uczestnicy z krajów niebędących państwami członkowskimi ENIAC nie mają obowiązku ujawniania swoich ewentualnych źródeł finansowania krajowego. Byłoby to sprzeczne z nadrzędnym celem programu.

Pkt 31. Sprawozdanie z działalności za 2011 r. zawiera w rozdziale 3.1 szczegółową analizę efektywności i skuteczności ICS. Status działań w zakresie kontroli *ex post* przedstawiono w pkt 3.1.14. Status zatwierdzenia systemów finansowych i księgowych pozostał bez zmian w stosunku do poprzedniego roku, ze względów przedstawionych w pkt 24.

Ponieważ art. 19 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa ENIAC ⁽²⁾ stanowi, że „Dyrektor Wykonawczy przedstawia roczne sprawozdanie z działalności wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym i zestawieniem bilansowym”, Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC uważa, że zastrzeżenia sformułowane i zawarte w tych ostatnich dokumentach mają zastosowanie także w odniesieniu do pierwszego z wymienionych dokumentów, nie będzie zatem ich powielać.

Pkt 32. Dnia 28 stycznia 2011 r. Wspólne Przedsiębiorstwo ENIAC sfinalizowało i zatwierdziło swój plan ciągłości działania i ustanowiło specjalny obieg finansowy służący zapewnieniu ciągłości w przypadku kryzysu. Przepisy dotyczące tego obiegu stanowią plan przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, którego nie przedstawiono w postaci osobnego dokumentu.

Plan ten podlega okresowym przeglądom i udoskonaleniom; ostatni przegląd uwzględniający ważne zmiany, jakie zachodziły w 2011 r., sfinalizowano dnia 20 kwietnia 2012 r., dodając kolejne szczegółowe przepisy dotyczące przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008 (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21).

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/04)

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (zwane dalej Wspólnym Przedsiębiorstwem IMI) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r. ⁽¹⁾ na okres 10 lat.

2. Celem Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI jest istotna poprawa wydajności i skuteczności procesu opracowywania leków, w wyniku czego sektor farmaceutyczny ma długofalowo produkować skuteczniejsze i bezpieczniejsze leki innowacyjne ⁽²⁾.

3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI jest Unia Europejska reprezentowana przez Komisję i Europejska Federacja Producentów Leków i Stowarzyszeń Farmaceutycznych (EFPIA). Każdy podmiot prawny, który wspiera, w sposób pośredni lub bezpośredni, badania i rozwój w państwie członkowskim lub w kraju stowarzyszonym w ramach siódmego programu ramowego ⁽³⁾, może ubiegać się o członkostwo we Wspólnym Przedsiębiorstwie IMI.

4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI na pokrycie bieżących kosztów i działalności badawczej w wysokości 1 mld euro jest wypłacany z budżetu siódmego programu ramowego. Unia Europejska i EFPIA, jako członkowie założyciele, wniosą równy wkład na pokrycie bieżących kosztów, przy czym każdy z nich wniesie kwotę nieprzekraczającą 4 % łącznego wkładu Unii Europejskiej. Pozostali członkowie wniosą wkład na pokrycie bieżących kosztów proporcjonalnie do swoich wkładów na rzecz działalności badawczej. Podmioty prowadzące badania, które są zrzeszone w EFPIA, wniosą wkład rzeczowy ⁽⁴⁾ na finansowanie działalności badawczej, którego wartość jest co najmniej równa wkładowi finansowemu UE ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 38).

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótoowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽³⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia wszystkie inicjatywy UE związane z badaniami naukowymi i odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów wzrostu, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 11 ust. 4 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo wkłady rzeczowe oznaczają wkłady niepieniężne firm farmaceutycznych działających na podstawie badań naukowych i będących członkami EFPIA, w postaci zasobów, takich jak pracownicy, sprzęt, materiały eksploatacyjne itp. Wkład pochodzący od podmiotów prowadzących badania odpowiada przynajmniej wkładowi finansowemu Unii.

⁽⁵⁾ Zgodnie z art. 11 ust. 5 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo firmy farmaceutyczne działające na podstawie badań naukowych, uczestniczące w IMI i będące członkami EFPIA, nie są uprawnione do otrzymywania od Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI wsparcia dla żadnego rodzaju działań.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 16 listopada 2009 r.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁶⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁷⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁸⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności skierowane jest do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁹⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem

⁽⁶⁾ Roczne sprawozdanie finansowe wpłynęło do Trybunału w dniu 1 lipca 2012 r., a sprostowanie do tego sprawozdania – w dniu 12 października 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku. Podaje się w nim między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽¹⁰⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie⁽¹¹⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽¹²⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹³⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji wykorzystywany do sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we

wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W dniu 14 grudnia 2010 r. decyzją Rady Zarządzającej została przyjęta strategia kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa, która jest kluczowym mechanizmem kontroli służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń⁽¹⁴⁾. Do września 2012 r. zakończono kontrole *ex post* obejmujące transakcje na łączną kwotę 2,2 mln euro (18,8 % potwierdzonego wkładu Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI w ramach pierwszego zaproszenia, zatwierdzone do wypłaty przez IMI do czerwca 2011 r.). Ustalona w wyniku tych kontroli *ex post* stopa błędów wynosiła 6,84 %⁽¹⁵⁾.

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

16. W opinii Trybunału, z wyjątkiem implikacji kwestii poruszonych w punkcie 15, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

17. Uwagi przedstawione w pkt 18-32 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

18. Roczny budżet na 2011 r. oraz plan wykonania budżetu zostały przyjęte przez Radę Zarządzającą w dniu 4 kwietnia 2011 r.⁽¹⁶⁾ z uwagi na czas poświęcony na ustalenie i uzgodnienie priorytetów naukowych, które zostały uwzględnione w rocznym planie wykonania budżetu. Opóźniło to ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków. W ciągu roku Wspólne Przedsiębiorstwo ogłosiło czwarte zaproszenie do składania wniosków, podpisało pięć umów o dotację w związku z trzecim zaproszeniem do składania wniosków i osiem umów o dotację w związku z drugim zaproszeniem do składania wniosków.

⁽¹⁴⁾ Art. 12 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo stanowi: „Wspólne przedsiębiorstwo IMI przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u uczestników działań badawczych finansowanych przez wspólne przedsiębiorstwo IMI”. Kontrole *ex post* mogą doprowadzić do wykrycia zadeklarowanych przez beneficjentów wydatków niekwalifikowalnych, które w takim przypadku podlegają procedurom odzyskania środków.

⁽¹⁵⁾ Stopę błędów oblicza się na podstawie średniej wielkości zawyżeń stwierdzonych w badanych zestawieniach poniesionych wydatków, ważonej ich wartością.

⁽¹⁶⁾ Na podstawie art. 14 regulaminu finansowego IMI przy dokonywaniu płatności stosowano zasadę budżetową 1/12 do czasu przyjęcia budżetu.

⁽¹⁰⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹¹⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹²⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w takiej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽¹³⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

19. Wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania przeznaczonych na działania badawcze w kwocie 159 mln euro wyniósł 66 % i został zrealizowany poprzez zobowiązanie globalne obejmujące czwarte zaproszenie do składania wniosków. Wysoki poziom niewykorzystanych środków z budżetu administracyjnego (44 %) wskazuje, że nie był on oparty na realistycznych szacunkach.

20. Środki na zobowiązania w wysokości 117 mln euro i środki na płatności w wysokości 65 mln euro, których nie wykorzystano w roku budżetowym 2010, zostały przeniesione na 2011 r., a środki na zobowiązania w wysokości 62 mln euro i środki na płatności w wysokości 11 mln euro, których nie wykorzystano w roku budżetowym 2011, przeniesiono na rok 2012.

Zaproszenia do składania wniosków

21. Wynikiem zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w latach 2008, 2009 i 2010 było podpisanie umów o dotację na łączną kwotę 269 mln euro na koniec 2011 r. W 2011 r. ogłoszono czwarte zaproszenie do składania wniosków z orientacyjnym wkładem budżetowym UE w wysokości 105 mln euro. W 2012 r. ogłoszono piąte zaproszenie do składania wniosków z orientacyjnym wkładem budżetowym UE w wysokości 80 mln euro. W rezultacie jeżeli utrzyma się obecne tempo ogłaszania zaproszeń do składania wniosków, bardzo prawdopodobne jest, że całkowity dostępny wkład UE nie zostanie wykorzystany.

Niezgodności pomiędzy decyzjami Rady Zarządzającej a sprawozdaniem z zarządzania budżetem i finansami

22. W sprawozdaniu z zarządzania budżetem i finansami łączna kwota w rozdziale 30-C2 „Program badań” (117 mln euro) jest niższa od kwoty w pozycji B03000 C2 (141 mln euro), która wchodzi w skład tego rozdziału. Ponadto decyzją Rady Zarządzającej z dnia 28 stycznia 2011 r. zatwierdzono przeniesienie środków w wysokości 115 mln euro, natomiast w sprawozdaniu z zarządzania budżetem i finansami wykazano przeniesienie na kwotę 117 mln euro.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

23. W 2011 r. odnotowano znaczący postęp w zakresie systemów kontroli wewnętrznej. Niezbędne są jednak dalsze prace w celu ustalenia i udokumentowania budżetu, procedur księgowych i związanych z nimi kontroli. Ponadto w 2011 r. nie przeprowadzono żadnej formalnej oceny systemu kontroli wewnętrznej.

24. W dniu 27 września 2012 r. księgowy złożył sprawozdanie w sprawie zatwierdzenia systemu księgowego i podkreślił znaczące niedociągnięcia, które należy usunąć⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ Główne uwagi zgłoszone przez księgowego: a) brak zastosowania dokładnej i ustalonej metodyki w zakresie wyliczania rozliczeń międzyokresowych na koniec roku budżetowego; b) konieczność poprawy zarządzania finansami i praktyk archiwizacyjnych; c) konieczność formalizacji zatwierdzenia zaktualizowanego projektu podręcznika procedur finansowych; d) konieczność zapewnienia pełnej dokumentacji towarzyszącej w dokumentach płatności; e) konieczność wprowadzenia narzędzia informatycznego w celu lepszej rejestracji umów i zarządzania nimi.

Metody oceny wkładów rzeczowych

25. W dniu 11 listopada 2011 r. Rada Zarządzająca zatwierdziła metody oceny wkładów rzeczowych⁽¹⁸⁾. Walidacja wkładów rzeczowych przebiega na podstawie certyfikacji *ex ante* i kontroli *ex post*. W roku 2011 nie przeprowadzono certyfikacji *ex ante* ani kontroli *ex post*.

INNE KWESTIE

Funkcja audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

26. W 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji i komórka audytu wewnętrznego IMI przeprowadziły analizę ryzyka, a w dniu 3 listopada 2011 r. Rada Zarządzająca zatwierdziła strategiczny plan audytu na lata 2012–2014.

27. W dniu 8 marca 2011 r. Rada Zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Służby Audytu Wewnętrznego Komisji. Nie wprowadzono jednak jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽¹⁹⁾.

28. Wspólne Przedsiębiorstwo uzyskało niezależność w listopadzie 2009 r. Do marca 2012 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji ani dyrektor ds. audytu wewnętrznego nie przeprowadzili jednak żadnych działań w zakresie audytu wewnętrznego. Dyrektor ds. audytu wewnętrznego był bezpośrednio zaangażowany w działania operacyjne (wdrożenie strategii *ex post*, ramy KWW, przegląd certyfikatu *ex ante* w zakresie wkładów rzeczowych) i inne zadania konsultacyjne.

Uprawnienia kontrolne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

29. Postanowienia umowy o dotację nie przewidują prawa Trybunału Obrachunkowego do przeprowadzania kontroli w zakresie wkładów rzeczowych przedsiębiorstw EFPIA, mimo że są one zaksięgowane w sprawozdaniu finansowym IMI. Szacuje się, że w okresie działalności IMI wkłady te stanowią będą w przybliżeniu 1 mld euro.

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

30. Umowa z państwem przyjmującym między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia, które ma zapewnić Belgia, została podpisana w dniu 2 lutego 2012 r.

⁽¹⁸⁾ Wkłady rzeczowe są to koszty kwalifikowalne ponoszone przez podmioty prawne biorące udział w działaniach, których kosztów nie zwraca Wspólne Przedsiębiorstwo.

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

31. W roku 2011 Wspólne Przedsiębiorstwo poczyniło postępy w zakresie sformalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. Nie sfinalizowano jednak planu ciągłości działania i planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej.

Roczne sprawozdanie z działalności

32. Zgodnie z art. 6 ust. 4 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI i art. 41 jego regulaminu finansowego Dyrektor Wykonawczy sporządza roczne sprawozdanie z działalności obejmujące poświadczenie wiarygodności stanowiące, że informacje w nim zawarte są prawdziwe i rzetelne, chyba że w zastrzeżeniach podano inaczej. Poświadczenie wiarygodności wydano w lutym 2012 r. bez zastrzeżenia, pomimo braku informacji dotyczących skuteczności strategii kontroli *ex post*, która jest kluczowym mechanizmem kontroli dla wydatków operacyjnych.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Louis GALEA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 13 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Art. 187: Unia może tworzyć wspólne przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek inne struktury niezbędne do skutecznego wykonywania unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych.</p> <p>Art. 188: Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykule 187.</p> <p>Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwalają przepisy określone w artykułach 183, 184 i 185. Przyjęcie programów uzupełniających wymaga zgody zainteresowanych państw członkowskich.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsiębiorstwa</p>	<p>Cele (art. 2 rozporządzenia (WE) nr 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo)</p> <p>Wspólne Przedsiębiorstwo IMI przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego oraz w szczególności tematu „Zdrowie” programu szczegółowego „Współpraca” wdrażającego siódmy program ramowy. Celem Wspólnego Przedsiębiorstwa jest znaczna poprawa efektywności i skuteczności procesu opracowywania leków, w wyniku czego sektor farmaceutyczny ma długofalowo produkować skuteczniejsze i bezpieczniejsze leki innowacyjne. W szczególności IMI:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wspiera przedkonkurencyjne badania farmaceutyczne i prace rozwojowe w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych z siódmym programem ramowym przez skoordynowane podejście mające na celu przezwyciężenie stwierdzonych zastojów w badaniach w procesie opracowywania leków; b) wspiera realizację priorytetów badawczych określonych w programie badawczym wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie leków innowacyjnych (zwanych dalej „działaniami badawczymi”), głównie poprzez przyznawanie dotacji w drodze organizowanych na zasadzie konkursu zaproszeń do składania wniosków; c) dba, by podejmowane działania uzupełniały się z innymi działaniami siódmego programu ramowego; d) jest publiczno-prywatnym partnerstwem mającym na celu zwiększenie inwestycji w sektorze biofarmaceutycznym w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych z siódmym programem ramowym, co ma nastąpić poprzez łączenie zasobów sektorów: publicznego i prywatnego oraz wspieranie współpracy między tymi sektorami; e) propaguje włączenie MŚP do swoich działań zgodnie z celami siódmego programu ramowego. <p>Zadania (art. 1 załącznika – Statut Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych)</p> <p>Głównymi zadaniami i działaniami Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI są:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zapewnianie utworzenia wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie leków innowacyjnych i zrównoważonego zarządzania nią; b) określenie i wykonanie rocznego planu realizacji, o którym mowa w art. 18, poprzez ogłoszenie zaproszeń do składania wniosków w sprawie projektu; c) regularne przeprowadzanie przeglądów i wprowadzanie koniecznych korekt do programu badań wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie leków innowacyjnych w świetle rozwoju nauki w trakcie jego realizacji;

	<p>d) mobilizowanie potrzebnych zasobów sektora publicznego i prywatnego;</p> <p>e) nawiązywanie i rozwijanie bliskiej i długotrwałej współpracy między Unią, branżą i pozostałymi stronami zainteresowanymi, takimi jak organy nadzorcze, organizacje zrzeszające pacjentów, środowisko akademickie i ośrodki kliniczne, a także współpracy między branżą a środowiskiem akademickim;</p> <p>f) ułatwianie koordynacji z działaniami krajowymi i międzynarodowymi w tej dziedzinie;</p> <p>g) podejmowanie działań w zakresie komunikacji i upowszechniania;</p> <p>h) komunikowanie się i współdziałanie z państwami członkowskimi i państwami stowarzyszonymi z siódmym programem ramowym za pośrednictwem specjalnie w tym celu powołanej grupy (zwanej dalej „grupą przedstawicieli państw IMI”);</p> <p>i) organizowanie przynajmniej raz w roku spotkań (zwanym dalej „forum stron zainteresowanych”) z grupami interesów w celu zagwarantowania otwartości i przejrzystości działań badawczych Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI wobec stron zainteresowanych;</p> <p>j) powiadamianie podmiotów prawnych, które zawarły ze Wspólnym Przedsiębiorstwem IMI umowę o dotację (zwaną dalej „umową o dotację”), o możliwościach zaciągania pożyczek w Europejskim Banku Inwestycyjnym, w szczególności o mechanizmie finansowania opartym na podziale ryzyka, stworzonym na mocy siódmego programu ramowego;</p> <p>k) publikowanie informacji o projektach, w tym nazw uczestników i kwoty wkładu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI w przeliczeniu na uczestnika;</p> <p>l) zapewnienie sprawnego działania wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie leków innowacyjnych;</p> <p>m) wykonywanie wszelkich innych działań niezbędnych do realizacji celów, o których mowa w art. 2 rozporządzenia.</p>
<p>Zarządzanie</p>	<p>(art. 4 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 73/2008 – Statut Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych)</p> <p>1 - Rada Zarządzająca</p> <p>2 - Dyrektor Wykonawczy</p> <p>3 - Komitet Naukowy</p> <p>4 - Dwa organy doradcze</p> <p>Grupa przedstawicieli państw IMI oraz forum stron zainteresowanych</p> <p>5 - Audyt wewnętrzny</p> <p>Służba Audytu Wewnętrznego Komisji</p> <p>(art. 10 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 73/2008 – Statut Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych)</p> <p>Zdolność IMI do prowadzenia audytu wewnętrznego</p> <p>(art. 6 rozporządzenia (WE) nr 73/2008)</p> <p>6 - Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy</p> <p>(art. 17 ust. 5 Statutu stanowiącego załącznik do rozporządzenia (WE) nr 73/2008) oraz art. 126 regulaminu finansowego IMI)</p> <p>7 - Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.</p> <p>(art. 11 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 73/2008 oraz art. 129 regulaminu finansowego IMI)</p>

<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011</p>	<p>Budżet: Ostateczny budżet obejmował środki na zobowiązania w wysokości 285 379 570 euro oraz środki na płatności w wysokości 88 898 250 euro. Kwoty te obejmowały środki przeniesione z 2010 r. w wysokości 116 862 090 euro w środkach na zobowiązania i 64 506 677 euro w środkach na płatności.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>31 stanowisk w planie zatrudnienia (26 pracowników zatrudnionych na czas określony oraz 5 pracowników kontraktowych), z czego obsadzone były wszystkie stanowiska.</p> <p>Personel:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pracownicy zatrudnieni na czas określony: 26 — pracownicy kontraktowi: (jeden pracownik kontraktowy został zatrudniony z wyprzedzeniem w celu zastąpienia pracownika zatrudnionego na czas określony podczas urlopu macierzyńskiego) — oddelegowani eksperci krajowi: 0 — personel lokalny: 0 <p>wykonujący:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zadania operacyjne: 6 — zadania administracyjne: 8 ⁽¹⁾ — zadania horyzontalne: 17
<p>Produkty i usługi w roku 2011</p>	<p>Ogłoszenie lub przygotowanie nowych zaproszeń do składania wniosków, dokonywanie ocen, prowadzenie negocjacji, zarządzanie dotacjami, bieżące kontakty z beneficjentami i innymi uczestnikami oraz udzielanie im wsparcia i wytycznych, organizowanie spotkań i wydarzeń z najważniejszymi podmiotami zainteresowanymi oraz informowanie o nich, jak również zapewnienie konsultacji i wsparcia członkom założycielom w zakresie strategii dotyczącej badań nad innowacyjnymi lekami oraz powiązanych działań.</p>

⁽¹⁾ Liczba ta odnosi się do asystentów administracyjnych wykonujących zadania administracyjne.

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo IMI.

ODPOWIEDZI WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO NA RZECZ REALIZACJI WSPÓLNEJ INICJATYWY TECHNOLOGICZNEJ W ZAKRESIE LEKÓW INNOWACYJNYCH

Punkt 15

Wspólne Przedsiębiorstwo IMI z zadowoleniem przyjmuje pozytywny wniosek Trybunału dotyczący legalności i prawidłowości wszystkich transakcji leżących u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa, przy czym jedyny wyjątek stanowią poważne błędy wykryte przez Wspólne Przedsiębiorstwo IMI w odniesieniu do płatności okresowych w odniesieniu do pierwszych wniosków o zwrot kosztów. Płatności okresowe w 2011 r. stanowiły 20 % (15,2 mln EUR) całkowitych płatności dokonanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo IMI w 2011 r. (74,3 mln EUR) oraz 22 % całkowitych płatności dokonanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo IMI na rzecz beneficjentów (69,0 mln EUR).

Ponadto, nie kwestionując obliczeń własnych Trybunału dotyczących poziomu błędów na podstawie pierwszych kontroli Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI, błąd wykryty i błąd rezydualny wynikające z tych zakończonych kontroli *ex post*, z zastosowaniem metod określonych w strategii kontroli *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI, wynosiły odpowiednio 4,58 % oraz 3,72 %, wg stanu na wrzesień 2012 r. Wynik ten opiera się na stosunkowo ograniczonej liczbie zakończonych audytów oraz dotyczy głównie nowych lub nieskontrolowanych beneficjentów pierwszych projektów IMI, w przypadku których można oczekiwać wyższego poziomu błędów.

Rok 2011 był pierwszym pełnym rokiem, w którym przeprowadzono kontrole *ex ante* i *ex post* oraz rozpoczynano kontrole niezwłocznie po zatwierdzeniu pierwszych wniosków o zwrot kosztów związanych z projektami w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków i wypłaceniu stosownych środków. Błędy wskazane przez Trybunał jako podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem zostały wykryte przez system kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI i sam ten fakt dowodzi efektywności tego procesu. Ponadto wieloletnie ramy strategii i operacji Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI również oznaczają, że potrzeba więcej czasu na wydanie pełnej opinii dotyczącej skutków takich kontroli.

Wspólne Przedsiębiorstwo IMI uznaje jednak zagrożenia związane z zarządzaniem dotacjami i podejmuje odpowiednie środki zarówno na poziomie *ex ante*, jak i *ex post* w celu monitorowania i korygowania błędów wykrytych podczas zakończonych kontroli *ex post*. Ponadto podejmowane są nowe inicjatywy, aby zapobiec występowaniu takich błędów u istniejących i nowych uczestników projektów Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI. Należą do nich: dalsze wzmacnianie kontroli *ex ante*, aby umożliwić większy stopień wykrywalności i korekty błędów przed zatwierdzeniem wniosków o zwrot kosztów; organizacja warsztatów finansowych oraz opracowanie wytycznych mających na celu podnoszenie świadomości i wiedzy uczestników na temat kluczowych kwestii, takich jak kwalifikowalność kosztów oraz znaczenie posiadania odpowiednich dokumentów uwierzytelniających powiązanych z przedłożonymi wnioskami. Jest to tym bardziej istotne, że znaczna część uczestników to małe i średnie przedsiębiorstwa, zaś pozostałe podmioty nie są zaznajomione z unijnymi programami badawczymi.

Punkt 19

Budżet oparto na przyjętych ocenach skutków finansowych regulacji, zaś jego wykonanie odbywało się z zastosowaniem zasad należytego zarządzania finansami. Ponadto żadne ze środków przewidzianych w budżecie na pokrycie kosztów bieżących nie zostały utracone, a niewykorzystane środki z Komisji Europejskiej przesunięto na działania badawcze. Należy również pamiętać, że 50 % budżetu na pokrycie kosztów bieżących jest finansowane za pośrednictwem EFPIA.

Punkt 21

W 2012 r. wdrożono skuteczne środki w celu zwiększenia i przyspieszenia zaangażowania środków unijnych oraz proporcjonalnych wkładów rzeczowych członków EFPIA poprzez ogłoszenie kilku zaproszeń do składania wniosków. Dotychczas w 2012 r. ogłoszono trzy zaproszenia do składania wniosków, a kolejne zaproszenie jest przewidywane na koniec 2012 r., co stanowi widoczny postęp w realizacji programu IMI.

Punkt 22

Wysokość łącznej kwoty przedstawionej w rozdziale 30-C2 „programu badań” (117 milionów EUR) jest prawidłowa – rozbieżność wynika z wystąpienia problemu technicznego w systemie ABAC, który jest obecnie rozwiązywany. Jeżeli chodzi o zatwierdzone przeniesienie, kwestia ta została należyście wyjaśniona w preambule do decyzji Rady Zarządzającej, w której stwierdzono, że Wspólne Przedsiębiorstwo IMI dysponowało zobowiązaniami operacyjnymi oraz środkami na płatności, które nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego 2010, oraz uznano wykorzystanie środków anulowanych w 2011 r. za konieczne. Niemniej jednak Wspólne Przedsiębiorstwo IMI doprecyzuje treść decyzji na potrzeby przyszłych przeniesień.

Punkt 23

Prace związane z formalną oceną systemu kontroli wewnętrznej były prowadzone przez koordynatora kontroli wewnętrznej w ostatnim kwartale 2011 r. i zakończyły się zatwierdzeniem sprawozdania dla dyrektora wykonawczego w dniu 13 lutego 2012 r. Działania te są zgodne z procedurami przewidzianymi w standardzie kontroli wewnętrznej nr 15 oraz z działaniami związanymi z opracowywaniem rocznego sprawozdania z działalności za 2011 r. W 2011 r. wdrażanie systemów kontroli wewnętrznej również podlegało okresowemu, formalnemu przeglądowi przeprowadzonemu przy okazji opracowywania i zatwierdzenia planu działań na 2011 r. w lutym 2011 r. oraz jego aktualizacji w maju i październiku 2011 r.

Punkt 24

Obecnie trwają prace nad opracowaniem planu działań uwzględniającego zalecenia księgowego z dnia 27 września 2012 r.

Punkt 25

Członkowie EFPIA zaangażowani w realizację projektów Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI złożyli swoje pierwsze oświadczenia dotyczące wysokości wkładu rzeczowego w lutym 2012 r., po zatwierdzeniu odpowiedniej metody przez Radę Zarządzającą w dniu 11 listopada 2011 r. Poza kontrolami ex ante przeprowadzonymi w odniesieniu do tych oświadczeń oraz odpowiednimi certyfikowanymi metodami, pierwsza kontrola ex post zostanie przeprowadzona w odniesieniu do wkładów rzeczowych w 2012 r.

Punkty 26–28

Wspólny strategiczny plan audytu na lata 2012–2014 opracowany przez służbę audytu wewnętrznego oraz jednostkę audytu wewnętrznego został zatwierdzony przez Radę Zarządzającą w dniu 3 listopada 2011 r. Plan ten bazował na kompleksowej ocenie ryzyka przeprowadzonej wspólnie przez służbę audytu wewnętrznego oraz jednostkę audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI i został sfinalizowany we wrześniu 2011 r. W 2011 r. jednostka audytu wewnętrznego w ramach Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI podejmowała również szereg działań doradczych w zakresie audytu wewnętrznego dotyczących rozwoju i wzmacniania zarządzania Wspólnym Przedsiębiorstwem IMI, kontroli wewnętrznej, a także systemów i procesów zarządzania ryzykiem.

Służba audytu wewnętrznego Komisji Europejskiej przeprowadziła pierwszy audyt wewnętrzny w drugim kwartale 2012 r., natomiast sprawozdanie końcowe zostało opublikowane i przedłożone dyrektorowi wykonawczemu Rady Zarządzającej w lipcu. W ramach tej kompleksowej procedury przeprowadzania audytu wewnętrznego skoncentrowano się na negocjacjach, przygotowywaniu umów o dotację oraz podprocesów związanych z płatnościami zaliczkowymi w ramach Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI.

Funkcja, którą audyt wewnętrzny pełni w ramach regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI, również zostanie w odpowiedni sposób zmieniona, aby uwzględnić wymogi modelowego rozporządzenia finansowego w zakresie partnerstw publiczno-prywatnych, które Komisja Europejska zamierza wprowadzić w 2013 r.

Punkt 29

Postanowienia zmienionej modelowej umowy o dotację zatwierdzonej przez Radę Zarządzającą w dniu 11 listopada 2011 r. w odniesieniu do audytu wkładu rzeczowego przedsiębiorstw EFPIA są zgodne z parametrami określonymi w art. 12 ust. 4 i 12 ust. 5 rozporządzenia Rady 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo IMI.

Niemniej jednak, ponieważ kwestia ta ma zasadnicze znaczenie, podjęto próby zasięgnięcia porady Komisji Europejskiej w kwestii uprawnień Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie przeprowadzania audytu wkładów rzeczowych przedsiębiorstw EFPIA, które nie są odbiorcami końcowymi funduszy Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI.

Punkt 31

W 2011 r. poczyniono istotne postępy w opracowywaniu planu ciągłości działania i planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI. Prace nad obydwojema tymi planami zostały już zakończone i oba zostały wdrożone przed końcem pierwszego kwartału 2012 r.

Punkt 32

W listopadzie 2011 r. rozpoczęto przeprowadzanie kontroli ex post, przy czym do lutego 2012 r. nie stwierdzono żadnych przesłanek, które mogłyby stanowić podstawę dla zgłoszenia zastrzeżeń.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej

(2013/C 6/05)

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER ⁽¹⁾ i Rozwoju Energii Termojądrowej zostało ustanowione w marcu 2007 r. ⁽²⁾ na okres 35 lat. Główne urządzenia do syntezy jądrowej mają zostać zbudowane w Cadarache we Francji, natomiast siedziba Wspólnego Przedsięwzięcia ITER znajduje się w Barcelonie.

2. Zadania Wspólnego Przedsięwzięcia ITER są następujące ⁽³⁾:

a) wnoszenie wkładu Euratomu w działalność Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej (organizacji ITER) ⁽⁴⁾;

b) wnoszenie wkładu Euratomu w realizowane wspólnie z Japonią działania w ramach „szerszego podejścia” (dodatkowe, wspólne badania w dziedzinie syntezy jądrowej) na rzecz szybkiego rozwoju energii termojądrowej; oraz

c) przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility).

3. Członkami Wspólnego Przedsięwzięcia ITER są Euratom, reprezentowany przez Komisję Europejską, państwa członkowskie Euratomu oraz inne kraje, które zawarły z Euratomem umowy o współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy jądrowej i które wyraziły wolę stania się członkami Wspólnego Przedsięwzięcia ITER (na dzień 31 grudnia 2011 r.: Szwajcaria).

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

4. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na

⁽¹⁾ ITER: ang. International Thermonuclear Experimental Reactor – międzynarodowy eksperymentalny reaktor termojądrowy.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołująca Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznająca mu określone korzyści (Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58).

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽⁴⁾ Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej została powołana w październiku 2007 r. na początkowy okres 35 lat w celu realizacji projektu ITER mającego wykazać realność wykorzystania syntezy jądrowej pod względem naukowym i technicznym. Jej członkami są Euratom, Chińska Republika Ludowa, Republika Indii, Japonia, Republika Korei, Federacja Rosyjska oraz Stany Zjednoczone Ameryki.

poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

5. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁵⁾ Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, obejmującego „sprawozdanie finansowe” ⁽⁶⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁷⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

6. Niniejsze poświadczenie wiarygodności skierowane jest do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁸⁾.

Zadania kierownictwa

7. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁹⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽¹⁰⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych ⁽¹¹⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

⁽⁵⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego wpłynęła do Trybunału w dniu 1 marca 2012 r. Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi informacje na temat stopnia wykorzystania środków.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz załącznika zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁹⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹⁰⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽¹¹⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej.

Zadania Trybunału

8. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

9. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹²⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji wykorzystywany do sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

14. Uwagi przedstawione w pkt 15–32 nie podważają opinii Trybunału.

⁽¹²⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

15. Wskaźniki wykorzystania dostępnych środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,7 % i 85,7 %. Z kwoty w wysokości 611 mln euro środków na zobowiązania dostępnych na działalność operacyjną 42 % zostało wykorzystanych na bezpośrednie zobowiązania indywidualne, a pozostałe 58 % – na zobowiązania globalne.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

16. Trybunał Obrachunkowy informował już wcześniej, że systemy kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsięwzięcia nie zostały w pełni ustanowione i wdrożone, jak wymaga tego jego regulamin finansowy⁽¹³⁾. W dniu 31 maja 2010 r. audytor wewnętrzny Wspólnego Przedsięwzięcia wydał sprawozdanie, w którym podniósł kwestię obiegu środków finansowych oraz rozdziału zadań.

17. W odpowiedzi rada zarządzająca w czerwcu 2010 r. przyjęła plan poprawy zarządzania wraz z wnioskiem w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej oraz wzmocnienia obiegu środków finansowych. Pomimo osiągnięcia znacznych postępów⁽¹⁴⁾ szereg działań nadal wymaga realizacji:

- nadal nie wdrożono zintegrowanego narzędzia do zarządzania informacjami budżetowymi, finansowymi i operacyjnymi,
- system zarządzania umożliwiający monitorowanie realizacji projektów i wykonania budżetu ma zostać oddany do eksploatacji przed upływem trzeciego kwartału 2012 r.,
- proces zatwierdzenia podstawowych systemów przez księgowego nie został ukończony i powinien być kontynuowany w 2012 r.⁽¹⁵⁾,
- nie przyjęto jeszcze kompleksowej strategii kontroli *ex post* w odniesieniu do dotacji i umów operacyjnych (zob. pkt 22 i 23),

⁽¹³⁾ W pkt 21 sprawozdania za 2009 r. odniesiono się do zmian struktury organizacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia, które w opinii Trybunału rodziły pytania dotyczące wymogu rozdziału zadań finansowych i operacyjnych.

⁽¹⁴⁾ W 2011 r. wybrano i mianowano kierownika działu ITER, kierownika administracji oraz kierownika działu budżetowo-finansowego. Do kwietnia 2012 r. niemal zakończono mianowanie kierowników zespołów projektowych oraz wdrożenie systemu ABAC Contracts. Sfinalizowano obieg środków finansowych i podręcznik administracyjno-finansowy.

⁽¹⁵⁾ Zatwierdzenie systemów leżących u podstaw sprawozdania przez księgowego powinno obejmować informacje dotyczące badania bezpośredniego przeprowadzonego na próbie transakcji kluczowych mechanizmów kontroli Wspólnego Przedsięwzięcia.

- nie wdrożono w pełni planów działania przyjętych przez Wspólne Przedsięwzięcie w odpowiedzi na przeprowadzone audyty wewnętrzne obiegu środków finansowych, zarządzania dotacjami i umów z ekspertami ⁽¹⁶⁾,
- nie przeprowadzono żadnych działań związanych z zarządzaniem ryzykiem na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia.

Zamówienia publiczne i dotacje

18. Jak już wskazano w sprawozdaniu za 2010 r. ⁽¹⁷⁾, Wspólne Przedsięwzięcie powinno podjąć dalsze starania na rzecz zwiększenia konkurencji. Liczba ofert otrzymanych w ramach przeprowadzonych w 2011 r. postępowań o udzielenie zamówienia na składniki operacyjne była nadal niska ⁽¹⁸⁾ i wyniosła średnio dwie oferty, natomiast w przypadku dotacji średnia liczba wniosków wyniosła zaledwie jeden na każde zaproszenie.

19. W jednym przypadku decyzja o anulowaniu procedury otwartej i zastosowaniu procedury negocjacyjnej nie była należąca do uzasadnienia. W innym Wspólne Przedsięwzięcie postanowiło podjąć negocjacje z dwoma podmiotami, które złożyły oferty w procedurze otwartej (choć jedna z nich nie spełniała wymagań technicznych). W jeszcze innym ani wybór procedury negocjacyjnej, ani ceny i zamówione ilości nie były należąca do uzasadnienia.

20. Kontrola Trybunału potwierdziła ustalenia przeprowadzonego w 2011 r. audytu wewnętrznego w obszarze zamówień, zwłaszcza następujące:

- nie wykorzystuje się wstępnego ogłoszenia informacyjnego do wcześniejszego nagłośnienia zbliżających się przetargów ⁽¹⁹⁾,
- brak jest systemu śledzenia zmian w wymogach zamówienia i zarządzania nimi, który umożliwiłby identyfikowanie różnic w kosztach i ich korygowanie,
- postępowanie o udzielenie zamówienia często trwa zbyt długo, a w procesie przygotowywania dokumentacji przetargowej występują niedociągnięcia;

⁽¹⁶⁾ Plany działania w odpowiedzi na przeprowadzone audyty wewnętrzne obiegu środków finansowych, zarządzania dotacjami i umów z ekspertami zostały przyjęte przez Wspólne Przedsięwzięcie odpowiednio w dniach 30 czerwca 2010 r., 14 lutego 2011 r. i 19 listopada 2011 r.

⁽¹⁷⁾ W pkt 20 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego za 2010 r. zwrócono uwagę na niski poziom konkurencji o zamówienia i dotacje.

⁽¹⁸⁾ Wspólne Przedsięwzięcie często korzystało również z procedur negocjacyjnych (około dwóch trzecich umów operacyjnych podpisanych w 2011 r., z wyjątkiem umów ramowych).

⁽¹⁹⁾ Art. 107 przepisów wykonawczych do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia stanowi, że za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego Wspólne Przedsięwzięcie może zawiadamiać orientacyjnie o przewidywanej wartości całkowitej zamówień i umów ramowych, według kategorii usług lub grup produktów, lub o zasadniczych cechach zamówień na roboty budowlane, jakich zamierza udzielić w ciągu roku budżetowego, korzystając z procedury ograniczonej lub dialogu konkurencyjnego.

- kosztorysy nie są należąca do udokumentowane.

21. Kontrola wykazała również, że procedury kontroli *ex ante* mające zastosowanie do płatności dokonywanych w ramach zamówień i umów o dotację nie są wystarczająco udokumentowane ⁽²⁰⁾.

Kontrole zapewnienia jakości i kontrole *ex post* zamówień i dotacji

22. Wspólne Przedsięwzięcie posiada system przeprowadzania kontroli ⁽²¹⁾ na poziomie kontrahentów, których celem jest weryfikacja spełnienia wymagań w zakresie zapewnienia jakości ⁽²²⁾. Zakres tych kontroli nie obejmuje jednak finansowych aspektów realizacji zamówień.

23. W 2011 r. Wspólne Przedsięwzięcie rozpoczęło kontrole *ex post* mające na celu ocenę legalności i prawidłowości wykorzystania przyznanych dotacji. Pomimo dokonanych postępów ⁽²³⁾ Wspólne Przedsięwzięcie nie posiada ogólnej strategii kontroli *ex post*. Strategia taka powinna obejmować realizację umów o dotację i zamówień publicznych.

INNE KWESTIE

Polityka przemysłowa i polityka w zakresie praw własności intelektualnej

24. W dniu 28 marca 2012 r. rada zarządzająca przyjęła politykę Wspólnego Przedsięwzięcia w zakresie praw własności przemysłowej i rozpowszechniania informacji. Do czasu przeprowadzenia kontroli (w kwietniu 2012 r.) nie opracowano jednak szczegółowych przepisów wykonawczych do tej polityki, co nakazuje statut ⁽²⁴⁾.

25. Rada zarządzająca nie przyjęła jeszcze polityki przemysłowej, co nakazuje jej statut ⁽²⁵⁾.

Opóźnienia we wpłatach składek członkowskich

26. W przypadku 12 członków odnotowano opóźnienia we wpłatach składek za 2011 r.

⁽²⁰⁾ Dokumentowana nie jest na przykład kontrola protokołów odbioru technicznego przez urzędnika weryfikującego pod względem finansowym.

⁽²¹⁾ W 2011 r. przeprowadzono 18 kontroli systemów jakości, z czego 15 zostało zakończonych do maja 2012 r. W ramach przeprowadzonych kontroli za niezadowolającą uznano realizację tylko jednego projektu oraz stwierdzono siedem przypadków niezgodności z procedurami i 139 obszarów wymagających poprawy.

⁽²²⁾ Zakres kontroli obejmuje plan jakości, przypadki niezgodności, kontrolę zakupów i zarządzanie pracami zleconymi, zarządzanie dokumentacją i danymi, zarządzanie zmianami i odchyleniami, plan kontroli jakości robót inżynierskich, szczegółowy harmonogram realizacji projektu, zarządzanie ryzykiem obciążającym umowę oraz plan kontroli jakości prac technicznych.

⁽²³⁾ W listopadzie 2011 r. do komórki kontroli wewnętrznej przydzielono nowego pracownika z zadaniem wprowadzenia procedury przeprowadzania kontroli *ex post* zamówień i dotacji. F4E przystąpi również do zawartej przez Komisję umowy ramowej dotyczącej kontroli *ex post*.

⁽²⁴⁾ Art. 8 ust. 4 statutu stanowiącego załącznik do decyzji 2007/198/Euratom stanowi, że dyrektor opracowuje regulacje w sprawie praw własności intelektualnej i polityki przemysłowej oraz w sprawie rozpowszechniania informacji.

⁽²⁵⁾ Art. 6 ust. 3 statutu stanowiącego załącznik do decyzji 2007/198/Euratom stanowi, że rada zarządzająca w porozumieniu z Komisją przyjmuje przepisy dotyczące polityki przemysłowej, praw własności intelektualnej oraz rozpowszechniania informacji.

Śłużba Audytu Wewnętrznego Komisji

27. W dniu 25 listopada 2011 r. rada zarządzająca przyjęła kartę obowiązków Śłużby Audytu Wewnętrznego Komisji oraz skoordynowany strategiczny plan audytu na lata 2012–2014. W regulaminie finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia wprowadzono odpowiednie zmiany, polegające na włączeniu do niego przepisów rozporządzenia ramowego⁽²⁶⁾ dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji.

Regulamin finansowy i przepisy wykonawcze do niego

28. W dniu 9 października 2008 r. Trybunał wydał opinię nr 4/2008 w sprawie regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Fusion for Energy”. Opinia ta zawiera 50 zaleceń. Na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2011 r. rada zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia podjęła decyzję o przyjęciu zasadniczej większości uwag Trybunału Obrachunkowego (37 zaleceń przyjęto w całości, 11 przyjęto z uwagami, a tylko dwa odrzucono) i wprowadzeniu odpowiednich zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia⁽²⁷⁾.

29. Trybunał uważa jednak, że niektóre zapisy przepisów wykonawczych do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia⁽²⁸⁾ odbiegają od przepisów wykonawczych do ogólnego rozporządzenia finansowego UE bez wystarczającego uzasadnienia.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

Wkład UE w fazę budowy projektu ITER

30. W lipcu 2010 r.⁽²⁹⁾ Rada zatwierdziła skorygowany preliminarz budżetowy wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia w fazę budowy opiewający na kwotę 6,6 mld euro (w cenach z roku 2008), czyli dwukrotnie wyższą niż przewidywał pierwotny preliminarz. Jak zauważa audytor wewnętrzny⁽³⁰⁾, Wspólne Przedsięwzięcie nie posiada jeszcze narzędzia do regularnego monitorowania aktualności przyjętych szacunków i sygnalizowania ewentualnych odchyłeń.

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

Status finansowania projektu ITER na lata 2012–2013

31. W dniu 1 grudnia 2011 r. Rada, Parlament Europejski i Komisja osiągnęły porozumienie w sprawie finansowania dodatkowych kosztów realizacji projektu ITER w latach 2012–2013 w wysokości 1 300 mln euro⁽³¹⁾.

Umowa z państwem przyjmującym

32. Zgodnie z umową z państwem przyjmującym podpisaną z Królestwem Hiszpanii w dniu 28 czerwca 2007 r. stała siedziba miała zostać udostępniona Wspólnemu Przedsięwzięciu w terminie do czerwca 2010 r. Nie nastąpiło to jednak do czasu kontroli (kwiecień 2012 r.).

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽²⁷⁾ Druga zmiana regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Fusion for Energy” z dnia 25 listopada 2011 r.

⁽²⁸⁾ Przepisy art. 80 i 100 dotyczące progów, przepisy art. 96 dotyczące dialogu konkurencyjnego oraz przepisy art. 119 i 120 dotyczące składu komisji otwierających.

⁽²⁹⁾ Konkluzje Rady z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stanu zaawansowania projektu ITER (11902/10).

⁽³⁰⁾ Sprawozdanie audytora wewnętrznego z dnia 13 stycznia 2012 r. na temat przygotowywania przetargów.

⁽³¹⁾ Dz.U. L 4 z 7.1.2012, s. 12.

ZAŁĄCZNIK

Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (Barcelona)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Wspólnoty według Traktatu</p> <p>(fragmenty art. 45 i 49 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej)</p>	<p>Rozdział 5 „Wspólne przedsiębiorstwa” Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności:</p> <p>Artykuł 45:</p> <p>„Przedsiębiorstwa o podstawowym znaczeniu dla rozwoju przemysłu jądrowego we Wspólnocie mogą być tworzone jako wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu niniejszego Traktatu, zgodnie z postanowieniami poniższych artykułów”.</p> <p>Artykuł 49:</p> <p>„Wspólne przedsiębiorstwa tworzy się decyzją Rady. Każde wspólne przedsiębiorstwo ma osobowość prawną”.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(decyzja Rady 2007/198/Euratom)</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — wnoszenie wkładu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („Euratom”) na rzecz Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej ITER, — wnoszenie wkładu Euratomu na rzecz realizowanych wspólnie z Japonią działań w ramach „szerszego podejścia”, mających na celu szybkie uzyskanie energii termojądrowej, — przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility). <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — nadzór nad przygotowaniem obiektu do realizacji projektu ITER, — dostarczanie organizacji ITER komponentów, sprzętu, materiałów i innych zasobów, — zarządzanie zamówieniami na podstawie ustaleń zawartych z organizacją ITER oraz, w szczególności, zarządzanie związanymi z tym procedurami zapewnienia jakości, — przygotowanie i koordynacja udziału Euratomu w naukowym i technicznym wykorzystaniu projektu ITER, — koordynacja badań naukowych i technicznych oraz prac rozwojowych w ramach wkładu Euratomu w organizację ITER, — przekazywanie wkładu finansowego Euratomu na rzecz organizacji ITER, — organizacja udostępniania zasobów ludzkich na rzecz organizacji ITER, — utrzymywanie kontaktów z organizacją ITER i prowadzenie wszelkich innych działań na rzecz realizacji umowy ITER.
<p>Zarządzanie</p>	<p>Rada zarządzająca</p> <p>Rada zarządzająca odpowiada za nadzorowanie Wspólnego Przedsięwzięcia ITER w realizacji jego celów oraz zapewnia bliską współpracę między Wspólnym Przedsięwzięciem ITER i jego członkami w ramach prowadzonej przez nie działalności.</p> <p>Biuro</p> <p>Biuro jest organem pomocniczym rady zarządzającej „Fusion for Energy” i zapewnia wsparcie komunikacji i koordynacji pomiędzy radą zarządzającą, komitetami F4E i kierownictwem F4E.</p>

	<p>Komitet administracyjno-finansowy</p> <p>Komitet administracyjno-finansowy wspomaga radę zarządzającą w kwestiach administracyjno-finansowych związanych z ITER, „szerszym podejściem” i przygotowaniem do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej.</p> <p>Komitet kontroli</p> <p>Komitet kontroli jest komitetem doradczym przy radzie zarządzającej, sprawującym nadzór nad sprawozdawczością finansową i rachunkowością, zarządzaniem, kontrolą wewnętrzną i zarządzaniem ryzykiem oraz kontrolą zewnętrzną i audytem wewnętrznym.</p> <p>Komitet wykonawczy</p> <p>Komitet wykonawczy wspiera radę zarządzającą w przygotowywaniu decyzji i podejmuje wszelkie inne zadania, które mogą zostać mu powierzone przez radę zarządzającą.</p> <p>Techniczny panel doradczy</p> <p>Techniczny panel doradczy doradza radzie zarządzającej i dyrektorowi w sprawach związanych z przyjęciem i wykonaniem planu realizacji projektu oraz programów prac.</p> <p>Dyrektor</p> <p>Dyrektor pełni obowiązki szefa zarządu, odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem ITER i jest jego prawnym przedstawicielem.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Audyt wewnętrzny</p> <p>Ustanowiony w dniu 1 lipca 2009 r.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2011</p>	<p>Budżet</p> <p>263,57 mln euro, z czego 93 % pochodziło z wkładu Wspólnoty.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>239 stanowisk stałych w planie zatrudnienia, z czego 211 obsadzonych</p> <p>Inni pracownicy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — oddelegowani eksperci krajowi: 5 — pracownicy kontraktowi: 99 — personel lokalny: nd. <p>Całkowite zatrudnienie: 315 osób,</p> <p>z czego wykonujący zadania (w przybliżeniu):</p> <ul style="list-style-type: none"> — operacyjne: 160 — administracyjne: 115 — mieszane: 40

Produkty i usługi w roku 2011	<ul style="list-style-type: none"> — Zamówienia na składniki operacyjne: 38 udzielonych zamówień o łącznej wartości 163,556 mln euro — Zamówienia na składniki administracyjne: 17 udzielonych zamówień (w tym 7 zamówień wspólnych) o łącznej wartości 5,162 mln euro — Dotacje: 22 przyznane dotacje o łącznej wartości 13,061 mln euro — Wykonanie budżetu:<ul style="list-style-type: none"> — 99,7 % w środkach na zobowiązania (99,7 % zobowiązania operacyjne i 98,7 % zobowiązania administracyjne) — 85,7 % w środkach na płatności (86,6 % płatności operacyjne i 79,6 % płatności administracyjne) — Ustalenia w sprawie zamówień:<ul style="list-style-type: none"> — 2 dla projektu ITER – 31,79 kIUA (równowartość 50,135 mln euro) z łącznej puli 1 135,9 kIUA przewidzianej na wszystkie europejskie wkłady rzeczowe — 10 dla działań szerszego podejścia – 62,67 kBAUA (równowartość 42,490 mln euro) z łącznej puli 236,4 kBAUA przewidzianej na wszystkie wkłady europejskie — udzielone kredyty ITER: 35,551 kIUA (równowartość 56,066 mln euro).
--------------------------------------	--

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie.

ODPOWIEDZI F4E DO SPRAWOZDANIA KOŃCOWEGO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO DOTYCZĄCEGO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO EUROPEJSKIEGO WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA NA RZECZ PROJEKTU ITER I ROZWOJU ENERGII TERMOJĄDROWEJ ZA ROK BUDŻETOWY 2011

16. F4E działa w 2 odrębnych środowiskach kontroli: a) wewnętrznych standardach kontroli UE; oraz b) wymogach jakości obowiązujących w ITER, które zostały opracowane w celu zapewnienia powodzenia projektu ITER i zgodności z wymogami francuskiego urzędu bezpieczeństwa jądowego. Celem F4E jest spełnienie tych norm i wymogów za pomocą jednolitego systemu zarządzania F4E, który obejmuje polityki, procesy, procedury itp. W drugiej połowie 2010 r. dyrektor F4E wdrożył plan usprawnienia zarządzania koncentrujący się w szczególności na zarządzaniu projektami i innymi kluczowymi procesami.

Podjęto już ważne działania mające na celu usprawnienie zarządzania przy wsparciu osób z zewnątrz z doświadczeniem w sektorze przemysłowym lub przy projektach. Powyższe usprawnienia pozwolą na lepsze prognozowanie budżetu, skuteczniejsze wykrywanie odstępstw i wyjątków oraz identyfikację działań zapobiegawczych i naprawczych w celu lepszej optymalizacji wdrażania budżetu oraz ujęcia kosztów wkładu UE w budowę ITER. Pełne wdrożenie przewidziane jest na koniec 2012 r.

Ponadto zarząd F4E reagował na zalecenia audytora wewnętrznego F4E i zalecenia Trybunału Obrachunkowego. W nowym budżecie i jednostce finansowej zawierającej funkcje kontroli środowiskowej (*ex-post*, kontrole finansowe, monitoring itd.) przegrupowano i wzmocniono działania finansowe i jednocześnie rozdzielono działalność operacyjną i finansową. W 2011 r. obsadzono wszystkie stanowiska na szczeblu kierowniczym średniego i wyższego szczebla, a jednostkę budżetowo-finansową zasilono doświadczonymi pracownikami, w szczególności wysoko wykwalifikowanymi agentami z doświadczeniem i wiedzą w zakresie UE.

Jeśli chodzi o kontrolę obiegów finansowych, należy zwrócić uwagę, że w pierwszym kwartale 2012 r. jednostka budżetowo-finansowa przeprowadziła samoocenę poziomu wdrażania planu działania kontroli obiegów finansowych. Ocena zakończyła się wynikiem na poziomie prawie 86 %.

17. Nowa struktura organizacyjna F4E jest już wdrożona. Obecna struktura jest bardziej zwrócona w kierunku projektu i wzmacnia ogólne zarządzanie F4E w wyniku wprowadzenia zarządzania na średnim szczeblu z odpowiednim oddelegowaniem obowiązków i zatrudnienia nowych kierowników (kierownik działu administracji, kierownik działu ITER i kierownik jednostki budżetowo-finansowej). Ponadto:

- regularnie sporządza się istotne sprawozdania, np.: z postępów przy realizacji dużych zamówień lub w sprawie wdrażania budżetu,
- księgowy dokonał pierwszej walidacji systemów podstawowych za rok budżetowy 2011. Ze względu na zmianę struktury organizacyjnej i wzmocnienie środowiska kontroli (w 2012 r.), przewiduje się kontynuowanie walidacji systemów rachunkowych na rok 2012, w tym pełnego badania audytowego,
- zakres kontroli jakości zostanie rozszerzony o kontrole umów pod kątem finansowym i kontraktowym, jako część strategii kontroli *ex post*, opracowywanej obecnie przez F4E. W związku z tym, przed końcem 2012 r. przeprowadzone zostanie ćwiczenie pilotażowe,
- zarządzanie ryzykiem projektu znajduje się w planie projektu dla ITER i działaniach „w ramach szerszego podejścia”, regularnie zarządzanymi z Partnerami uwzględniającymi ryzyko korporacyjne na poziomie organizacyjnym. Zadanie rozpoczęto na początku 2012 r., a pierwsze wyniki omówiono w czerwcu na posiedzeniu rady zarządzającej. F4E zakończył zadanie i przygotowuje sprawozdanie rady zarządzającej na temat ryzyka korporacyjnego i działań łagodzących, co będzie przedmiotem regularnych posiedzeń rady zarządzającej.

18. F4E podkreśla, że metodologia stosowana przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przy obliczaniu średniej liczby otrzymywanych ofert wyklucza umowy ramowe i, tym samym, zmniejsza średnią liczbę ofert z 6,8 do 2,4.

F4E przypomina, że średnia liczba ofert, które wpływają w ramach zaproszenia, wiąże się z ogromnie skomplikowanym rynkiem, na którym Agencja funkcjonuje, i w celu dalszych wyjaśnień odwołuje się do swojej odpowiedzi w paragrafie 29.

19. Wypada podkreślić, że kontrola w dziedzinie zamówień zakończyła się opinią zadowalającą, a w wyniku zaleceń powstał plan obejmujący 40 działań, które są obecnie wdrażane.

21. Wdrażane są usprawnienia systemu monitorowania i kontroli, obejmujące skuteczniejsze instrumenty kontroli *ex ante*, jako część zmian w zintegrowanym systemie zarządzania w 2012 r.

22. Zakres kontroli jakości zostanie rozszerzony o kontrole umów pod kątem finansowym i kontraktowym jako część strategii kontroli *ex post*, opracowywanej obecnie przez F4E. W związku z tym, przed końcem 2012 r. przeprowadzone zostanie ćwiczenie pilotażowe.

23. W wyniku doświadczeń nabytych podczas wizyt pod kątem kontroli finansowej przeprowadzonych w 2011 r. F4E jest w stanie obecnie określić strategię obejmującą kontrolę finansową, zarówno w odniesieniu do zamówień, jak i dotacji. Biorąc pod uwagę zmniejszony wymiar finansowy dotacji na zamówienia standardowe i operacyjne, w niniejszej strategii główny nacisk kontroli finansowej skierowany zostanie na kontrolę *ex post* zamówień.

Te dwa rodzaje kontroli *ex post* (jakościowa i finansowa) zostaną ujęte w szerokich ramach zintegrowanego zarządzania, które łączą w sobie środowisko kontroli przemysłowej, jak np. wymogi ISO, z bardziej administracyjnymi standardami kontroli wewnętrznej obowiązującymi w środowisku UE. W ramach zintegrowanego zarządzania F4E audyty jakościowe zostaną zintegrowane z ogólną strategią kontroli w celu zapewnienia dodatkowej kontroli zamówień.

24. Szczegółowe zasady wdrażania polityki odzwierciedlone są w „klauzulach własności intelektualnej” umowy modelowej. W dniu 14 maja 2002 r. F4E przedstawił te klauzule Komitetowi Wykonawczemu. Komitet Wykonawczy rozważył przydatność klauzul własności intelektualnej zaproponowanych przez F4E do wdrożenia przepisów dotyczących własności intelektualnej F4E i zalecił radzie zarządzającej ich przyjęcie z uwzględnieniem uwag Komitetu. Podczas posiedzenia rady zarządzającej w dniach 28–29 czerwca 2012 r. przyjęto wersję końcową powyższych przepisów.

25. Grupa robocza rady zarządzającej F4E przygotowała projekt strategii przemysłowej, który rozpatrzono podczas posiedzenia rady zarządzającej w czerwcu 2012 r. Strategia jest obecnie w trakcie finalizacji, ale na podstawie art. 6 ust.3 lit. p) statutu F4E wymagana jest uprzednia zgoda Komisji. Rada zarządzająca dołoży starań, aby strategia została przyjęta do końca 2012 r.

26. F4E ustanowił nowe ramy w 2011 r. w celu gromadzenia składek członkowskich, mając na uwadze powtórkę orzeczenia Trybunału:

— w dniu 25 listopada 2011 r. rada zarządzająca F4E zatwierdziła wniosek F4E o zastosowanie *mutatis mutandis* art.56 ust.3 rozporządzenia finansowego F4E w celu umożliwienia nałożenia odsetek na członków, którzy nie zapłacą składek w terminie określonym w nocie debetowej. Zgodnie ze wskazaniami Trybunału w odniesieniach do rozporządzenia finansowego F4E, postanowienie odnosiło do zamówień i umów o dotacje jedynie w tym czasie,

— rada zarządzająca postanowiła również, że odsetki zostaną naliczone członkowi, który do końca października nie zapłaci składki za 2011 r. Trzech członków spóźniło się z zapłatą składek, ale w jednym przypadku odsetki nie przekroczyły progu 200 EUR. Zapłaty należnych odsetek za 2011 r. domagano się wraz ze składką członkowską za 2012 r., a podczas audytu Trybunał otrzymał bardziej szczegółowe informacje,

— decyzja rady zarządzającej została sformalizowana wraz z przyjęciem następującej poprawki do przepisów wykonawczych F4E podczas posiedzenia rady zarządzającej w dniu 28 czerwca 2012 r.: „Na wszelkie należne kwoty w związku z rocznymi składkami członkowskimi zostaną nałożone odsetki zgodnie z ustępem 2b i 3, jeżeli nie zostaną uiszczone w terminie określonym w art. 45 ust. 3 lit. b).”.

28. Unikalny charakter Wspólnego Przedsięwzięcia polega na zamówieniach elementów najnowszej technologii, których nigdy wcześniej nie zbudowano i niemających żadnej wartości komercyjnej, zaprojektowanych w celu budowy eksperymentalnego reaktora termojądrowego. Ponadto F4E działa na bardzo złożonym rynku zdominowanym przez monopol lub oligopol. W celu umożliwienia skutecznego działania w powyższym kontekście Rada zarządzająca F4E, w porozumieniu z Komisją Europejską, przyjęła pewne postanowienia w swoich rozporządzeniach finansowych i przepisach wykonawczych przyznające odstępstwa od (ramowego) ogólnego postanowienia finansowego.

W tym kontekście progi dla umów o niskiej wartości (art. 80 przepisów wykonawczych), procedury negocjacyjnej (art. 100 przepisów wykonawczych), procedury dialogu konkurencyjnego (art. 93–99 przepisów wykonawczych) oraz składu komisji otwierających (art. 119–120 przepisów wykonawczych) zostały dostosowane do warunków technologicznych i rynkowych projektu ITER, inaczej niż w przypadku progów pierwotnie określonych dla zakupu dóbr i usług do celów administracyjnych.

29. Jeśli chodzi o przepisy wykonawcze, które zmieniono, aby zostały ujęte uwagi Trybunału (np. warunki przyznawania pożyczek lub zasady wyceny wkładów niepieniężnych), Wspólne Przedsiębiorstwo uważa, że zmienione przepisy zapewniają wystarczająco wskazówek w celu wdrożenia tych działań. Dalsze uszczegółowienie przepisów może spowodować ich usztywnienie i nieelastyczność, i tym samym niemożność ich dostosowania do różnych możliwych sytuacji, które mogą się pojawić w rzeczywistości. W każdym razie Wspólne Przedsiębiorstwo dostarczy wszelkich możliwych wyjaśnień co do sposobu wdrażania warunków ubiegania się o pożyczkę lub o jej przyznanie lub do sposobu określenia jakiegokolwiek otrzymanego wkładu niepieniężnego.

30. Dane szacunkowe dla całkowitej wartości projektu oparto na sprawozdaniu Toschiego. F4E przeprowadza obecnie zadanie w celu dostosowania wszystkich poniesionych dotychczas kosztów do wartości z 2008 r. w celu ustalenia ewentualnych rozbieżności w stosunku do liczb szacunkowych.

We wrześniu 2012 r. F4E opracowało zintegrowane narzędzie monitorowania projektu umożliwiające monitorowanie ewentualnych rozbieżności kosztów i danych w zakresie zarządzania projektem, np. harmonogramów oraz finansowe zarządzanie nowym strukturalnym podziałem zadań. Obecnie trwa udoskonalanie metod wartości wypracowanych (EVM) i szacowania kosztów według planu bazowego.

32. Umowa z państwem przyjmującym podpisana między Wspólnym Przedsięwzięciem F4E a Królestwem Hiszpanii w 2007 r. przewiduje, że Hiszpania udostępni Agencji stałą siedzibę nie później niż 3 lata po podpisaniu umowy. Umowa również przewiduje, że w międzyczasie – i przed udostępnieniem ostatecznego lokalu – Hiszpania zapewni lokal tymczasowy.

Jako że Hiszpania nie zapewniła jeszcze stałej siedziby, Wspólne Przedsięwzięcie zajmuje bezpłatnie lokal tymczasowy, gdyż władze hiszpańskie pokrywają całkowity koszt lokalu (wynajem i utrzymanie przewidziane w umowie z państwem przyjmującym, natomiast F4E pokrywa koszt przypadający najemcy).

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy 2011,
wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia

(2013/C 6/06)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w lutym 2007 r.⁽¹⁾ w celu kierowania działaniami w ramach programu SESAR (Single European Sky Air Traffic Management Research – Program badań w dziedzinie zarządzania ruchem lotniczym w kontekście jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej).

2. Celem programu SESAR jest modernizacja zarządzania ruchem lotniczym (ATM) w Europie. Projekt obejmuje trzy fazy:

- a) Rozpoczętą w 2005 r. „fazę planowania” prowadzoną przez Europejską Organizację do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol), współfinansowaną z budżetu Unii Europejskiej (UE) w ramach programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej. Rezultatem tej fazy jest powstanie centralnego planu zarządzania europejskim ruchem lotniczym, który określa plany dotyczące zawartości, opracowania i rozmieszczenia systemu ATM nowej generacji.
- b) „Fazę opracowywania” (w latach 2008–2013) prowadzoną przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR (zob. załącznik), która ma prowadzić do powstania nowych systemów technicznych, urządzeń i procedur operacyjnych określonych w centralnym planie zarządzania ruchem lotniczym w Europie.
- c) „Fazę rozmieszczenia” (w latach 2014–2020), która ma być prowadzona przez branżę i zainteresowane podmioty, obejmującą utworzenie i wdrażanie na dużą skalę nowej infrastruktury zarządzania ruchem lotniczym.

3. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR zostało zaplanowane jako partnerstwo publiczno-prywatne. Członkami założycielami są Unia Europejska reprezentowana przez Komisję Europejską oraz Eurocontrol reprezentowany przez swoją agencję. W odpowiedzi na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania członkami Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zostało piętnaście publicznych i prywatnych przedsiębiorstw z branży żeglugi powietrznej. Wśród nich znajdują się instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej, przemysł aerokosmiczny i producenci urządzeń naziemnych, producenci samolotów, władze portów lotniczych oraz producenci wyposażenia pokładowego.

4. Budżet przeznaczony na fazę opracowywania programu SESAR wynosi 2,1 mld euro i ma być w równych częściach zapewniony przez UE, Eurocontrol oraz uczestniczących w projekcie partnerów publicznych i prywatnych. Wkład UE finansowany jest z siódmego programu ramowego na rzecz badań naukowych oraz z programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej. Około 90 % finansowania pochodzącego z Eurocontrol i od innych partnerów będzie miało formę wkładu rzeczowego.

5. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 10 sierpnia 2007 r.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednio badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień artykułu 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe⁽²⁾ Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR obejmujące „sprawozdanie finansowe”⁽³⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu”⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym⁽⁵⁾ Wspólnego Przedsięwzięcia, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków⁽⁶⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych sprawozdań finansowych⁽⁷⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie utworzenia wspólnego przedsięwzięcia w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR) (Dz.U. L 64 z 2.3.2007, s. 1) zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1361/2008 (Dz.U. L 352 z 31.12.2008, s. 12).

⁽²⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające więcej informacji dotyczących wykonania budżetu i zarządzania nim.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu istotnych zasad rachunkowości i innych informacji dodatkowych.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁵⁾ Regulamin finansowy SESAR przyjęty przez zarząd w dniu 28 lipca 2009 r.

⁽⁶⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽⁷⁾ Zasady przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR.

Zadania kontrolera

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

10. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

11. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdań finansowych system kontroli wewnętrznej oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone celem zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

12. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

13. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji⁽⁸⁾.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy zakończony

w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI

16. Przyjęty przez zarząd ostateczny budżet na 2011 r. obejmował środki na zobowiązania w wysokości 148 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 91,7 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,4 % i 82,4 %.

17. W 2011 r. wkłady członków (34 mln euro) wraz z saldem za poprzedni rok (57 mln euro) oraz dochodami z innych źródeł (0,2 mln euro) wyniosły 91,2 mln euro wobec płatności w wysokości 75,6 mln euro. Doprowadziło to do nadwyżki w budżecie na kwotę 15,6 mln euro, a wartość wkładów na rachunkach bankowych na koniec roku wyniosła 15,3 mln euro. Było to sprzeczne z budżetową zasadą równowagi.

KLUCZOWE MECHANIZMY KONTROLNE W STOSOWANYM PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE SYSTEMIE NADZORU I KONTROLI

Systemy kontroli wewnętrznej

18. Trybunał zauważa, że przegląd procesów biznesowych Wspólnego Przedsięwzięcia przeprowadzony przez niezależnego audytora zewnętrznego w 2011 r. wykazał, że systemy kontroli wewnętrznej działają skutecznie. W kwietniu 2012 r. księgowy formalnie zatwierdził procesy biznesowe zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia.

Funkcja audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

19. Trybunał zauważył wcześniej, że Komisja i Wspólne Przedsięwzięcie SESAR podjęły działania w celu sprecyzowania roli operacyjnej Służby Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) oraz funkcji audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsięwzięcia⁽⁹⁾.

20. Trybunał zauważa, że w listopadzie 2011 r. zarząd Wspólnego Przedsięwzięcia przyjął skoordynowany plan audytu strategicznego Służby Audytu Wewnętrznego dla Wspólnego Przedsięwzięcia na lata 2012–2014.

INNE KWESTIE

Opóźniona wpłata wkładów członkowskich

21. Przypadający na 1 lipca 2011 r. termin płatności wkładów na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia za rok 2011 nie został dotrzymany przez jego członków. Na koniec sierpnia 2011 r. nierozliczonych pozostawało 17 nakazów odzyskania środków na kwotę 3,7 mln euro. Jeden z członków nie wniósł wkładu za żaden rok do końca 2011 r.

⁽⁸⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS), a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

⁽⁹⁾ Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsięwzięcia (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 32).

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 15 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie SESAR (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187)</p>	<p>Badania naukowe, rozwój technologiczny i przestrzeń kosmiczna</p> <p>Skuteczne wykonywanie unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i programów demonstracyjnych.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia / Agencji</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007, ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1361/2008)</p>	<p>Główne cele</p> <p>Celem Wspólnego Przedsięwzięcia jest zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w Unii. Wspólne Przedsięwzięcie odpowiada za realizację centralnego planu ATM, a w szczególności za realizowanie następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizowanie i koordynowanie fazy opracowania projektu SESAR zgodnie z centralnym planem ATM – będącym rezultatem fazy planowania tego projektu pod kierunkiem Eurocontrol – poprzez połączenie funduszy sektora publicznego i prywatnego w jednej strukturze, — zapewnienie niezbędnych funduszy dla fazy opracowywania projektu SESAR zgodnie z centralnym planem ATM, — zapewnienie udziału zainteresowanych stron z sektora zarządzania ruchem lotniczym w Europie, a w szczególności: instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, użytkowników przestrzeni powietrznej, stowarzyszeń pracowniczych, portów lotniczych, przemysłu wytwórczego, jak również odpowiednich instytucji naukowych lub środowiska naukowego zajmującego się odnośną dziedziną, — organizowanie prac technicznych w zakresie działań badawczo-rozwojowych, walidacji i analiz, które mają być realizowane pod jego nadzorem, unikając przy tym rozdrabniania działań, — zapewnienie nadzoru nad działaniami związanymi z opracowaniem wspólnych produktów odpowiednio określonych w centralnym planie ATM oraz – w razie potrzeby – ogłaszanie konkretnych przetargów.
<p>Zarządzanie</p>	<p>Zarząd</p> <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyjęcie centralnego planu ATM zatwierdzonego przez Radę zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia SESAR oraz przyjmowanie propozycji zmodyfikowania tego planu; b) udzielanie wytycznych i podejmowanie decyzji niezbędnych do realizacji fazy opracowywania w projekcie SESAR, a także całościowy nadzór nad jej realizacją; c) zatwierdzanie planu prac oraz rocznych planów prac Wspólnego Przedsięwzięcia zgodnie z art. 16 ust. 1, a także budżetu rocznego wraz z planem zatrudnienia; d) udzielanie zgody na podjęcie negocjacji oraz podejmowanie decyzji o przyjęciu nowych członków i o związanych z tym umowach zgodnie z art. 1 ust. 3; e) nadzorowanie realizacji umów zawartych pomiędzy członkami a Wspólnym Przedsięwzięciem; f) mianowanie dyrektora wykonawczego i odwoływanie go oraz zatwierdzanie struktury organizacyjnej i monitorowanie wyników pracy dyrektora wykonawczego; g) podejmowanie decyzji o kwotach wkładów finansowych członków i procedurach przekazywania tych wkładów oraz ocena wkładów niepieniężnych;

- h) przyjmowanie regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia;
- i) zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego i bilansu;
- j) przyjmowanie rocznego sprawozdania w sprawie postępów fazy opracowywania w projekcie SESAR i sytuacji finansowej projektu zgodnie z art. 16 ust. 2;
- k) podejmowanie decyzji w sprawie kierowanych do Komisji propozycji przedłużenia działalności Wspólnego Przedsięwzięcia lub propozycji jego rozwiązania;
- l) określenie procedur przyznawania praw dostępu do dóbr materialnych i niematerialnych, które są własnością Wspólnego Przedsięwzięcia, oraz procedur przekazywania tych dóbr;
- m) ustalanie zasad i procedur udzielania zamówień niezbędnych do realizacji centralnego planu ATM, wraz ze szczegółowymi procedurami na wypadek konfliktów interesu;
- n) podejmowanie decyzji w sprawie kierowanych do Komisji wniosków w sprawie zmiany statutu zgodnie z art. 24;
- o) wykonywanie wszelkich innych uprawnień oraz sprawowanie wszelkich innych funkcji, w tym powoływanie jednostek zależnych, jakie mogą być niezbędne dla celów fazy opracowywania w projekcie SESAR;
- p) przyjmowanie rozwiązań koniecznych do wykonania art. 8.

Dyrektor wykonawczy

Dyrektor wykonawczy zachowuje pełną niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków w zakresie przyznanych mu uprawnień.

Dyrektor wykonawczy kieruje realizacją projektu SESAR zgodnie z wytycznymi sformułowanymi przez zarząd, przed którym jest on odpowiedzialny. Przekazuje zarządowi wszelkie informacje niezbędne do sprawowania jego funkcji.

Dyrektor wykonawczy:

- a) zatrudnia pracowników Wspólnego Przedsięwzięcia – w tym pracowników, o których mowa w art. 8 – oraz sprawuje nad nimi kierownictwo i nadzór;
- b) organizuje działalność Wspólnego Przedsięwzięcia oraz sprawuje nad nią kierownictwo i nadzór;
- c) przedstawia zarządowi swoje propozycje dotyczące struktury organizacyjnej;
- d) sporządza i systematycznie uaktualnia całościowy i roczny program prac Wspólnego Przedsięwzięcia – w tym także kalkulację kosztów programu – i przedstawia je zarządowi;
- e) sporządza zgodnie z regulaminem finansowym projekt budżetu rocznego, w tym także plan zatrudnienia, i przedkłada go zarządowi;
- f) czuwa nad przestrzeganiem zobowiązań Wspólnego Przedsięwzięcia, które wynikają z zawartych przez nie kontraktów i umów;
- g) czuwa nad tym, by działalność Wspólnego Przedsięwzięcia prowadzona była w warunkach pełnej niezależności i by nie zakłócały jej konflikty interesów;
- h) sporządza i przedstawia zarządowi roczne sprawozdanie dotyczące postępów w realizacji projektu SESAR i jego kondycji finansowej, a także wszelkie inne sprawozdania wymagane przez zarząd;

	<p>i) przedstawia zarządowi roczne sprawozdania finansowe i bilans;</p> <p>j) przedstawia zarządowi wszystkie propozycje wymagające zmian w koncepcji projektu SESAR.</p> <p>Audyt wewnętrzny</p> <p>Audytor Wewnętrzny Komisji Europejskiej</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski, Rada oraz zarząd SESAR</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2011 (2010)</p>	<p>Budżet</p> <p>147,7 mln euro</p> <p>(129,5 mln euro)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>Budżet operacyjny na rok 2011 przewiduje plan zatrudnienia 39 pracowników tymczasowych oraz 3 oddelegowanych ekspertów krajowych, co daje łącznie 42 stanowiska, z czego na koniec roku 2011 obsadzonych było 35, wobec 37 w 2010 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 pracowników tymczasowych, z naboru zewnętrznego, — 8 pracowników oddelegowanych przez członków SESAR zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 219/2007, — 3 pracowników kontraktowych, — 1 oddelegowany ekspert krajowy. <p>Przydział stanowisk:</p> <p>zadania operacyjne: 19</p> <p>zadania administracyjne i pomocnicze: 15</p> <p>zadania mieszane: 1.</p>
<p>Produkty i usługi w 2011 r.</p>	<p>Rok 2011 był kluczowym rokiem na drodze do osiągnięcia średniookresowych celów i wizji zaplanowanych na rok 2012, a w szczególności niżej wymienionych celów:</p> <p>Cel nr 1 – Początkowy tor 4D ma zostać zatwierdzony w warunkach operacyjnych w oparciu o satelitarną technologię wspomagającą</p> <p>Planuje się, że wstępne operacje w oparciu o tor 4D zostaną zatwierdzone podczas pierwszej tury walidacyjnej, która będzie miała miejsce w lutym 2012 r. w ramach Release 1, w środowisku ruchu lotniczego w obrębie MUAC (Maastricht Upper Area Control Centre), NUAC (Northern Upper Area Control Centre) i podejścia do lotniska w Sztokholmie. W 2011 r. miało miejsce wiele działań przygotowawczych, w tym rozwój i integracja dwóch prototypów FMS, jak również szereg działań symulacyjnych z udziałem platform symulacji na ziemi i w powietrzu. Druga tura, będąca częścią Release 2, planowana jest na koniec roku 2012, a trzecia na rok 2013. Celem będzie walidacja procedury operacyjnej latania według kontrolowanego czasu przylotu (CTA) w fazie przelotu i w fazach wznoszenia/zniżania w całej przestrzeni powietrznej od lotniska wylotu do lotniska przylotu.</p> <p>Zakłada się, że – jak planowano – cele zostaną zrealizowane w większości w roku 2012, mimo że zastosowanie satelitarnych technologii wspomagających zostanie wprowadzone po 2013 r.</p>

Cel nr 2 – 10 000 lotów, w tym 500 lotów wojskowych, oznakowano jako loty SESAR

W 2011 r. wczesne korzyści Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zostały zademonstrowane podczas 9 366 lotów komercyjnych (w tym lotów demonstracyjnych AIRE i OPTIMI). Należy jednak zauważyć, że liczba lotów wojskowych pozostaje w chwili obecnej ograniczona. Oprócz trwających działań programowych zarząd SESAR postanowił zorganizować zaproszenie do składania wniosków dotyczących działań demonstracyjnych, w ramach których zintegrowane próby w roku 2012 umożliwią Wspólnemu Przedsięwzięciu osiągnięcie celów oraz wprowadzenie również wojskowych elementów, głównie w 2013 r.

Cel nr 3 – Produkty 80 % projektów SESAR zostały poddane próbom w prawdziwym środowisku

W ramach dążenia do zrealizowania celu, jakim jest przeprowadzanie 80 % działań walidacyjnych w prawdziwym środowisku, określono strategię walidacji. W szczególności produkty Release 1 i produkty planowane w ramach Release 2 w 2012 r. połączą główne projekty z różnymi zadaniami wykonywanymi w ramach Operational Focus Areas oraz z prawdziwymi systemami lub prawdziwym środowiskiem.

Cel nr 4 – Pierwsi piloci potrafiący korzystać z systemu SWIM w zakresie wymiany danych w co najmniej pięciu domenach

Jak już poinformowano zarząd, w 2011 r. wprowadzono w życie plan działań SWIM, stanowiący odpowiedź na zagrożenia zauważone w powiązanych projektach, między innymi zagrożenie związane z brakiem ram prawnych dla SWIM. Osiągnięte wyniki zaprezentowano na pokazie SWIM w listopadzie 2011 r., w którym uczestniczyło wiele osób zaangażowanych w program. Osiągnięcie tego celu średniookresowego opóźnia szereg nierozwiązanych do tej pory kwestii i priorytetów. Pomimo postępów osiągniętych do końca roku 2011 i realizacji planu działań z udziałem trwającej tury walidacji mało prawdopodobne jest, że cel zostanie osiągnięty w ustalonych ramach czasowych.

Cel nr 5 – Oddanie do użytku pierwszej zdalnej wieży kontroli lotów

Pierwsza tura walidacji dla zdalnej wieży kontroli lotów, będąca częścią Release 1, realizowana jest zgodnie z planem i ma zostać zakończona w trakcie 2012 r., aby osiągnąć niniejszy cel średniookresowy. W ramach Release 1 potwierdzono:

- możliwość zapewnienia usług kontroli ruchu lotniczego w porcie lotniczym Ängelholm ze zdalnej wieży ośrodka badawczo-rozwojowego w ramach centrum kontroli ruchu lotniczego w Malmö,
- możliwość zdalnego przeprowadzenia operacji nominalnych, i nienominalnych,
- techniczną możliwość zarejestrowania obrazu ruchu lotniczego i środowiska operacyjnego na danym lotnisku i zaprezentowania tego obrazu na terenie zdalnej wieży.

W próbach tych uczestniczyły organy regulacyjne.

Cel nr 6 – Prezentacja korzyści projektu SESAR w sparowanych miastach łączących 8 europejskich portów lotniczych

Po sukcesie pierwszego cyklu AIRE w 2009 r. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR poszerzyło zieloną inicjatywę w ramach programu SESAR. Dzięki połączeniu głównych portów lotniczych w Europie (między innymi w Paryżu, Wiedniu, Madrycie, Kolonii, Düsseldorfie, Pradze, Brukseli, Tuluzie) oraz zaangażowaniu około 40 partnerów w Europie i poza nią AIRE wykazał znaczące korzyści w zakresie ograniczenia emisji. Jakość tych wyników jest wysoka nie tylko pod względem zmniejszenia zużycia paliwa, a tym samym emisji CO₂, ale również za sprawą wysokiego wskaźnika wprowadzania projektów do codziennej praktyki ATM.

Wyniki AIRE i wyniki oczekiwane w ramach opublikowanego zaproszenia do przeprowadzenia działań pokazowych, które będą miały miejsce w 2012 r., pozwolą na osiągnięcie tego celu.

Cel nr 7 – Akceptacja przez użytkowników przestrzeni powietrznej opracowanej przez SESAR analizy „business case” prowadzenia operacji z synchronizacją czasu

Cel ten ma wiele wymiarów, a proces opracowywania analizy „business case” nie jest jeszcze wystarczająco zaawansowany, aby uwzględnić punkt widzenia poszczególnych zainteresowanych podmiotów. Niemniej jednak dołożono znacznych starań w celu opracowania metodyki analizy „business case” dla instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, użytkowników przestrzeni powietrznej oraz portów lotniczych. W 2011 r. miała miejsce walidacja fazy pierwszej wyników 4D Time Based Operations, która będzie kontynuowana w 2012 r., a jednocześnie dokonane zostaną postępy w zakresie normalizacji. Do pewnego stopnia i w pewnych dziedzinach analiza „business case” zostanie zatwierdzona do poziomu gotowości do zastosowań komercyjnych, ale konieczne będą dodatkowe prace zainteresowanych podmiotów w celu jej wdrożenia. Cel nie zostanie osiągnięty w ustalonych ramach czasowych, jednak wstępne informacje dotyczące analizy „business case” zostaną udostępnione w celu przygotowania wprowadzenia pierwszych rozwiązań SESAR w 2013 r.

Ponadto poniżej przedstawiono więcej informacji dotyczących postępów i osiągnięć w roku 2011:

- Zawartość pierwszej fazy realizacji programu SESAR (Release 1) została skonsolidowana w ramach pierwszej analizy technicznej systemów i przyjęta przez zarząd jako część rocznego programu prac na 2011 r. Obejmowała ona 29 działań walidacyjnych dotyczących elementów koncepcyjnych w 16 priorytetowych obszarach operacyjnych.
- W czerwcu 2011 r. miała miejsce druga analiza techniczna systemów, mająca na celu ocenę postępów w realizacji Release 1 na drodze do walidacji kroku V3, a w szczególności planów w zakresie walidacji i gotowości platform. Wynikiem analizy był szereg działań korygujących mających na celu złagodzenie ryzyka związanego z realizacją tej fazy. We wnioskach z analizy stwierdzono, że ogólny postęp jest odpowiedni, jednak odnotowano pewne uchybienia w zakresie zużycia zasobów oraz terminowości dostaw. W szczególności stopień zaawansowania projektów w zakresie stosowania metodyki EOCVM, mimo poprawy względem roku 2010, nadal nie był wystarczający.
- Release 1 zaczął przynosić wymierne rezultaty i stanowi przełom w rozwoju nowego systemu zarządzania ruchem lotniczym.
- Pod koniec 2011 r. przeprowadzono 26 działań walidacyjnych, co oznacza, że Release 1 zrealizowano w 90 %, a 3 zadania przesunięto na rok 2012.
- 282 projekty są w fazie realizacji, co stanowi więcej niż 90 % projektów objętych programem, ale postępy w jego realizacji nie są rozłożone równomiernie. W rzeczywistości przełożenie ogólnej koncepcji na wymagania operacyjne przebiega wolniej niż oczekiwano, co ma wpływ na ścieżkę krytyczną kilku projektów technicznych. Konieczne było wprowadzenie szeregu działań w zakresie łagodzenia skutków, które są monitorowane na poziomie grupy kontrolnej programu. Kolejnym obszarem problemowym jest SWIM, gdzie stworzono specjalny plan działań w celu poradzenia sobie z problemami zidentyfikowanymi w 2011 r.
- W kwestii zużycia zasobów (wyrażonych jako ekwiwalent pełnego czasu pracy) przedstawione przez członków pierwsze prognozy na koniec 2011 r. wskazują na ogólne niewystarczające zużycie na poziomie 20 %. Niemniej jednak należy zauważyć, że dla wielu projektów planowany podział zasobów podczas fazy realizacji jest w fazie rewizji, co nie zostało jeszcze odzwierciedlone w założeniach stosowanych przy ocenie postępów w realizacji programu. Na podstawie realokacji IBAFO I i II przyjętych przez zarząd w dniu 15 grudnia 2011 r. można przyjąć, że zasoby nie są wystarczająco wykorzystywane we wczesnych fazach programu, co powinno zostać zrównoważone wyższym poziomem wykorzystania zasobów do czasu zakończenia programu. Podobny, ale mniej widoczny trend dotyczący zaawansowania projektów oraz zasobów wydaje się pojawiać w kwestii rezultatów, jako że w niektórych dziedzinach rezultaty dostarczane są wolniej, co towarzyszy niewystarczającemu zużyciu zasobów. W celu zaradzenia sytuacji w krótkiej perspektywie podjęto różne działania, między innymi wystosowano wniosek do członków komitetu programowego w sprawie

przeprowadzenia dalszych weryfikacji na poziomie partnerskim, przeprowadzono analizę głównych powodów niewystarczającego zużycia, przeprowadzono realokację IBAFO I i IBAFO II, zakończono niektóre projekty itd. Wszystkie działania monitorowane są na poziomie zarządzania ryzykiem i konsolidowane na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia. Ponadto wspólnie z członkami prowadzone są prace w celu lepszego zidentyfikowania podstawowych przyczyn tej sytuacji. Wśród nich można już teraz wymienić organizację pracy przy niektórych projektach, brak zsynchronizowania prac w ramach programu i brak jasnego określenia produktów oraz bardziej precyzyjnych kryteriów jakości.

W odniesieniu do 310 projektów badawczo-rozwojowych i projektów w dziedzinie zarządzania, za które odpowiedzialny jest SESAR (z wyłączeniem długoterminowych projektów badawczych w ramach pakietu prac WP E), w poniższej tabeli przedstawiono zestawienie stanu projektów na koniec roku 2011.

	Stan na dzień 31.12.2010	Zrealizowane w 2011 r.	Stan na dzień 31.12.2011	
Łączna liczba projektów w programie SESAR	304	6	310	
<i>w tym</i>				
— rozpoczęte projekty	285	16	301	
<i>anulowane projekty</i>	2	1	3	0,9 %
<i>wstrzymane projekty</i>	11	- 1	10	3,2 %
<i>projekty w fazie przygotowań</i>	26	- 20	6	2 %
bieżące w fazie realizacji	246	36	282	91 %
— nadchodzące projekty	19	- 10	9	2,9 %

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA SESAR

Poświadczenie wiarygodności

13–14. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię z kontroli Trybunału nt. wiarygodności rocznego sprawozdania finansowego za rok 2011 oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Opinie sformułowane w kontroli stanowią ważne osiągnięcie Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR, na którym oparte będzie dalsze zapewnianie odpowiedniego zarządzania wewnętrznego i systemów kontroli oraz ich skuteczności w realizowaniu celów programu WP SESAR.

Zarządzanie budżetem i finansami

17. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR uważa, że po raz kolejny poczyniło postępy pod względem realizowania budżetowej zasady równowagi. Saldo środków pieniężnych na koniec 2011 r. zmniejszyło się z 57,2 mln EUR do 15,3 mln EUR, co odpowiada spadkowi o 73,2 %. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR nadal będzie czyniło starania w celu zapewnienia optymalnego zarządzania przepływami pieniężnymi i poszanowania zasad budżetowych.

Inne kwestie – opóźniona wpłata wkładów członkowskich

21. Opóźnionej wpłaty, niezrealizowanej do końca roku, dokonano w lutym 2012 r. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR przedyskutuje ze swoimi członkami najwłaściwsze podejście, aby zapewnić dotrzymanie ustalonych umowami terminów wpłat wkładów członkowskich.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych za rok budżetowy 2011, wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa

(2013/C 6/07)

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych (Wspólne Przedsiębiorstwo FCH) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2008 r. ⁽¹⁾ na okres do 31 grudnia 2017 r.

2. Cele Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH obejmują wspieranie działań w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych z siódmym programem ramowym ⁽²⁾ w sposób skoordynowany i we współpracy z przemysłem i organizacjami naukowo-badawczymi w celu rozwoju zastosowań rynkowych, a w konsekwencji wspieranie dodatkowych starań sektora przemysłu mających na celu szybkie wprowadzenie do użytku technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych ⁽³⁾.

3. Członkami Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH są Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję, zrzeszenie branżowe New Energy World (NEW-IG) oraz społeczność badawcza (N.ERGHY).

4. Maksymalny wkład UE na pokrycie kosztów bieżących i działalności badawczej Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH wynosi 470 mln euro. Wkład wnoszony jest ze środków budżetu siódmego programu ramowego, przy czym na pokrycie kosztów bieżących może być przeznaczone nie więcej niż 20 mln euro. New-IG wnosi swój wkład na pokrycie 50 % kosztów bieżących Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, a N.ERGHY wnosi 1/12 kosztów bieżących; oba te podmioty wnoszą wkład rzeczowy ⁽⁴⁾ na poczet kosztów operacyjnych o wartości co najmniej równej wkładowi finansowemu Unii.

5. Wspólne Przedsiębiorstwo uzyskało niezależność finansową w dniu 15 listopada 2010 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (Dz.U. L 153 z 12.6.2008, s. 1).

⁽²⁾ Siódmy program ramowy przyjęty decyzją nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1) skupia wszystkie inicjatywy badawcze UE i odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i zatrudnienia. Jest on również filarem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsiębiorstwa.

⁽⁴⁾ Art. 12 ust. 3 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo FCH stanowi, że koszty operacyjne wspólnego przedsiębiorstwa FCH są pokrywane z wkładu finansowego Unii oraz z wkładów rzeczowych wnoszonych przez podmioty prawne uczestniczące w jego działaniach. Wkład uczestniczących podmiotów prawnych jest co najmniej równy wkładowi finansowemu Unii.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽⁵⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁶⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁷⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2011 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

8. Niniejsze poświadczenie wiarygodności jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁸⁾.

Zadania kierownictwa

9. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁹⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽¹⁰⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej umożliwiających sporządzanie ostatecznych

⁽⁵⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku. Podaje się w nim między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz objaśnienia do sprawozdania finansowego zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu składa się z rachunku wyniku budżetowego, uzgodnienia pomiędzy wynikiem budżetowym a rachunkiem dochodów i wydatków oraz ze sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2011.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁹⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

⁽¹⁰⁾ Art. 38 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002.

sprawozdań finansowych⁽¹¹⁾, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także za zapewnienie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

11. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli oraz kodeksami etyki IFAC i ISSAI⁽¹²⁾. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych i zawodowych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

12. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania finansowego lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji. W celu opracowania procedur kontroli stosowanych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji wykorzystywany do sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

13. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

14. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wyniki jego transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego.

⁽¹¹⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez organy UE sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości określone są w rozdziałach 1 i 2 tytułu VII rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2343/2002 ostatnio zmienionego rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 652/2008 (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23) i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH.

⁽¹²⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

Podstawa do wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

15. W styczniu 2011 r. Rada Zarządzająca przyjęła strategię kontroli *ex post*, która jest kluczowym mechanizmem kontroli służącym do oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń⁽¹³⁾. Do września 2012 r. zakończono tylko osiem z dwunastu kontroli *ex post*, obejmujących transakcje na łączną kwotę 4,8 mln euro (27 % wszystkich zestawień poniesionych wydatków otrzymanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo FCH w 2011 r.). W ramach sześciu z tych kontroli nie stwierdzono istotnych błędów, lecz w dwóch z nich wykryto poważne błędy⁽¹⁴⁾, z których większy (764 000 euro) został skorygowany w roku następnym.

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

16. W opinii Trybunału, z wyjątkiem implikacji kwestii poruszonych w punkcie 15, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

17. Uwagi przedstawione w pkt 18–27 nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu

18. Ostateczny budżet na 2011 r. obejmował środki na zobowiązania i środki na płatności w wysokości odpowiednio 117 mln euro i 60 mln euro. Wskaźniki wykorzystania dostępnych środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,8 % i 87,9 %. Środki na zobowiązania przeznaczone na działania operacyjne (tytuł III budżetu) w kwocie 112 mln euro zostały wykorzystane w ramach globalnego zobowiązania związanego z zaproszeniem do składania wniosków z 2011 r.

19. Nie przestrzegano procedury budżetowej określonej w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH⁽¹⁵⁾. Przyznane przez Komisję odstępstwo, umożliwiające

⁽¹³⁾ Art. 12 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo stanowi: „Wspólne przedsiębiorstwo FCH przeprowadza kontrole na miejscu oraz audyty finansowe u podmiotów otrzymujących od niego publiczne środki finansowe”. Kontrole *ex post* mogą doprowadzić do wykrycia zadeklarowanych przez beneficjentów wydatków niekwalifikowalnych, które w takim przypadku podlegają procedurom odzyskania środków.

⁽¹⁴⁾ Z obliczeniem stopy błędu należy poczekać do czasu zakończenia pozostałych kontroli.

⁽¹⁵⁾ Art. 10 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH stanowi, że środki, które nie zostały wykorzystane do końca roku budżetowego, na który zostały przewidziane, podlegają anulowaniu. Z uwagi na potrzeby Wspólnego Przedsiębiorstwa, środki, które zostaną anulowane, mogą zostać wprowadzone do preliminarza dochodów i wydatków w ciągu trzech lat budżetowych zgodnie z art. 27. Jednak decyzją Rady Zarządzającej podjętą nie później niż 15 lutego mogą zostać one przeniesione jedynie na kolejny rok budżetowy.

wprowadzenie środków, które zostaną anulowane, do preliminarza dochodów i wydatków w ciągu następnych trzech lat, zostało niewłaściwie zinterpretowane. Wspólne Przedsiębiorstwo zdecydowało się wykorzystać środki na płatności w wysokości 3,3 mln euro⁽¹⁶⁾ (równowartość środków na płatności przeniesionych z 2010 na 2011 r.), mimo że nadal dostępne były zatwierdzone środki na płatności na bieżący rok budżetowy w wysokości 6,3 mln euro⁽¹⁷⁾. W wyniku takiej interpretacji procedury budżetowej przez Wspólne Przedsiębiorstwo FCH wynik budżetowy za ten rok nie jest poprawny z uwagi na fakt, że w wyliczeniach nie ujęto środków na płatności w wysokości 6,3 mln euro⁽¹⁸⁾, przeniesionych z 2011 na 2012 r. Ponadto rachunek wyniku budżetowego za 2010 r. nie uwzględnia 3,3 mln euro środków na płatności przeniesionych z 2010 na 2011 r.

20. Niewykorzystane zobowiązania globalne z 2010 r. w wysokości 10,4 mln euro, z ostatecznym terminem realizacji przypadającym na 31 grudnia 2011 r., nie zostały anulowane w 2011 r., ale w styczniu 2012 r.

Zaproszenia do składania wniosków

21. Wynikiem zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w latach 2008, 2009 i 2010 było podpisanie umów o dotację na łączną kwotę 183,4 mln euro⁽¹⁹⁾, a w 2011 r. ogłoszono czwarte zaproszenie do składania wniosków na łączną kwotę 111,6 mln euro. Kwoty te stanowią odpowiednio 41 % i 25 % maksymalnego wkładu UE na pokrycie kosztów działalności badawczej Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH⁽²⁰⁾. Ocenę wniosków otrzymanych w ramach tego zaproszenia sfinalizowano w 2011 r., a wybrane projekty są obecnie w fazie negocjacji. W styczniu 2012 r. ogłoszono piąte zaproszenie do składania wniosków na łączną kwotę 79 mln euro, czyli kolejne 18 % maksymalnego wkładu UE. Wskazuje to na satysfakcjonujący postęp w zakresie wykonania budżetu.

⁽¹⁶⁾ 3,3 mln euro niewykorzystanych środków na płatności przeznaczonych na działania operacyjne od 2010 r. zostało wprowadzonych do budżetu poprzez drugi budżet korygujący przyjęty przez Radę Zarządzającą w dniu 22 listopada 2011 r.

⁽¹⁷⁾ Art. 10 ust. 4 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH stanowi, że Wspólne Przedsiębiorstwo wykorzystuje najpierw środki zatwierdzone na bieżący rok budżetowy i nie wykorzystuje środków przeniesionych, dopóki środki na bieżący rok nie zostaną wyczerpane.

⁽¹⁸⁾ Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego za rok budżetowy 2011 stanowi, że niewykorzystane środki na płatności z działań w 2011 r. (6 267 731 euro) [...] zostaną przywrócone (przeniesione) do budżetu Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH na 2012 r. w ramach budżetu korygującego [...] (Wersja wstępna rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH za rok budżetowy 2011, s. 42).

⁽¹⁹⁾ Środki, na które zaciągnięto zobowiązania, obejmują również składki Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu w wysokości 2,4 % od państw stowarzyszonych z siódmym programem ramowym.

⁽²⁰⁾ Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo FCH i art. 12 załącznika do tego rozporządzenia maksymalny wkład UE na pokrycie kosztów bieżących i kosztów działalności badawczej Wspólnego Przedsiębiorstwa wynosi 470 mln euro, z czego wkład na pokrycie kosztów bieżących nie przekracza 20 mln euro. W przypadku gdy część wkładu na pokrycie kosztów bieżących nie zostanie wykorzystana, może ona zostać przeznaczona na działalność badawczą.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWO SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

22. Na koniec 2011 r. księgowy zatwierdził podstawowe procesy biznesowe⁽²¹⁾, jak wymaga tego regulamin finansowy Wspólnego Przedsiębiorstwa. W swoim sprawozdaniu stwierdził on szereg niedociągnięć⁽²²⁾, które będzie monitorował w 2012 r.

Roczna ocena poziomu wkładu rzeczowego

23. Metody oceny poziomu wkładu rzeczowego⁽²³⁾ zostały sfinalizowane⁽²⁴⁾ i ocenione przez Służbę Audytu Wewnętrznego (IAS) i jednostkę audytu wewnętrznego w kwietniu 2012 r. (⁽²⁵⁾ Łączny poziom wkładów rzeczowych zatwierdzonych przez urzędnika zatwierdzającego na dzień 8 lutego 2012 r. (data graniczna na potrzeby przygotowania wstępnej wersji sprawozdania finansowego za 2011 r.) wyniósł 347,6 mln euro. Ze sprawozdania z oceny wynika, że kwota ta powinna być pomniejszona o 0,93 mln euro⁽²⁶⁾ (czyli 0,3 %).

Zarządzanie finansami

24. Na koniec grudnia 2011 r. saldo na rachunku bankowym Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH wyniosło 9,2 mln euro⁽²⁷⁾. W okresie od sierpnia do grudnia 2011 r. saldo gotówkowe Wspólnego Przedsiębiorstwa wynosiło średnio między 30 mln euro a 60 mln euro. Wspólne Przedsiębiorstwo ma wdrożyć wszystkie środki konieczne do zminimalizowania salda środków posiadanych na koncie do uzasadnionego poziomu.

⁽²¹⁾ Art. 43 ust. 1 lit. e) regulaminu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH stanowi, że księgowy odpowiedzialny jest za „określanie i sprawdzanie systemów rachunkowości”.

⁽²²⁾ Przykłady zidentyfikowanych niedociągnięć obejmują potrzebę ustanowienia i prowadzenia kompleksowego rejestru zobowiązań prawnych i potrzebę skuteczniejszego śledzenia i nadzorowania szybkiego i poprawnego wprowadzania zmian do zobowiązań prawnych.

⁽²³⁾ Wkłady rzeczowe są to koszty kwalifikowalne ponoszone przez podmioty prawne biorące udział w działaniach, których kosztów nie zwraca Wspólne Przedsiębiorstwo FCH (Metodyka dotycząca wkładów rzeczowych Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH).

⁽²⁴⁾ Art. 12 ust. 7 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo FCH stanowi, że „metody wyceny wkładów rzeczowych określa wspólne przedsiębiorstwo FCH zgodnie z jego przepisami finansowymi i na podstawie zasad uczestnictwa w siódmym programie ramowym”.

⁽²⁵⁾ Art. 12 ust. 7 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 521/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo FCH stanowi, że wyceny dokonuje niezależny podmiot na koniec każdego roku budżetowego, a wyniki wyceny są przedstawiane Komisji w terminie czterech miesięcy od zakończenia każdego roku budżetowego.

⁽²⁶⁾ Korekta ta jest związana z ośmioma projektami w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2008 r., w przypadku których niektórzy uczestnicy wykazali poniesione koszty zabudżetowane przy zastosowaniu stawki ryczałtowej 60 % do wyliczenia kosztów pośrednich zamiast stawki ryczałtowej 20 % mającej zastosowanie do Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH (Roczna ocena poziomu wkładu rzeczowego – sprawozdanie końcowe).

⁽²⁷⁾ Saldo gotówkowe na koniec 2010 r. wyniosło 5 mln euro.

INNE KWESTIE

Działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami

25. W 2011 r. Wspólne Przedsiębiorstwo opracowało plan ciągłości działania i poczyniło postępy w zakresie sformalizowania polityki bezpieczeństwa informatycznego. Plan ciągłości działania obejmujący plan przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej został przyjęty przez Wspólne Przedsiębiorstwo FCH w dniu 12 czerwca 2012 r.

26. Nie wprowadzono jeszcze zmian w regulaminie finansowym Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do niego przepisów dotyczących uprawnień audytora wewnętrznego Komisji ⁽²⁸⁾.

27. Umowa z państwem przyjmującym ⁽²⁹⁾ między Wspólnym Przedsiębiorstwem a władzami belgijskimi w sprawie pomieszczeń biurowych, przywilejów i immunitetów oraz pozostałego wsparcia została podpisana w dniu 3 lutego 2012 r.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Louis GALEA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 13 listopada 2012 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽²⁸⁾ Pkt 20 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH za 2010 r. (Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 40).

⁽²⁹⁾ Pkt 21 sprawozdania Trybunału Obrachunkowego dotyczącego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH za 2010 r.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych
Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p>	<p>Art. 187 i art. 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej</p> <p>Decyzja nr 1982/2006/WE dotycząca siódmego programu ramowego przewiduje wkład Unii w tworzenie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które można realizować poprzez Wspólne Przedsięwzięcia w rozumieniu art. 187 TFUE.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(rozporządzenie (WE) nr 521/2008 zmienione rozporządzeniem (UE) nr 1183/2011)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych przyczynia się do realizacji siódmego programu ramowego, w szczególności tematów „Współpraca”, „Energia”, „Nanonauki, nanotechnologie, materiały i nowe technologie produkcyjne”, „Środowisko (w tym zmiany klimatu)” oraz „Transport (w tym aeronautyka)”.</p> <p>W szczególności Wspólne Przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dąży do zapewnienia Europie wiodącej pozycji w dziedzinie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych oraz do stworzenia warunków dla dokonania się przełomu rynkowego w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych, umożliwiając w ten sposób siłom rynkowym urzeczywistnienie znacznego potencjału korzyści dla społeczeństwa; b) w sposób skoordynowany wspiera badania, rozwój technologiczny i demonstracje (zwane dalej „BRT + D”) w państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych z siódmym programem ramowym (dalej zwanych „krajami stowarzyszonymi”), aby przezwyciężyć niewydolność mechanizmów rynkowych, oraz koncentruje się na rozwoju zastosowań rynkowych, wspomagając w ten sposób dodatkowe wysiłki sektora przemysłu, mające na celu szybkie wprowadzenie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych; c) wspiera realizację priorytetów w zakresie BRT + D wspólnej inicjatywy technologicznej na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych, zwłaszcza przez przyznawanie dotacji na podstawie zgodnych z zasadami konkurencji zaproszeń do składania wniosków; d) stwarza zachęty do zwiększania inwestycji sektora publicznego i prywatnego w badania w dziedzinie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych w państwach członkowskich i w krajach stowarzyszonych. <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zapewnienie ustanowienia wspólnej inicjatywy technologicznej na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych; b) osiągnięcie masy krytycznej prac badawczych, pozwalającej przemysłowi, inwestorom publicznym i prywatnym, decydentom i innym zainteresowanym podmiotom nabrać zaufania do uczestnictwa w długoterminowym programie; c) pozyskanie od przemysłu oraz ze źródeł krajowych i regionalnych dalszych środków na BRT + D; d) integracja BRT + D, koncentracja na osiągnięciu zrównoważonego rozwoju w długim okresie oraz na realizacji zakładanej konkurencyjności przemysłu w zakresie kosztów, sprawności i trwałości, a także rozwiązanie najważniejszych problemów natury technicznej; e) pobudzanie innowacji i powstawania nowych łańcuchów wartości obejmujących MŚP; f) ułatwianie współpracy przemysłu, uczelni wyższych i ośrodków badawczych, między innymi w dziedzinie badań podstawowych; g) promowanie uczestnictwa MŚP w swoich działaniach zgodnie z celami siódmego programu ramowego; h) zachęcanie do uczestnictwa instytucji ze wszystkich państw członkowskich i z krajów stowarzyszonych;

	<ul style="list-style-type: none"> i) realizacja szeroko zakrojonych badań socjotechnoekonomicznych mających na celu ocenę i monitorowanie postępu technicznego oraz pozatechnicznych barier utrudniających wejście na rynek; j) realizacja badań wspierających opracowanie nowych oraz zmianę obowiązujących regulacji prawnych i norm, w celu usunięcia sztucznych barier utrudniających wejście na rynek oraz w celu wspierania wymienności, interoperacyjności, transgranicznego handlu wodorem oraz rynków eksportowych, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa eksploatacji i nieutrudnianiu innowacji; k) podejmowanie działań związanych z informowaniem i upowszechnianiem oraz zapewnienie społeczeństwu rzetelnych informacji w celu budowania świadomości i akceptacji społecznej w zakresie bezpieczeństwa wodoru oraz związanych z nowymi technologiami korzyści dla środowiska, bezpieczeństwa dostaw, kosztów energii oraz zatrudnienia; l) opracowanie i wykonywanie wieloletniego planu realizacji; m) zapewnianie wkładu finansowego Unii oraz mobilizowanie zasobów sektora prywatnego i innych zasobów pochodzących z sektora publicznego potrzebnych do realizacji działań Wspólnego Przedsiębiorstwa w zakresie BRT + D; n) zapewnienie należytej realizacji działań BRT + D i należytego zarządzania zasobami; o) przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o projektach, w tym nazw uczestników, wyników działań BRT + D i kwot wkładu finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH; p) informowanie podmiotów prawnych, które zawarły ze wspólnym przedsiębiorstwem FCH umowę o przyznanie dotacji, o możliwościach zaciągnięcia pożyczki w Europejskim Banku Inwestycyjnym, w szczególności o mechanizmie finansowania opartym na podziale ryzyka utworzonym na mocy siódmego programu ramowego; q) zapewnienie wysokiego poziomu przejrzystości i uczciwej konkurencji w warunkach równoprawnego dostępu wszystkim podmiotom ubiegającym się o uczestnictwo w działaniach badawczych i demonstracyjnych Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, niezależnie od tego, czy należą do zrzeszenia podmiotów badawczych lub zrzeszenia branżowego (zwłaszcza MŚP); r) śledzenie rozwoju sytuacji w przedmiotowej dziedzinie na arenie międzynarodowej oraz w stosownych przypadkach uczestniczenie we współpracy międzynarodowej; s) rozwijanie ścisłej współpracy i zapewnianie koordynacji z ramowym programem w zakresie badań i innymi działaniami, podmiotami i zainteresowanymi stronami na szczeblu europejskim, krajowym i ponadnarodowym; t) monitorowanie postępu w realizacji celów Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH; u) wykonywanie wszelkich innych działań niezbędnych do realizacji celów.
Zarządzanie	<p>Organami Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH są:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Rada Zarządzająca; b) Dyrektor Wykonawczy; c) Komitet Naukowy. <p>Rada Zarządzająca</p> <p>Rada Zarządzająca jest najważniejszym organem decyzyjnym Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH.</p> <p>Dyrektor Wykonawczy</p> <p>Dyrektor Wykonawczy odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsiębiorstwem i jest jego prawnym przedstawicielem. Odpowiada za swoje działania przed Radą.</p>

	<p>Komitet Naukowy</p> <p>W jego skład wchodzi nie więcej niż dziewięciu członków. W komitecie reprezentowani są w sposób zrównoważony światowej klasy eksperci ze środowisk akademickich, sektora przemysłu i organów regulacyjnych. Wykonuje on następujące zadania:</p> <p>a) doradza w sprawie priorytetów naukowych na potrzeby wniosku w sprawie rocznego i wieloletniego planu realizacji;</p> <p>b) doradza w sprawie osiągnięć naukowych opisanych w rocznym sprawozdaniu z działalności;</p> <p>c) doradza w kwestii składu komitetów wzajemnej oceny.</p> <p>Zewnętrzni organami doradczymi Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH są:</p> <p>— Grupa przedstawicieli państw FCH oraz Walne Zgromadzenie Wspólników.</p> <p>Grupa przedstawicieli państw FCH</p> <p>W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego i każdego kraju stowarzyszonego. W szczególności wydaje ona opinie na temat postępu w realizacji programu Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, monitoruje realizację celów i koordynację programów krajowych w celu uniknięcia powielania prac.</p> <p>Walne Zgromadzenie Wspólników</p> <p>Walne Zgromadzenie Wspólników jest istotnym kanałem komunikacyjnym w odniesieniu do działań Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH i jako takie jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych podmiotów z sektora prywatnego i publicznego oraz dla międzynarodowych grup interesów z państw członkowskich oraz krajów stowarzyszonych i krajów trzecich. Walne Zgromadzenie Wspólników zwoływane jest raz w roku. Jest ono informowane o działaniach Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH i zachęcane do przedstawiania swoich uwag.</p> <p>Audyt wewnętrzny i organ prowadzący kontrolę zewnętrzną Wspólnego Przedsiębiorstwa oraz organ udzielający absolutorium Wspólnemu Przedsiębiorstwu to:</p> <p>Audyt wewnętrzny</p> <p>— Dyrektor ds. audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH (tj. funkcja audytu wewnętrznego),</p> <p>— Służba Audytu Wewnętrznego Komisji.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsiębiorstwu w roku 2011</p>	<p>Budżet</p> <p>117,2 mln euro środków na zobowiązania, z czego 113,1 mln euro to wkład finansowy UE na działania (wkład rzeczowy członków z sektora prywatnego planowany jest na takim samym poziomie) oraz 4 mln euro na koszty bieżące.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2011 r.</p> <p>18 stanowisk przewidzianych w planie zatrudnienia dla pracowników zatrudnionych na czas określony, z czego wszystkie zostały obsadzone</p> <p>2 stanowiska dla pracowników kontraktowych, z czego oba obsadzone</p> <p>Pracownicy wykonujący:</p> <p>zadania operacyjne: 6</p> <p>zadania administracyjne: 7</p> <p>zadania mieszane: 7</p>

Główne osiągnięcia w roku 2011

- korekta wieloletniego planu działań (MAIP), przyjętego przez Radę Zarządzającą w dniu 22 listopada 2011 r.,
- opracowanie priorytetów w zakresie BRT + D oraz tematów zaproszenia do składania wniosków w 2011 r. (36), z uwzględnieniem przybliżonego finansowania FCH JU w wysokości 109 mln euro,
- opracowanie priorytetów w zakresie BRT + D oraz tematów zaproszenia do składania wniosków w 2012 r. (31), z uwzględnieniem przybliżonego finansowania FCH JU w wysokości 77,5 mln euro,
- opublikowanie zaproszenia do składania wniosków w maju 2011 r. z terminem składania wniosków w sierpniu 2011 r.,
- ocena wniosków otrzymanych w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2011 r. we wrześniu 2011 r. oraz przygotowanie listy projektów, w przypadku których można rozpocząć negocjacje; lista przedłożona Radzie Zarządzającej do zatwierdzenia w listopadzie 2011 r. (30); negocjacje rozpoczęto w dniu 28 listopada 2011 r.,
- negocjacje w ramach zaproszenia do składania wniosków z 2010 r. dotyczące wybranych wniosków po zatwierdzeniu przez Radę Zarządzającą współczynnika korygującego i zawarcie odpowiednich umów o dotację (26),
- rozwój międzynarodowej współpracy z kluczowymi partnerami (USA, Japonia i Korea). W zaproszeniu do składania wniosków z 2012 r. w jednym z tematów zawarto dodatkowe kryterium kwalifikowalności: związek z projektem finansowanym przez Departament Energii (USA),
- wymiana informacji z państwami członkowskimi i krajami stowarzyszonymi (sesje informacyjne),
- współpraca z regionami Europy (za pośrednictwem HyER),
- współpraca ze Wspólnym Centrum Badawczym (JRC) na poziomie projektowym i programowym. Uzgodnienie działań w ramach wspólnego planu prac dotyczącego pomiaru, analizy technologii i doradztwa strategicznego. Walne Zgromadzenie Wspólników odbyło się w dniach 22-23 listopada 2011 r. razem z pierwszym dniem poświęconym przeglądowi programu z udziałem prawie 400 uczestników oraz innymi działaniami w zakresie komunikacji z naciskiem na wprowadzenie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych do użytku komercyjnego, zwłaszcza w sektorze transportu.

Inne główne osiągnięcia

- przeniesienie się do nowej siedziby (wspólnie z czterema innymi Wspólnymi Przedsiębiorstwami w połowie stycznia 2011 r.),
- pierwsza okresowa ocena Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH,
- zatwierdzenie systemu księgowego przez księgowego w dniu 21 listopada 2011 r.,
- przyjęcie rozporządzenia Rady (UE) nr 1183/2011 zmieniającego rozporządzenie ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo FCH,
- otrzymanie pierwszych zestawień poniesionych wydatków i ich rozpatrzenie,
- przeprowadzenie pierwszych kontroli *ex post*.

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsiębiorstwo.

ODPOWIEDZI WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA NA RZECZ TECHNOLOGII OGNIW PALIWOWYCH I TECHNOLOGII WODOROWYCH (FCH)

Punkt 15 i 16

Wspólne Przedsiębiorstwo FCH opracowało wieloletnią strategię kontroli, łączącą elementy kontroli *ex ante* i *ex post* oraz uwzględniającą aspekty gospodarności. Kontrole *ex post* stanowią podstawowy składnik ogólnego systemu kontroli wewnętrznej oraz jeden z głównych elementów leżących u podstaw poświadczenia wiarygodności Dyrektora Wykonawczego. W celu należytego zaspokojenia potrzeb w zakresie kontroli i poświadczenia Wspólne Przedsiębiorstwo FCH rozpoczęło pierwsze kontrole *ex post* natychmiast po otrzymaniu i zatwierdzeniu pierwszych zestawień poniesionych wydatków w 2011 r.

Wspólne Przedsiębiorstwo FCH z zadowoleniem przyjmuje opinię Trybunału o legalności i prawidłowości wszystkich transakcji leżących u podstaw sprawozdania, jedynie z wyjątkiem transakcji odnoszących się do zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków. Zdaniem Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, formułując opinię o legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania w ogóle oraz zestawień poniesionych wydatków zatwierdzonych w 2011 r. w szczególności, należy wziąć pod uwagę następujące aspekty:

- *Terminy, rodzaj płatności i ich waga:* Wspólne Przedsiębiorstwo otrzymało i zatwierdziło pierwsze zestawienia poniesionych wydatków dopiero w 2011 r. Z tytułu zatwierdzonych zestawień poniesionych wydatków dokonano płatności okresowych na kwotę 4,6 mln EUR. Stanowi to 8 % ⁽¹⁾ całkowitej kwoty płatności za 2011 r., wynoszącej 56,7 mln EUR.
- *Skuteczność systemu kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH:* W 2011 r. system kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa wykazał swoją skuteczność. Trybunał nie zgłosił Wspólnemu Przedsiębiorstwu żadnych błędów w zakresie legalności i prawidłowości wykrytych przez siebie w trakcie badania transakcji. Błędy przedstawione przez Trybunał zostały wykryte przez własny system kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa (tj. kontrole *ex post*).
- *Charakter i wpływ finansowy wykrytych błędów:* 97 % błędów (pod względem wartości) Wspólne Przedsiębiorstwo wykryło podczas tylko jednej kontroli, której poddano nowego beneficjenta, niezaznajomionego z zasadami Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, przy czym wykryte błędy były wynikiem mylnej interpretacji kryteriów kwalifikowalności. Chociaż całkowite niekwalifikowalne wydatki zgłoszone przez beneficjenta wyniosły 764 000 EUR, wpływ finansowy wykrytego błędu, biorąc pod uwagę wkład pieniężny Wspólnego Przedsiębiorstwa (tj. nadpłatę), jest znacznie niższy (177 971 EUR).
- *Działania naprawcze:* Wszystkie błędy wykryte przez Wspólne Przedsiębiorstwo zostały uznane przez beneficjentów i w 98 % (pod względem wartości) skorygowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo, jak uznał Trybunał.
- *Zakres kontroli:* Kontrole *ex post* rozpoczęte przez Wspólne Przedsiębiorstwo w 2011 r. objęły 43 % (pod względem wartości) zestawień poniesionych wydatków zatwierdzonych we wspomnianym roku. Jak stwierdził Trybunał, kontrole zakończone na wrzesień 2012 r. obejmowały 27 % zatwierdzonych zestawień poniesionych wydatków.
- *Środki z zakresu zapobiegania i wykrywania:* Wspólne Przedsiębiorstwo FCH wdrożyło środki mające na celu zapobieganie błędom finansowym w sprawozdawczości kosztów poprzez poprawę świadomości ram regulacyjnych wśród beneficjentów. Dotychczas zorganizowano trzy kampanie informacyjne skierowane do beneficjentów Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH oraz opublikowano przewodnik Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH dotyczący finansów i kontroli. Wzmocniono również prowadzone przez Wspólne Przedsiębiorstwo FCH kontrole *ex ante* w celu zapewnienia wyższej wykrywalności i skuteczniejszej eliminacji błędów przed zatwierdzeniem zestawień poniesionych wydatków.

Nie kwestionując ustaleń Trybunału, Wspólne Przedsiębiorstwo FCH pragnie zauważyć, że biorąc pod uwagę skuteczność kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsiębiorstwa w zakresie wykrywania błędów, szeroki zakres kontroli *ex post*, korekty wprowadzone przez Wspólne Przedsiębiorstwo w odniesieniu do 98 % wykrytych błędów i niską wagę płatności okresowych w odniesieniu do całkowitej kwoty płatności, **zagrożona kwota** (tj. potencjalny niewykryty błąd w zatwierdzonych zestawieniach poniesionych wydatków) jest względnie ograniczona w stosunku do całości dokonanych płatności i całkowitych wydatków operacyjnych poniesionych w 2011 r.

⁽¹⁾ 11 % uwzględniając płatności okresowe (4,6 mln EUR) i płatności zaliczkowe rozliczone w 2011 r. (1,6 mln EUR).

Punkt 19

Wspólne Przedsiębiorstwo FCH ustanowiło procedurę wdrożenia art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 11 swojego regulaminu finansowego, co pozwala mu na wprowadzanie anulowanych środków do budżetu w okresie do trzech następnych lat budżetowych. Dotychczas Wspólne Przedsiębiorstwo FCH nie skorzystało z przewidzianej w art. 10 ust. 1 pkt 2 możliwości przeniesienia na następny rok finansowy (z wyjątkiem C4 i C5), w związku z czym art. 10 ust. 1 pkt 2 i art. 10 ust. 2–7 nie mają zastosowania w tym konkretnym przypadku.

Wspólne Przedsiębiorstwo FCH konsekwentnie stosuje procedurę wdrażania swojego regulaminu finansowego, w szczególności w odniesieniu do odstępstwa przyznanego przez Komisję w celu uwzględnienia potrzeb Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH w tym zakresie.

Punkt 20

Wspólne Przedsiębiorstwo FCH przyznaje, że umorzeń należało dokonać do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz że niedociągnięcie to skorygowano w styczniu 2012 r. Dokładniejsze monitorowanie budżetu i zastosowanie procedury na koniec roku powinny zapobiec ponownemu wystąpieniu podobnego niedociągnięcia.

Punkt 22

Kierownictwo Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH opracowało plan działania mający na celu eliminację słabych punktów i według stanu na październik 2012 r. większość przewidzianych w nim działań wdrożono w całości lub w części.

Punkt 23

Dokonano odpowiedniej korekty.

Punkt 24

Saldo gotówkowe Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH wynosiło od 4 mln EUR dnia 1 sierpnia 2011 r. do 60 mln EUR dnia 11 października 2011 r., natomiast bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 9 mln EUR. Wspólne Przedsiębiorstwo FCH podejmuje wszelkie środki w celu optymalizacji przepływów pieniężnych w granicach określonych umowami finansowymi.

Punkt 26

Regulamin finansowy Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH zostanie odpowiednio zmodyfikowany w celu uwzględnienia wszystkich niezbędnych zmian wymaganych przez „Modelowe rozporządzenie finansowe dla organów realizujących partnerstwa publiczno-prywatne” po przyjęciu tego rozporządzenia. Tymczasem, jak zauważył Trybunał w swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego za rok budżetowy 2010, odnośne role audytora wewnętrznego Komisji i jednostki audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH zostały zdefiniowane i zatwierdzone przez Radę Zarządzającą w marcu 2011 r. „Skoodynowany plan strategiczny kontroli dla audytora wewnętrznego Komisji i jednostki audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH na lata 2011–2013” został zatwierdzony przez Radę w maju 2011 r. i jest realizowany.

CENY PRENUMERATY w 2013 r. (bez VAT, włącznie z normalną opłatą za dostawę przesyłki)

Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	1 300 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wersja papierowa + roczne wydanie na płycie DVD	w 22 językach urzędowych UE	1 420 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	910 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, miesięczne wydanie na płycie DVD (komplet)	w 22 językach urzędowych UE	100 EUR/rok
Suplement do Dziennika Urzędowego (seria S) – Ogłoszenia o przetargach, płyta DVD raz w tygodniu	wielojęzyczny: w 23 językach urzędowych UE	200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria C – Konkursy	w językach, których dotyczy konkurs	50 EUR/rok

Prenumerata *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, który jest wydawany w językach urzędowych Unii, dostępna jest w 22 wersjach językowych. Dziennik Urzędowy składa się z dwóch serii – L (Legislacja) oraz C (Informacje i zawiadomienia).

Dla każdej wersji językowej jest otwierana osobna prenumerata.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 920/2005, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 156 z dnia 18 czerwca 2005 r., instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim ani publikowania ich w tym języku. W związku z tym irlandzkie wydania Dziennika Urzędowego sprzedawane są osobno.

Prenumerata Suplementu do Dziennika Urzędowego (seria S – Ogłoszenia o przetargach) obejmuje wszystkie 23 wersje językowe na pojedynczej płycie DVD.

Na żądanie prenumeratorzy *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* mogą otrzymać różne załączniki do Dziennika Urzędowego. Prenumeratory informowani są o publikacji załączników poprzez zawiadomienia dołączane do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Sprzedaż i prenumerata

Prenumeratę różnych odpłatnych publikacji wydawanych okresowo, na przykład prenumeratę *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, można zamówić u naszych dystrybutorów handlowych. Wykaz dystrybutorów handlowych znajduje się na stronie internetowej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm

Portal EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwi dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa i aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: <http://europa.eu>

